STRATEGIA ROZWOJU GMINY SIECHNICE 2030+

TOM I- DIAGNOZA PROSPEKTYWNA GMINY SIECHNICE I ANALIZA SWOT

Kierownik Zespołu:
Dr Krzysztof Szołek
Katedra Makroekonomii
Oprac. Dr Katarzyna Miszczak
Katedra Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Spis treści

1. WSTĘP 4

2. OBSZAR DIAGNOZY A – INFORMACJE WSTĘPNE 6

2.1. HISTORIA GMINY 6

2.2. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I ADMINISTRACYJNE GMINY 7

2.3. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY I JEJ ZMIANY W CZASIE 14

2.4. OPIS WARUNKÓW NATURALNYCH 15

2.5. WNIOSKI Z OBSZARU DIAGNOZY 17

2.6. KLUCZOWE ZAGADNIENIA 17

3. OBSZAR DIAGNOZY B – GOSPODARKA GMINY 18

3.1. PRODUKCJA PRZEMYSŁOWA 18

3.2. HANDEL I USŁUGI 25

3.3. ROLNICTWO 27

3.4. TURYSTYKA 30

3.5. WNIOSKI Z OBSZARU DIAGNOZY 36

3.6. KLUCZOWE ZAGADNIENIA 39

4. OBSZAR DIAGNOZY C – INFRASTRUKTURA TECHNICZNA 40

4.1. TRANSPORT I KOMUNIKACJA 40

4.2. GOSPODARKA ODPADAMI 46

4.3. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ 49

4.4. SIEĆ GAZOWA 51

4.5. GOSPODARKA WODNA 55

4.6. SIEĆ KANALIZACYJNA 58

4.7. ŁĄCZNOŚĆ 61

4.8. TERENY ZIELENI 62

4.9. WNIOSKI Z OBSZARU DIAGNOZY 63

4.10. KLUCZOWE ZAGADNIENIA 66

5. OBSZAR DIAGNOZY D – SFERA SPOŁECZNA 67

5.1. LUDNOŚĆ 67

5.2. RYNEK PRACY 73

5.3. SYTUACJA MIESZKANIOWA 76

5.4. OŚWIATA 79

5.5. OPIEKA ZDROWOTNA 82

5.6. POMOC SPOŁECZNA 85
5.7. SPORT I REKREACJA 89
5.8. KULTURA 93
5.9. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE 97
5.9.1. STAN ZABEZPIECZENIA I OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ ORAZ PRZECIWPOŻAROWEJ 98
5.10. WNIOSKI Z OBSZARU DIAGNOZY 102
5.11. KLUCZOWE ZAGADNIENIA 105
6. OBSZAR DIAGNOZY E – FINANSE 106
6.1. BUDŻET GMINY 106
6.2. WYDATKI INWESTYCYJNE 110
6.3. WNIOSKI Z OBSZARU DIAGNOZY I KLUCZOWE ZAGADNIENIA 114
SPIS TABEL 116
SPIS MAP 118
SPIS WYKRESÓW 119
BIBLIOGRAFIA 120
ANALIZA SWOT 122

1. WSTĘP

Rozwój gminy wymaga ciągłego wysiłku i poszukiwania coraz to nowych rozwiązań. Przesłanką aktualizacji, a jednocześnie udoskonalenia strategii, jako planistycznego fundamentu rozwoju jednostki terytorialnej jest fakt, iż nie może się ona ograniczać jedynie do ewidencji potrzeb społeczności lokalnej. Musi stać się nową jakością w zarządzaniu gminą. Być z jednej strony koncepcją kreatywną, a z drugiej świadomym wyborem tego, co najważniejsze, czyli związane z maksymalnie obszernym fragmentem gospodarczej, społecznej czy środowiskowej płaszczyzny rozwoju. Jej zakres merytoryczny powinien zatem odpowiadać najnowocześniejszym, a jednocześnie sprawdzonym koncepcjom w planowaniu strategicznym. Wynikać musi z dostosowanej do potrzeb samorządu gminnego analizy strategicznej, a nie z zaadaptowanej do tego celu analizy przedsiębiorstw. W sposób przejrzysty określać horyzont czasowy oraz formułować cele i zadania. Jasno określać kto jest podmiotem planowania, co jest przedmiotem planu i komu realizacja strategii ma przynieść wymierne korzyści. Nie może być pozbawiona procedury wdrożeniowej, czy też szczegółowych zasad i metod ewaluacji. Wdrażanie Strategii, jako działanie znacząco bardziej złożone niż jej tworzenie, musi zostać w odpowiedni sposób oprzyrządowane merytorycznie. W związku z tym, już sama Strategia wskazywać musi głównych realizatorów jej założeń, a także precyzyjnie określać ich zadania.

Prace nad przygotowaniem Strategii Gminy Siechnice30+ zostały podzielone na dwa etapy:

- W pierwszym opracowano część diagnostyczną; przeprowadzono ocenę przygotowanych i realizowanych przez Gminę programów operacyjnych; poddano analizie poziom wdrożenia dotychczasowej Strategii, jej aktualność oraz potrzebę korekty wyznaczonych w niej kierunków rozwoju. Etap został podsumowany w postaci analizy SWOT, wskazującej na mocne i słabe strony Gminy. Diagnoza prospektywna stanowi punkt wyjścia do dalszych wskazań realizacyjnych i przygotowania właściwej części Strategii;

- Drugi etap to właściwa strategia rozwoju ukierunkowująca działania Gminy w horyzoncie długookresowym. Grupuje ona planowane zamierzenia w komplementarne cele, których realizacja ma służyć dalszemu rozwojowi Gminy.

Skuteczne zarządzanie jednostką samorządu terytorialnego służy wzmocnieniu jej znaczenia w życiu społeczno-gospodarczym regionu i wymaga użycia odpowiednich narzędzi oraz wdrożenia środków właściwych dla obszaru gminy. Stąd w oparciu o dostępne dokumenty źródłowe, materiały statystyki publicznej i własny dorobek diagnostyczny autorów przeprowadzona została analiza SWOT, jedna z najbardziej popularnych metod oceny pozycji gminy (jej silnych i słabych stron) na tle szans i zagrożeń ze strony otoczenia, wspomagająca wybór najlepszej strategii działania. Wyniki analizy pozwolą po pierwsze na oszacowanie, w jakim stopniu zasoby gminy Siechnice odpowiadają potrzebom i wymogom środowiska, w którym ona działa i konkuruje, a po drugie na identyfikację strategicznych obszarów krytycznych.

Analiza stanu wyjściowego dokonana została w kontekście pięciu obszarów:

1. Informacje wstępne
2. Gospodarka gminy
3. Infrastruktura techniczna
4. Sfera społeczna
5. Finanse

Diagnoza i ocena stanu Gminy stanowią niezależną opinię zespołu ekspertów, dokonaną z należytą starannością i najlepszą wiedzą każdego z ekspertów oraz na podstawie danych statystycznych i trendów ich zmian. W oparciu o nią przeprowadzona została analiza SWOT, z udziałem przedstawicieli Gminy i lokalnych środowisk. Wszystkie wskazania realizacyjne oraz elementy właściwego określenia kierunków rozwoju powstawały z udziałem konsultacji, zarówno ze społecznością lokalną, jak i z władzami lokalnymi.

2. OBSZAR DIAGNOZY A – INFORMACJE WSTĘPNE

2.1. HISTORIA GMINY

Pierwsze wzmianki o Siechnicach (łac. *Sechenice*) pochodzą z 1253r., zaś o Świętej Katarzynie (łac. *S.Katherine*) datuje się na 1257r.Jako pierwsza pojawia się w średniowiecznych dokumentach wieś Ozorzyce (1155r.).

Historia Gminy ściśle jest powiązana z historią pobliskiego Wrocławia. Wiele wsi od czasów średniowiecza było własnością wrocławskich zakonów lub kościołów, później również Rady Miejskiej i mieszczan. Na terenie dzisiejszej Gminy dobra swoje posiadały zakony rycerskie szpitalników – joanici i krzyżowcy z Czerwoną Gwiazdą. Dokumenty historyczne nie odnotowują zniszczeń wojennych, aż do wojny trzydziestoletniej oraz siedmioletniej - kiedy to zdewastowaniu uległy wsie Siechnice i Święta Katarzyna. Po częściowej odbudowie z rujnacji, Siechnice doświadczały nieszczęść w postaci pożarów (1675r., 1792r.) i powodzi (1785r.).

Nazwy miejscowe, występujące w dokumentach dotyczących terenu Gminy wskazują na dominację rdzennych mieszkańców o narodowości polskiej. Ludność wiejska do końca XVIII wieku używała języka polskiego. Jednak po przejęciu Śląska przez Prusy rozpoczęła się szybka germanizacja tych terenów, zintensyfikowana w XIX wieku,kiedy przeważająca większość tutejszej ludności byłazgermanizowana.

W dobie podziału dzielnicowego Śląska, teren Gminy należał do księstwa wrocławskiego. Od XIV wieku usiłowano uregulować rzekę Oławę, ale dopiero około 1785 roku podjęto profesjonalne prace w tym zakresie. Natomiast na początku XIX i XX wieku przeprowadzono regulację rzeki Odry. W 1871 roku rozpoczęto budowę zakładów wodociągowych, zlokalizowanych pomiędzy Siechnicami a wsią Mokry Dwór (które działają do dnia dzisiejszego).

Przełom XIX i XX wieku to również szybki rozwój przemysłowy północnej części Gminy (budowa w Siechnicach: huty w 1916 roku, elektrowni w latach 1909-11 i instytutu doświadczalnego zootechniki w 1923). W 1982 roku powstało istotne z punktu widzenia rozwoju gospodarczego Gminy Przedsiębiorstwo Produkcji Ogrodniczej w Siechnicach.Lata 80 i 90-te to systematyczna sukcesja struktury funkcjonalnej Siechnic polegająca na stopniowym odchodzeniumieszkańców Gminy od pracy w sektorze rolniczym, na rzecz pracy w przemyśle i usługach. Wprowadzenie rzeczywistej samorządności po 1989 roku, przyczyniło się do dynamicznego rozwoju całej Gminy, dzięki współpracy wszystkich jej mieszkańców.

Warto podkreślić, iż pierwszą na ziemiach polskich linię kolejową poprowadzono przez obszar dzisiejszej Gminy Siechnice w 1842 roku na trasie Wrocław-Oława. Natomiast w 1909 roku wybudowano linię Wrocław-Siechnice-Jelcz-Opole. W końcu drugiej wojny światowej, tereny Gminy przejęte zostały przez żołnierzy Pierwszego Frontu Ukraińskiego.

W latach 1945-47 przesiedleńcy z kresów wschodnich zajmują tereny Gminy. W związku z reformą administracyjną w 1955 utworzono cztery Gromadzkie Rady Narodowe: w Siechnicach, Świętej Katarzynie, Radwanicach i Groblicach. W 1962r połączono GRN Siechnic i Radwanic, z siedzibą w Radwanicach. Po protestach mieszkańców 1966 r. ponownie utworzono Gromadzką Radę Narodową w Siechnicach. Kolejna reforma administracyjna w 1973 r. spowodowała scalenie władzy administracyjnej w jednym ośrodku. Na siedzibę Urzędu Gminy wybrano Świętą Katarzynę. W Siechnicach funkcjonował urząd sołtysa, a od 1985 roku rada sołecka. Po reformie administracyjnej w 1990 r., która wprowadziła samorząd gminny, Siechnice nadal należały do Gminy Święta Katarzyna. W 1991 r. powołana została Rada Osiedla Siechnice, jako jednostka pomocnicza.1 stycznia 1997 roku wsi Siechnice nadano prawa miejskie, a 1 stycznia 2010 roku wskutek decyzji Rady Ministrów Gmina zmieniła siedzibę władz. Ze wsi Święta Katarzyna została formalnie przeniesiona do miasta Siechnice. Jednocześnie Rada Ministrów podjęła decyzję o zmianie nazwy gminy ze Świętej Katarzyny na Siechnice.

Koniec XX wieku, a dokładnie 1997 rok to trudny okres dla Gminy, która w istotnym stopniu uległa znacznym zniszczeniom spowodowanym Powodzią Tysiąclecia. Natomiast początek XXI wieku to nowe perspektywy i możliwości dla Gminy, m.in. zlokalizowane w powstałej, z inicjatywy lokalnych władz, Gminnej Strefie Aktywności Gospodarczej (GSAG), w której tworzone są sprzyjające warunki dla biznesu.

2.2. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I ADMINISTRACYJNE GMINY

Gmina Siechnice położona jest we wschodniejczęści województwa dolnośląskiego, w powiecie wrocławskim. Zajmuje powierzchnię 9862 ha (98,6 km^2). Graniczy od północy z Wrocławiem, od południa z gminami: Żórawina, Domaniów, Oława, od zachodu z gminą Kobierzyce, od wschodu z gminą Czernica.W części wschodniej gminy znajduje się dolina rzeki Odry, natomiast w części środkowej - dolina rzeki Oławy. Pozostały teren to rozległa część wysoczyzny morenowej płaskiej. Najniżej położony punkt znajduje się w części północnej gminy (ok. 118 m n.p.m.), a najwyżej położony w części południowej (do 135 m n.p.m.).

Tabela 1. PODZIAŁ TERYTORIALNY GMINY SIECHNICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	GMINA SIECHNICE	MIASTO SIECHNICE	OBSZAR WIEJSKI
Powierzchnia			
ogółem w ha	9871	1563	8308
ogółem w km^2	98	15	83
SOŁECTWA			
Ogółem	15	0	0
MIEJSCOWOŚCI			
Miejscowości (łącznie z miastem)	23	1	22
Miejscowości wiejskie (wsie, przysiółki)	22	0	22
w tym osiedla	3	0	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Banku Danych Lokalnych, Systemu Informacji Przestrzennej Powiatu Wrocławskiego, 20.11.2014r.

Gmina Siechnice charakteryzuje się znakomitym położeniem geograficznym. Głównymi atutami tego położenia jest sąsiedztwo z Wrocławiem, które multiplikuje przewagi konkurencyjne gminy w wielu obszarach. Jedną z nich jest członkostwo gminy Siechnice we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym (WrOF), który tworzy wspólnie z następującymi gminami i miastami: Gmina Wrocław,Miasto i Gmina Jelcz-Laskowice, Miasto i Gmina Kąty Wrocławskie, Miasto i Gmina Trzebnica, Miasto i Gmina Oborniki Śląskie, Miasto i GminaSobótka, Miasto Oleśnica, Gmina Oleśnica, Gmina Długołęka, Gmina Czernica, GminaŻórawina, Gmina Kobierzyce, Gmina Miękinia, Gmina Wisznia Mała (Mapa 1). Drugim istotnym atutem położenia geograficznego jest dogodna komunikacja ze względu na przebiegające przez teren gminy główne szlaki komunikacyjne: drogę krajową nr 94 (Wrocław-Kraków), drogę wojewódzką nr 395 (Wrocław-Strzelin) oraz trzy linie kolejowe (E-30, nr 276, nr 277). W wyniku czego Gmina Siechnice charakteryzuje się największąliczbą połączeń wśród wszystkichgmin w powiecie wrocławskim (85 poł./dobę). Ponadto atrakcyjność lokalizacyjna gminy została znacznie zwiększona dzięki nowemu mostowi na Odrze (element Wschodniej Obwodnicy Wrocławia), który usprawnił komunikację z północnymi dzielnicami Wrocławia, budowaną trasą ekspresową S8 (w kierunku Warszawy), S5 (w kierunku Poznania) oraz Autostradową Obwodnicą Wrocławia.

Mapa 1. OBSZAR WROCŁAWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO NA TLE POLSKII WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO ZE SZCZEGÓLNYM UZWGLĘDNIENIEM GMINY SIECHNICE

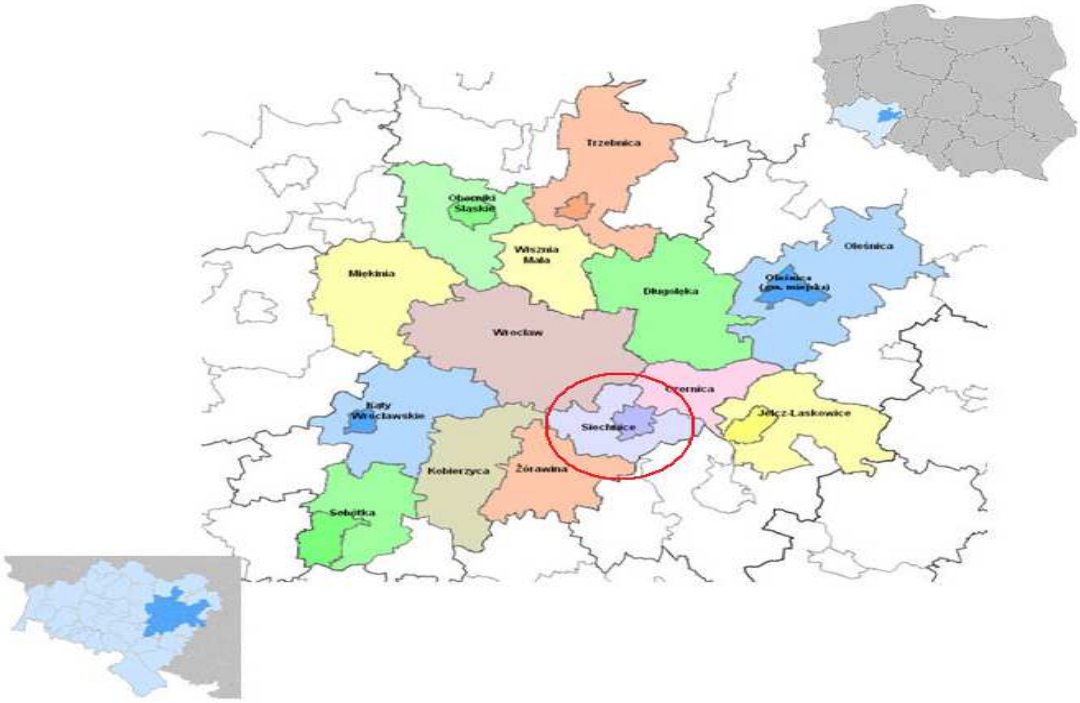

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, październik 2015, s. 4.

Należy podkreślić, iż powyższa mapa nie uwzględnia oddanego już do użytku odcinka od ronda na drodze wojewódzkiejnr 395 do ronda na drodze krajowej nr 94.

Mapa 2. PLAN GMINY SIECHNICE

Źródło: Urząd Miejski w Siechnicach, 20.01.2015r.

W skład sieci osadniczej gminy wchodzą 23 miejscowości (Mapa 3): jedno miasto Siechnice i 22 wsie, zgrupowane w 15 sołectw i 3 osiedla: sołectwo Biestrzyków z Radomierzycami, sołectwo Bogusławice, sołectwo Groblice z Durokiem, sołectwo Grodziszów, sołectwo Iwiny, sołectwo Kotowice, sołectwo Łukaszowice, sołectwo Mokry Dwór, sołectwo Ozorzyce, osiedle Radwanice, miasto Siechnice, sołectwo Smardzów, sołectwo Sulimów, sołectwo Sulęcin z Szostakowicami, osiedle Święta Katarzyna, sołectwo Trestno z Blizanowicami, sołectwo Zacharzyce, sołectwo Zębice, osiedle Żerniki Wrocławskie.

Poniżej (Tabela 2) zaprezentowano syntetyczny portret jednostek osadniczych Gminy Siechnice w roku 2010 w przekrojach: Ludność, Edukacja i wychowanie, Placówki biblioteczne, Kluby sportowe, Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania, Mieszkania oddane do użytkowania, Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON. W dalszych częściach opracowania przedstawione zostaną dodatkowe, szczegółowe wyniki analiz dla poszczególnych przekrojów w późniejszych latach. Jednak już na tym etapie prezentacji wstępnych

informacji o Gminie wydaje się zasadnym zbadanie stopnia zróżnicowania Gminy w ujęciu intralokalnym (w podziale na poszczególne miejscowości), jak również zidentyfikowanie pozycji Gminy w powiecie i województwie (Tabela 3). Wyniki tych analiz dowodzą, iż potencjał Siechnic, choć zróżnicowany terytorialnie w umiarkowanym stopniu, całościowo jest imponujący, o czym świadczy 2 lokata wśród gmin powiatu wrocławskiego i pozycja 42 na 169 gmin województwa dolnośląskiego. W 2012 roku Siechnice zajmowały pierwsze miejsce w skali powiatowej pod względem:

- ludności przypadającej na 1km^2;
- salda migracji na 1000 ludności (2 pozycja w województwie dolnośląskim);
- odsetka ludności korzystający z instalacji gazowej.

Druga pozycja Gminy w powiecie wrocławskim dotyczyła następujących kategorii:

-dochody własne budżetu gminy*per capita*

-środki w dochodach budżetu na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych *per capita*

- odsetka ludności korzystający z instalacji kanalizacyjnej;
- podmioty w rejestrze REGON na 10tys. ludności;

-dzieci w przedszkolach na 100 miejsc.

Na ostatnim dziewiątym miejscu wśród gmin powiatu wrocławskiego Siechnice plasowały się w kategoriach: Wydatki w dziale „Obsługa długu publicznego" w % wydatków ogółem budżetu gminy oraz Kobiety na 100 mężczyzn.

Mapa 3. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY GMINY SIECHNICE

Źródło: Urząd Miejski Siechnice, 20.11.2014r.

Tabela 2. PORTRET MIEJSCOWOŚCI STATYSTYCZNYCH W GMINIE SIECHNICE W 2014 r.

Miejscowość statystyczna[a]		Ludność[b]					Edukacja i wychowanie[c]						
		Ogółem	w tym kobiety	z liczby ogółem w % – w wieku			Przedszkola		szkoły podstawowe		szkoły gimnazjalne		komputery w szkołach podstawowych i gimnazjalnych przeznaczone do użytku uczniów
				przedprodk-cyjnym	produk-cyjnym	poproduk-cyjnym	placówki	dzieci	Szkoły	uczniowie	szkoły	uczniowie	
1	Siechnice	4 511	2 298	18,3	70,6	11,1	-	-	1	320	1	349	55
2	Biestrzyków	343	175	21,3	67,9	10,8	-	-	-	-	-	-	-
3	Bogusławice	130	65	23,1	65,4	11,5	-	-	-	-	-	-	-
4	Groblice	327	171	20,8	67,9	11,3	-	-	-	-	-	-	-
5	Grodziszów	95	48	25,3	63,2	11,6	-	-	-	-	-	-	-
6	Iwiny	432	214	19,4	64,1	16,4	-	-	-	-	-	-	-
7	Kotowice	666	333	20,6	62,5	17,0	-	-	1	76	-	-	11
8	Łukaszowice	204	104	21,1	61,3	17,6	-	-	-	-	-	-	-
9	Mokry Dwór	348	181	12,9	75,3	11,8	-	-	-	-	-	-	-
10	Ozorzyce	159	84	15,7	64,8	19,5	-	-	-	-	-	-	-
11	Radwanice	2 543	1 288	16,3	68,6	15,1	-	-	1	159	-	-	12
12	Smardzów	202	115	23,8	64,4	11,9	-	-	-	-	-	-	-
13	Sulęcin	127	71	18,1	59,8	22,0	-	-	-	-	-	-	-
14	Sulimów	221	114	17,2	63,8	19,0	-	-	-	-	-	-	-
15	Święta Katarzyna	2 037	1 116	18,7	64,4	16,9	-	-	1	187	-	-	28
16	Trestno	197	98	18,3	67,0	14,7	-	-	-	-	-	-	-
17	Zacharzyce	135	65	14,8	69,6	15,6	-	-	-	-	-	-	-
18	Zębice	379	198	22,4	67,8	9,8	1	-	-	-	-	-	-
19	Żerniki Wrocławskie	1 498	789	21,8	66,3	11,9	-	-	1	201	-	-	15

Źródło: Bank Danych Lokalnych, 20.11.2014r.

[a] Miejscowość statystyczna jest to zespół miejscowości, który przyjmuje nazwę miejscowości wiodącej. Zespół ten z reguły stanowią wieś i przyległe do niej mniejsze miejscowości. Dla wymienionych miejscowości statystycznych są to: Siechnice - Siechnice, Prawocin; Biestrzyków - Biestrzyków, Radomierzyce; Groblice - Groblice, Durok; Radwanice - Radwanice, Solniki; Sulęcin - Sulęcin, Szostakowice; Trestno - Trestno, Blizanowice. [b] Dane o liczbie i strukturze ludności opracowane z wykorzystaniem rejestru PESEL i GZM. [c] Dane Systemu Informacji Oświatowej. Liczba placówek przedszkolnych według stanu na 30 września. Dzieci przebywające w ciągu roku. [d] Liczba obiektów wg stanu na 31 grudnia. Wykorzystanie w ciągu roku. [e] Obiekty działające w dniu 31 lipca. Wykorzystanie w ciągu roku. Objaśnienia znaków umownych: kreska (-) zjawisko nie wystąpiło lub brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Tabela 2. PORTRET MIEJSCOWOŚCI STATYSTYCZNYCH W GMINIE SIECHNICE W 2014 r. (cd.)

Miejscowość statystyczna[a]		Placówki biblioteczne[d]			Kluby sportowe	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania[e]		Mieszkania oddane do użytkowania		Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON				
		biblioteki i filie	księgozbiór	komputery dostępne dla czytelników		obiekty	udzielone noclegi	Ogółem	powierz-chnia użytkowa w m^2	ogółem	w tym os.fiz. prowadzące dział. gos.	wg rodzajów działalności: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	przemysł i budow-nictwo	usługi
1	Siechnice	1	24 202	3	2	1	6 667	224	14 173	482	376	4	115	363
2	Biestrzyków	-	-	-	-	-	1 057	10	1 948	77	70	2	9	66
3	Bogusławice	-	-	-	-	-	-	-	-	4	3	-	1	3
4	Groblice	1	8 325	3	-	-	-	67	4 395	49	38	4	16	29
5	Grodziszów	-	-	-	-	-	-	1	141	12	9	1	2	9
6	Iwiny	-	-	-	-	-	-	20	3 301	76	61	2	18	56
7	Kotowice	1	10 843	1	1	-	-	10	1 580	52	50	3	16	33
8	Łukaszowice	-	-	-	-	-	-	-	-	8	7	-	3	5
9	Mokry Dwór	-	-	-	1	-	-	-	-	40	35	1	17	22
10	Ozorzyce	-	-	-	-	-	-	2	249	9	8	2	1	6
11	Radwanice	1	11 388	2	1	-	-	72	5 685	414	346	7	106	301
12	Smardzów	-	-	-	-	-	-	6	1 194	25	17	1	7	17
13	Sulęcin	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	2	1	7
14	Sulimów	-	-	-	-	-	-	-	-	18	14	4	4	10
15	Święta Katarzyna	1	18 355	1	1	-	-	18	2 822	258	202	3	47	208
16	Trestno	-	-	-	-	-	-	-	-	15	12	1	6	8
17	Zacharzyce	-	-	-	-	-	-	5	771	15	15	-	2	13
18	Zębice	-	-	-	1	-	-	3	486	47	39	1	12	34
19	Żerniki Wrocławskie	1	5 883	1	1	-	-	16	3 351	255	202	10	46	199

Źródło: Bank Danych Lokalnych, 20.11.2014r.

[a] Miejscowość statystyczna jest to zespół miejscowości, który przyjmuje nazwę miejscowości wiodącej. Zespół ten z reguły stanowią wieś i przyległe do niej mniejsze miejscowości. Dla wymienionych miejscowości statystycznych są to: Siechnice - Siechnice, Prawocin; Biestrzyków - Biestrzyków, Radomierzyce; Groblice - Groblice, Durok; Radwanice - Radwanice, Solniki; Sulęcin - Sulęcin, Szostakowice; Trestno - Trestno, Blizanowice. [b] Dane o liczbie i strukturze ludności opracowane z wykorzystaniem rejestru PESEL i GZM. [c] Dane Systemu Informacji Oświatowej. Liczba placówek przedszkolnych według stanu na 30 września. Dzieci przebywające w ciągu roku. [d] Liczba obiektów wg stanu na 31 grudnia. Wykorzystanie w ciągu roku. [e] Obiekty działające w dniu 31 lipca. Wykorzystanie w ciągu roku. Objaśnienia znaków umownych: kreska (-) zjawisko nie wystąpiło lub brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Tabela 3. GMINA SIECHNICE NA TLE GMIN POWIATU I WOJEWÓDZTWA W 2012r.

LOKATA GMINY W POWIECIE: 2 LOKATA GMINY W WOJEWÓDZTWIE: 42

Wyszczególnienie / GMINY		Ludność na 1km^2	Kobiety na 100 mężczyzn[a]	Saldo migracji na 1000 ludności	Dochody własne budżetu gminy	Środki w dochodach budżetu na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych	Wydatki budżetu gminy	Wydatki w dziale „Obsługa długu publicznego" w % wydatków ogółem budżetu gminy[a]	Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc[a]	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	Turystyczne obiekty noclegowe		Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych	Odsetek ludności korzystający z instalacji			Podmioty w rejestrze REGON na 10tys. ludności
					Na 1 mieszkańca						obiekty	udzielone noclegi		wodociągowej	kanalizacyjnej	gazowej	
1	Czernica	2 42	5 79	34	752	4134	682	4 37	8144	216	590	484	12	238	143	6 68	430
2	Długołęka	4 52	4 58	23	417	6141	218	6 41	3 43	465	468	6101	24	9133	596	581	531
3	Jordanów Śląski	8117	242	7 65	9133	9 160	9161	5 40	- -	575	- -	- -	716	128	8 124	- -	9145
4	Kąty Wrocławskie	350	696	59	316	138	535	7 55	7141	9167	239	366	4 12	578	699	262	329
5	Kobierzyce	5 53	8116	4 8	14	5140	1 7	1 3	126	7133	350	131	6 14	4 75	482	4 77	19
6	Mietków	9141	242	9 81	5 23	8 154	321	37	694	1 8	- -	- -	8 27	8102	7 110	- -	8104
7	**Siechnice**	**134**	**9131**	**12**	**211**	**278**	**4 24**	**9108**	**2 33**	**3 46**	**590**	**598**	**5 13**	**679**	**2 54**	**145**	**216**
8	Sobótka	661	7108	8 72	864	7153	8153	2 5	570	8 165	132	262	9 68	357	373	373	751
9	Żórawina	774	125	6 11	646	3115	7142	880	457	6116	- -	- -	37	792	9 134	7102	6 36

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 20.11.2014r.

[a] Najmniejsza wartość została oznaczona jako lokata 1, natomiast największa – jako ostatnia lokata spośród zestawionych jednostek

2.3. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY I JEJ ZMIANY W CZASIE

Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych z 2014 r. stanludnościnadzień31.12.2013wynosił 18 189osóbwtym 6063osób zamieszkiwałomiasto Siechnice a pozostałe 12126 osób obszary wiejskie.

Tabela 4. STANLUDNOŚCI GMINYSIECHNICE W LATACH2009–2013

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Siechnice					
Ogółem	15121	16223	16781	17397	18189
Miasto Siechnice					
Ogółem	4077	5276	5544	5762	6063
Obszar wiejski Siechnic					
Ogółem	11044	10947	11237	11635	12126
Powiat Wrocławski					
Ogółem	111069	118593	121651	124509	127896

Źródło:Opracowanie własne na podstawieBankuDanychLokalnych, 21.11.2014r.

Dane w dyspozycji Urzędu Miejskiego na dzień 31.12.2014 roku podają liczbę ludności ogółem: 18013 osoby w tym obszar Miasta Siechnice: 5971 osób, teren wiejski: 12042 osoby, na dzień 31.12.2015- liczba ludności ogółem: 18852, w tym obszar miasta Siechnice: 6392 osoby, teren wiejski: 12460 osób.

Analiza stanu ludności w latach 2009-2013 wykazuje ciągły wzrostliczbyludności w gminie Siechnice (20,3%), przy czym największych przyrostodnotowano w mieście Siechnice (48,7%), a najniższy na obszarach wiejskich (9,8%) w porównaniu do 15,15% przyrostu w skali całego powiatu.Determinantą tak pozytywnych trendów demograficznych jest nie tylko wysoki przyrost naturalny (Wykres 1), ale także duża migracja ludności na pobyt stały sięgająca do kilkudziesięciu osób rocznie. Ludność gminy stanowi około 14% ludności całego powiatu.Gęstość zaludnienia w gminie Siechnice jest dość wysoka i wynosi 184 osoby na km^2 (stan na 31 XII 2013r.). W latach 2004-2013 miejscowościami onajwiększej dynamice przyrostu mieszkańców były: Siechnice (ponad 1600 osób), Radwanice (prawie 700 osób) i Żerniki Wrocławskie (prawie 500 osób). Wyjątkowe pod tym względem są również Radomierzyce, w których nastąpił ponad czterokrotny wzrost liczby mieszkańców w ciągu ostatnich czternastu lat.Społeczeństwo gminy to w 86, 4 % społeczeństwo ludzi młodych, z których 65,9% stanowią osoby w wieku produkcyjnym.

Tabela 5.LUDNOŚCI W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM, PRODUKCYJNYM I POPRODUKCYJNYM W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2009 – 2013

w % ogółem ludność w wieku:	2009	2010	2011	2012	2013
Przedprodukcyjnym	18,6	19,2	19,5	19,8	20,5
Produkcyjnym	67,7	67,7	67,3	66,8	65,9
Poprodukcyjnym	13,7	13,1	13,2	13,4	13,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 21.11.2014r.

Wykres 1. PRZYROST NATURALNY W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2003 – 2013

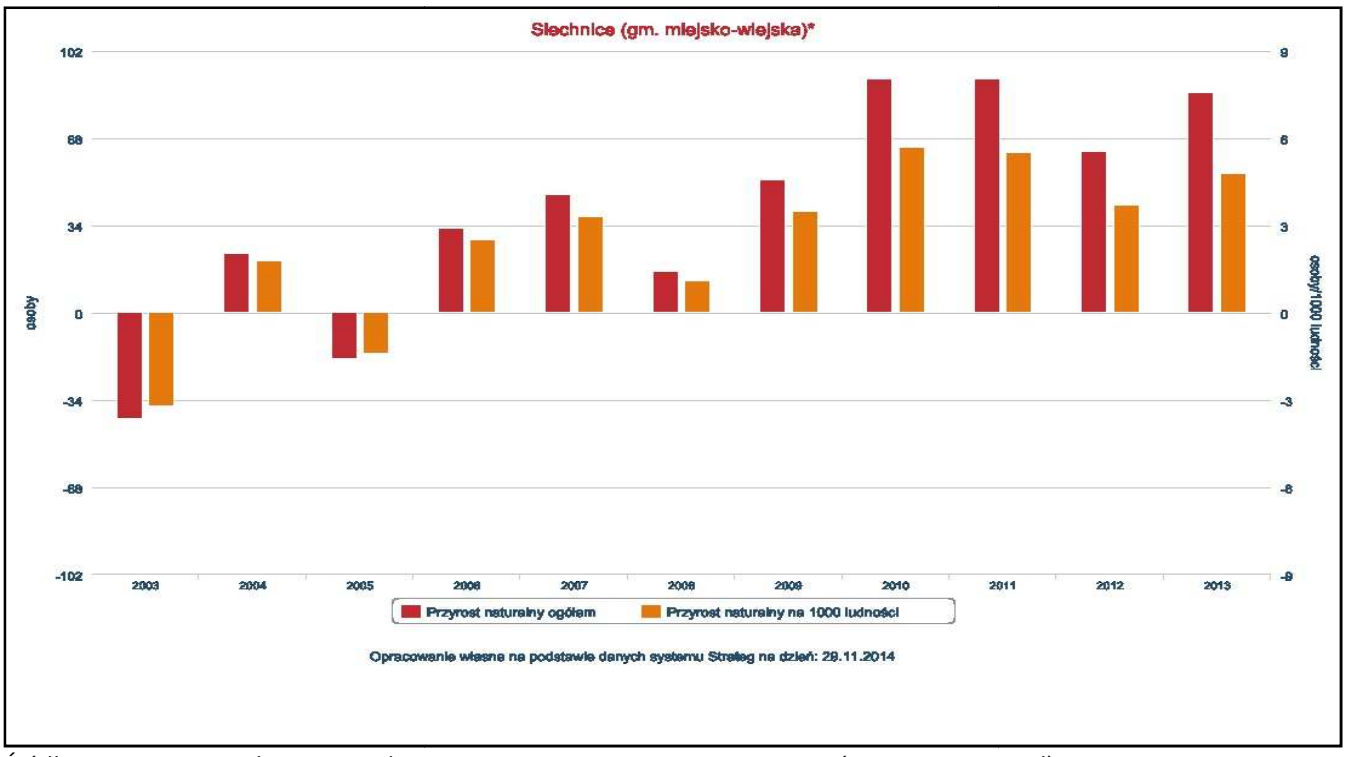

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Systemu Monitorowania Rozwoju (strateg.stat.gov.pl), 29.11.2014r.

2.4. OPIS WARUNKÓW NATURALNYCH

Gmina znajduje się w obrębie makroregionu Nizina Śląska, będącego rozległą równiną znajdującą się w południowo-zachodniej Polsce i północnych Czechach. Obszar gminy należy do dwóch mezoregionów – Równiny Wrocławskiej i Pradoliny Wrocławskiej, części składowych Niziny Śląskiej.Gmina Siechnice leży również na obszarze Równiny Kąckiej. Pod względem geologicznym jest to obszar bloku przedsudeckiego, monokliny śląsko-krakowskiej i monokliny przedsudeckiej, pokryty osadami plejstoceńskimi i holoceńskimi - iłami, piaskami, żwirami, glinami oraz lessami. Jest to w przeważającej części urodzajna kraina rolnicza powstała na żyznych glebach próchnicznych wytworzonych na utworach lessowych.

Cały obszar Gminy Siechnice stanowią utwory czwartorzędowe, pochodzące ze zlodowacenia południowopolskiego i środkowopolskiego oraz będące holoceńskimi osadami rzecznymi. Wymienione osady wypełniają tzw. Nieckę Wrocławską, a ich miąższość jest na ogół stała, średnio 40-50 m.

Powierzchnia Gminy Siechnice znajduje się w dorzeczu rzeki Odry, której długość odcinka na terenie Gminy wynosi 14,5 km. Całość wód z terenu Gminy odprowadzana jest do Odry poprzez jej dopływy lewobrzeżne. Do największych cieków płynących przez teren Gminy należą: rzeka Oława, rzeka Zielona, rzeka Ślęza, płynąca przez obszar Gminy i uchodząca do Odry po zachodniej stronie miasta Wrocławia, potok Brochówka, potok Kuna, Miłoszowska Struga, Koci Rów i Katarzynka. Tereny wód zajmują 3,34% powierzchni Gminy.W części wschodniej Gminy, w rejonie Kotowic występuje kompleks lasów położonych w dolinie Odry - lasy łęgowe i lasy mieszane świeże. Wiek drzewostanu jest zróżnicowany, występują zarówno młodniki, jak i drzewostan w wieku około 100 lat.

Klimat Niziny Śląskiej, na obszarze której położona jest Gmina Siechnice, charakteryzuje się stosunkowo wysoką średnią temperaturą roczną, krótkotrwałą zimą, wczesną wiosną i ciepłym latem. Cechy te związane są z istnieniem na południowym zachodzie bariery górskiej Sudetów, z powodu której przy wietrze południowo-zachodnim zmniejsza się wilgotność, spada zachmurzenie i wzrasta temperatura, przy wiatrach północno-wschodnich natomiast wzrastają opady i liczba burz. Zjawiska te związane są z przesuwaniem się niżów barometrycznych i przebiegiem frontu polarnego. Stąd warunki klimatyczne panujące w Gminie są korzystne. Średnia temperatura roczna na terenie Gminy kształtuje się na poziomie 8,0-8,7° C. W ciągu roku notuje się około 255-263 dni z temperaturą powyżej 5° C. Roczna suma opadów dla Siechnic to około 500-600 mm. Na okres wegetacji przypada około 62-65% roku. Są to warunki wyjątkowo korzystne dla rozwoju rolnictwa dlatego też blisko 2/3 (63,07%) powierzchni Gminy jest w użytkowaniu rolniczym (gdzie 56,82% powierzchni ogólnej Gminy to grunty orne, zaś 5,96% to łąki, a 3,29% to pastwiska). Prawie 11% powierzchni Gminy pokrywają lasy. Reasumując, około 91% powierzchni Gminy stanowią niezabudowane tereny biologicznie czynne, zaś tereny zainwestowane to około 11 %. Ta duża część Gminy, charakteryzująca sięunikatowymi obszarami lasów, łąk oraz cieków i zbiorników wodnych należy do terenu projektowanego Parku Krajobrazowego Doliny Odry i Oławy, które są włączone do obszarów Natura 2000.

Niestety analiza jakości powietrza, przeprowadzona przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska oraz dane statystyczne za 2012 rok[1] wykazują zwiększoną emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w Gminie Siechnice (w tej grupie, poza Wrocławiem,znalazły się również gminy Jelcz-Laskowice i Kobierzyce)[2]. Odnotowano istotne przekroczenia stężenia pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5. Przekroczone zostały normy średnioroczne oraz normy ilości

[1] Na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu
[2] Raport o stanie środowiska w woj. dolnośląskim 2012, Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska

dopuszczalnych dni z przekroczeniem stężenia. Przekroczenia stężenia były wyższe w sezonie grzewczym. Problem ten w największym stopniu występuje w miejscowościach gminy znajdujących się w osiach komunikacyjnych drogi wojewódzkiej 395 oraz krajowej nr 94 ze szczególnym uwzględnieniem miejscowości Radwanice. Ma na to wpływ intensywny ruch samochodowy oraz zanieczyszczenie powietrza wynikające z wykorzystywania przez mieszkańców pieców węglowych do ogrzewania domów (niska emisja).

2.5. WNIOSKI Z OBSZARU DIAGNOZY

PołożenieGminywregioniejestbardzokorzystne.Bliskość aglomeracji wrocławskiej, połączona z częściowo wiejskim charakterem obszaru i wynikającymi stąd zaletami - to niewątpliwe plusy Gminy Siechnice.Dobrą komunikację zapewnia rozbudowany układ dróg lokalnych i przechodzących przez teren Gminy krajowych i wojewódzkich oraz trzy linie kolejowe, które warunkują największą liczbę połączeń wśród wszystkich gmin powiatu wrocławskiego.

W sytuacji prognozowanej w skali kraju katastrofy demograficznej i przyspieszenia procesu starzenia się ludności Polski, trendy obserwowane w Gminie są bardzo pozytywne. Siechnice wyróżniają się dynamicznym przyrostem naturalnym i wysokimudziałem zasobów pracy (dominuje ludność w wieku produkcyjnym). Dodatkowo, korzystne tendencje demograficzne wspieraduża migracja ludności na pobyt stały.

Atutem Gminy sątakże szczególne walorynaturalne, zwłaszcza dużailość terenów zielonych izwiązany z nimi znaczny obszar włączony do obszarów Natura 2000 oraz sprzyjające rolnictwu i rekreacji korzystne warunki klimatyczne. Gmina znajduje się na obszarze w miarę jednorodnymgeologicznie.Część gminy położona wśród lasów starorzecza Odry stanowi znakomity teren dla wędkarzy.

Należy stwierdzić, iż perspektywy rozwoju gminy są bardzo duże m.in. ze względu na sąsiedztwo Wrocławia i oddziaływanie w zakresie WrOFu, wyróżniającą się, i to nie tylko w skali powiatu czy województwa, ale i kraju strukturę ludnościową oraz optymistyczne perspektywy jej rozwoju, dogodne szlaki komunikacyjne, istnienie znacznej powierzchni gruntów przewidzianych pod budownictwo jednorodzinne i rekreacyjne, przy równoczesnym występowaniu unikatowych obszarów Natura 2000.

2.6. KLUCZOWE ZAGADNIENIA

Wśród najważniejszych wniosków, które wyłaniają się na podstawie zgromadzonych informacji należy wymienić:

- atrakcyjna renta położenia wynikająca z usytuowania Gminy w sąsiedztwie Wrocławia i korzystnych walorów naturalnych;
- niezwykle korzystnasytuacja demograficzna;

- otoczenie sprzyjające rolnictwu, turystyce i rekreacji;
- mało urozmaicona budowa geologiczna terenu;
- zwiększona emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych;
- różnorodność szaty roślinnej i zwierząt
- duża ilość niezabudowanych terenów biologicznie czynnych.

3. OBSZAR DIAGNOZY B – GOSPODARKA GMINY

3.1. PRODUKCJA PRZEMYSŁOWA

Punktem wyjścia do analizy stanu produkcji przemysłowej w Gminie Siechnice jest zestawienie zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (Tabela 6). Diagnoza aktywności gospodarczej w tym aspekcie jest bardzo korzystna dla Gminy, gdyż po Kobierzycach zajmuje ona drugą pozycję w powiecie pod względem liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminach przypadającą na 10 tys. mieszkańców według stanu na koniec 2013 roku[3].

Tabela6.PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W GMINIE SIECHNICE WPISANE DO REJESTRU REGONW LATACH 2009-2013 W PODZIALE NA SEKTOR PUBLICZNY I PRYWATNY

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem	1684	1866	1981	2152	2381
Sektor publiczny	16	16	16	17	19
Sektor prywatny	1668	1850	1965	2135	2362

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 05.11.2014r.

W GminieSiechnice99%ogółuprzedsiębiorstwstanowiąprzedsiębiorstwa prywatne, w ramach których na 10 tys. ludności 996 funkcjonuje jako przedsiębiorstwa osób fizycznych prowadzącychdziałalnośćgospodarczą (dane 2012 rok). Dla porównania wskaźnik ten dla całego powiatu wrocławskiego wynosił 907 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców. Na terenie Gminy istnieje obecnie (dane 2013 rok)36spółekhandlowych zudziałem kapitałuzagranicznego, co stanowi 8,8% wszystkich tego typu podmiotów działających w powiecie wrocławskim oraz zaledwie 0,5% w skali województwa dolnośląskiego. Działa41 stowarzyszeń i organizacji społecznych (co stanowi 12,2% w skali powiatu wrocławskiego) oraz po 5 fundacji i spółdzielni (czyliponad 11% wszystkich fundacji i ponad 12% wszystkichspółdzielni działających w powiecie wrocławskim).Ważna jest także stabilność prowadzonej działalności oraz przyrost nowych podmiotów. W tabeli 7 przedstawiono zmiany liczby podmiotów notowane w latach 2009-2013 w Gminie Siechnice w porównaniu do innych gmin powiatu wrocławskiego.

[3] Według danych Głównego Urzędu Statystycznego

W większości badanych gmin i miast liczba tych podmiotów rosła, ale najwyższe systematyczne przyrosty w latach 2009-2013 miały miejsce w gminach Długołęka, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce i Siechnice. Przedsiębiorstwa zlokalizowanena terenie Gminy stanowią 15,3% przedsiębiorstw powiatu wrocławskiego[4].

Tabela7.DYNAMIKA ZMIAN LICZBY PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH WPISANYCH DO REJESTRU REGONW GMINACH I MIASTACH POWIATU WROCŁAWSKIEGO W LATACH 2009-2013

GMINA/MIASTO	2009	2010	2011	2012	2013
Czernica	1041	1182	1284	1436	1544
Długołęka	2272	2491	2713	2925	3190
Jordanów Śląskich	159	170	192	203	206
Kąty Wrocławskie	2015	2233	2338	2511	2698
w tym Kąty Wrocławskie - miasto	709	757	767	804	846
Kobierzyce	1813	2087	2270	2522	2734
Mietków	283	287	294	307	315
Siechnice	1684	1866	1981	2152	2381
w tym Siechnice – miasto	427	482	523	583	656
Sobótka	1205	1280	1250	1296	1320
w tym Sobótka – miasto	843	887	858	875	884
Żórawina	797	893	986	1061	1141

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, 05.11.2014r.

[4] Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (*Systemu Wspomagania Analiz i Decyzji*), *05.11.2014r.*

Wykres 2. OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM W GMINACH (STAN NA 31.12.2012)

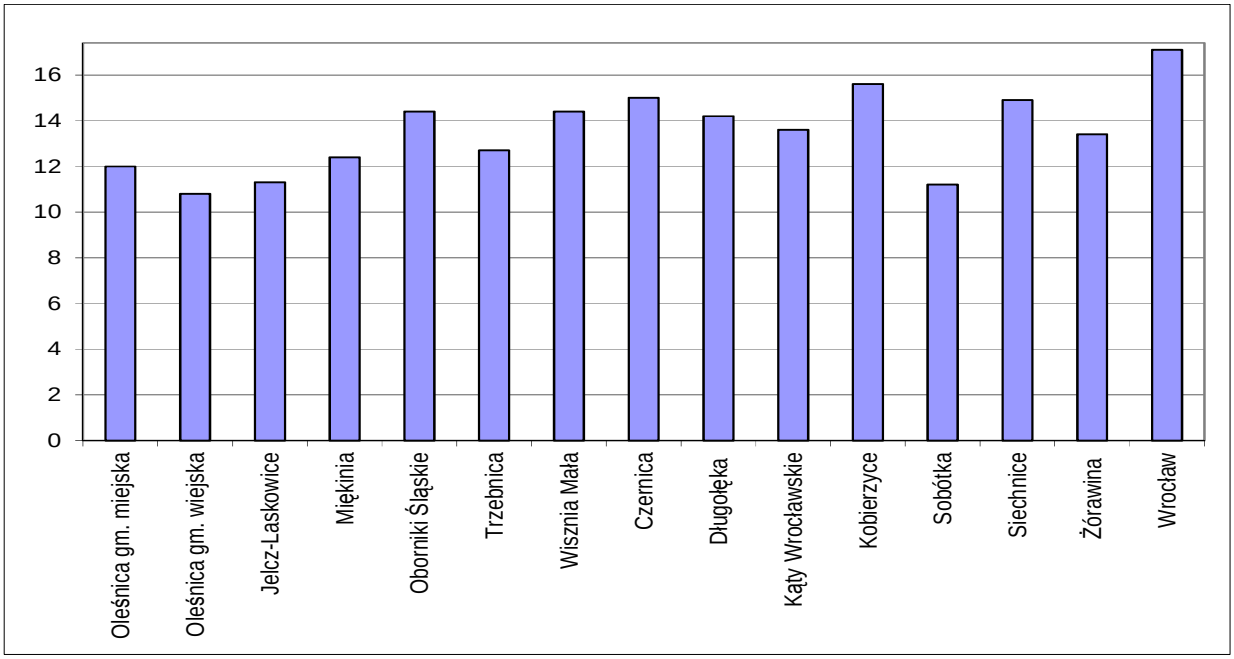

Źródło: A. Zakrzewska-Półtorak, K. Szołek, A. Zagórska, P. Margol„Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia na potrzeby przygotowania Programu Działań Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) – diagnoza" Wrocław 2014, s. 51.

Analiza liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie danej jednostki terytorialnej (z uwzględnieniem ich wielkości) pozwala na wysnucie pewnych wniosków na temat lokalnego rynku pracy. Obok podmiotów zatrudniających określoną liczbę pracowników dużą rolę odgrywa także samozatrudnienie. Na Wykresie 2 przedstawiono liczbę osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w relacji do 100 osób w wieku produkcyjnym. Wskaźnik ten obrazuje wysoką aktywność siechnickiego środowiska biznesowego.

Tabela 8. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI PKD W 2013r.

SEKCJE PKD	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	O	P	Q	R	S i T
OGÓŁEM	41	1	197	1	9	281	608	142	46	112	76	94	288	78	6	79	150	42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 05.11.2014r.

Legenda na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24.12.2007r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD (publikacja: Dz. U. z 2007 r. nr 251, poz. 1885 oraz z 2009 r. nr 59, poz. 489):

A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
B-górnictwo i wydobywanie
C – przetwórstwo przemysłowe
D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
E – dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
F - budownictwo
G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
H – transport i gospodarka magazynowa
I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

J –informacja i komunikacja
K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa
L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
O – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
P – edukacja
Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
S i T –pozostała działalność usługowa; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby.

Najważniejszeznaczeniedlaregionumajązatem następującerodzaje działalności:handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sekcja G); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (sekcja M); budownictwo (sekcjaF);przetwórstwo przemysłowe (sekcja C). Konkurencyjność struktury działalności gospodarczej Gminy podnosi fakt, iż drugą najliczniejszą grupą podmiotów są jednostki zajmujące się działalnością prawniczą, rachunkowo-księgową, doradztwem podatkowym (84 podmioty z 288 całej sekcji M - dział 69) oraz działalnością w zakresie architektury i inżynierii, prowadzące badania i analizy techniczne (62 podmioty z 288 całej sekcji M - dział 71). Świadczy to o tworzeniu się atrakcyjnego i profesjonalnego otoczenia dla biznesu w przestrzeni gospodarczej Gminy i sprzyja rozwojowi Gminnej Strefy Aktywności Gospodarczej zlokalizowanej w Siechnicach. Niewątpliwą stymulantą kształtowania się takich proporcji działalności według sekcji PKD (Wykres 3) był fakt przeniesienia siedziby Urzędu Miejskiego zeŚwiętej Katarzyny do Siechnic, co w konsekwencji przyczyniło się do budowy nowego centrum administracyjnego oraz stworzenia nowych struktur miejskich, zarówno tych organizacyjnych (realizacja koncepcji e-Government) jak i infrastrukturalnych.

Gmina Siechnice to miejsce przyjazne dla przedsiębiorców. Na terenie Gminy działa ponad dwa tysiące przedsiębiorców. Zlokalizowane są tu duże zakłady produkcyjne o ponadlokalnym znaczeniu, takie jak Elektrociepłownia „Czechnica”, pełniąca strategiczną rolę nie tylko w rozwoju Gminy, ale w całej aglomeracji wrocławskiej, PPO „Siechnice” – jeden z największych producentów warzyw szklarniowych w Polsce, które w 2012 roku weszło w skład Grupy Citronex oraz zakład produkcji wody na Mokrym Dworze, który zaopatruje w wodę południowo-wschodnie, południowe i północno-zachodnie osiedla Wrocławia. MPWiK uzdatnia wody powierzchniowe dostarczane z rzek Oława i Nysa Kłodzka. Obecnie pracuje z wydajnością około 58 tys. m^3 na dobę, choć mógłby uzdatniać prawie trzy razy więcej wody, gdyby zaistniała taka potrzeba. Warto również podkreślić, iż w 2014r. na terenie Zakładu powstała nowoczesna stacja badawcza, w której zastosowane zostaną innowacyjne technologie, pozwalające na szybsze, tańsze i bardziej ekologiczne oczyszczanie wody. Przedsiębiorstwa te zatrudniając setki osób, w tym w zdecydowanej większości mieszkańców Gminy, przyczyniają się do poprawy warunków na lokalnym rynku pracy i ograniczenia stopy bezrobocia. Ponadto ze względu na skalę swojej działalności dostarczają znaczących wpływów z tytułu podatków do budżetu Siechnic, wzmacniając kondycję finansową Gminy.

Wykres 3. STRUKTURA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ GMINY WG SEKCJI PKD W 2013r.

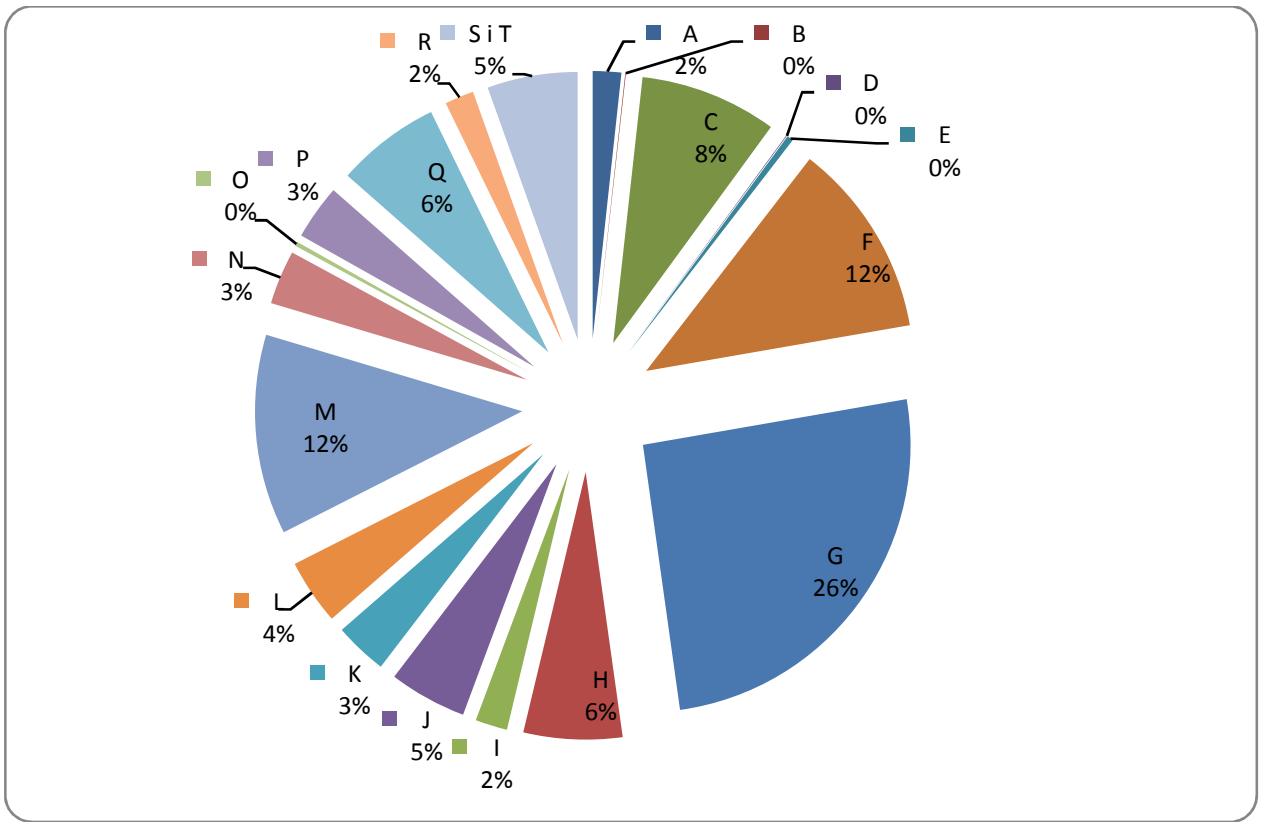

Źródło:Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 05.11.2014r.

Wykres 4. PODZIAŁ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PROWADZONEJ NA OBSZARZE WIEJSKIM I MIEJSKIM GMINY SIECHNICE W 2013r.

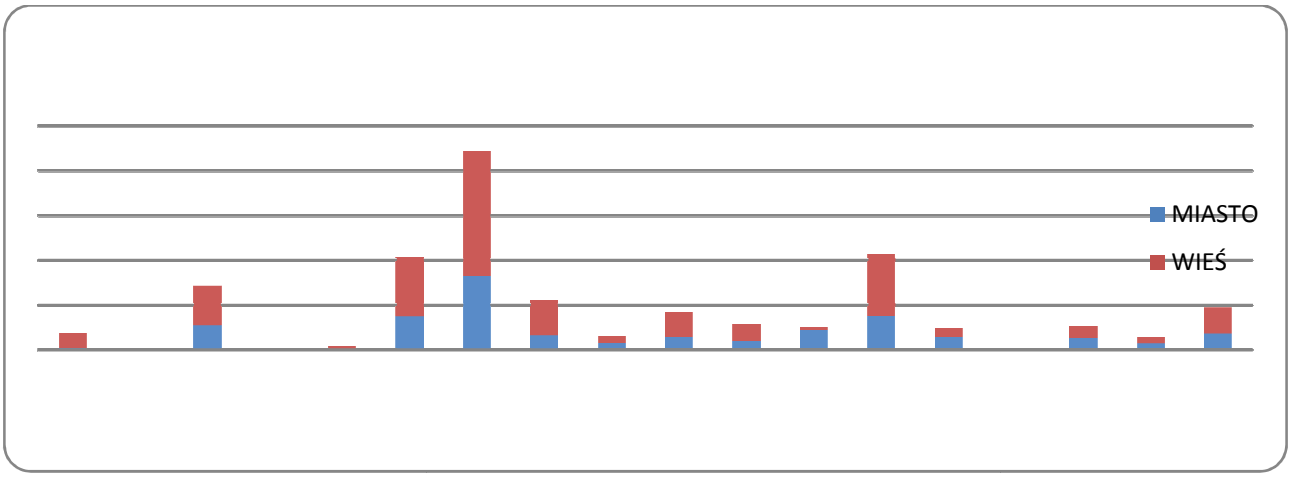

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, *05.11.2014r.*

27% przedsiębiorstw Gminy ma swoją siedzibę w Siechnicach. Jedna czwarta z nichzajmuje się handlem hurtowym i detalicznym, pojazdów samochodowych,włączając motocykle; ponad 11%budownictwem (11,2%) i nieco więcej działalnością profesjonalną, naukową i techniczną

wymagającą wiedzy specjalistycznej (11,4%). Stosunkowo niewiele, biorąc pod uwagę konieczność redukcji zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego (zwłaszcza powietrza) w całej Gminie, funkcjonuje w mieście przedsiębiorstw zajmujących się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę (0,15%) oraz działalnością związaną z rekultywacją (0,15%). Mały odsetek, jak na warunki krajobrazowo-rekreacyjne Gminy, stanowią przedsiębiorstwa zajmujące się kulturą, rozrywką i rekreacją - tylko 2,1% w mieście i 1,6% na obszarze wiejskim. Profil gospodarczy obszaru wiejskiego Gminy różni się od profilu miejskiego w obszarach: transport i gospodarka magazynowa(6,4% w porównaniu do 4,9% w mieście), rolnictwo (2,1% w porównaniu do 0,6% w mieście) natomiast jest identyczny w obszarach: przetwórstwo przemysłowe (8,2% zarówno w mieście jak i na obszarze wiejskim), gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz pozostała działalność usługowa (5,4% zarówno w mieście jak i na obszarze wiejskim). Interesujący wynik analizy pojawia się w zakresie działalności wymagającej specjalistycznej wiedzy, gdyż większy odsetek przedsiębiorstw świadczących usługi okołobiznesowe zlokalizowanych jest na obszarze wiejskim Gminy (12,3%) niż w mieście (11,4%). Ta korzystna dysproporcja determinuje dywersyfikację bazy ekonomicznej Gminy Siechnice i sprzyja dyfuzji wyspecjalizowanych działalności w jej przestrzeni, poszerzając równocześnie strefę oddziaływania miasta. W rezultaciew strukturze funkcjonalno-przestrzennejSiechnic zidentyfikować można akceleratory procesów usieciowienia i przesłanki do tworzenia klastrów[5]. Jedną zestymunlantklasteringu jest funkcjonowanie GminnejStrefy AktywnościGospodarczej (GSAG) w Siechnicach,stanowiącej nowecentrum gospodarcze, w którymdziałają m.in.takie firmy jak: Parker Hannifin,TIM SA, Michael Bubolz,Hasco–Lek, BickhardtBau. Wartym podkreślenia jest fakt, iż rozwój GSAG jest wynikiem długofalowej strategii realizowanej przez władze gminy związane z uzbrojeniem w infrastrukturę komunikacyjną i energetyczną terenu strefy

W wyniku przeprowadzonych przez autorkę badań i przyjętych założeń stwierdzono[6], iż intensyfikacja związków ekonomicznych w sieci wpływa bezpośrednio i pośrednio na zmiany potencjału społeczno-ekonomicznego jednostek terytorialnych, w tym przede wszystkim ich centrów-stolic. Dodatkowo jednostki te wraz postępującym ogólnym rozwojem gospodarczym zmieniają swoje funkcje w przestrzeni i to nie tylko w bezpośrednio je otaczającej, ale także znacznie oddalonej. Tego typu relacje powodują, że sektor bazowy miasta i całej gminySiechnice zyskuje nowe znaczenie, które należy rozpatrywać już w przekrojach regionalnych, a nawet krajowym. Sama baza ekonomiczna Gminy staje się nową kategorią, wskutek przemian, zwłaszcza jakościowych jejstruktury. Sukcesja funkcji obserwowana w gminnej przestrzeni prowadzi do osłabiania się funkcji rolniczej na rzecz funkcji handlowej i usługowej. Co istotne, duże znaczenie w rozwoju III sektora, odgrywają również innowacje, które z jednej strony są absorbowane przez określony układ przestrzenno-ekonomiczny, a z drugiej strony następuje ich dyfuzja. Zastosowanie innowacji pozwala na unowocześnienie działalności gospodarczej, zmniejszenie kosztów

[5]Szerzej K. Miszczak: *Dylematy rozwoju regionu ekonomicznego w świetle wyzwań XXI wieku.* Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2012

[6] K. Miszczak: *Przestrzenne sieci gospodarcze a zmiany bazy ekonomicznej regionów (na przykładzie Polski)*. Rozprawa doktorska.Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu,Wrocław 2004

wytwarzania i wzrost efektywności oraz wprowadzenie na rynek nowych produktów kreujących nieistniejący wcześniej popyt. Jak wykazują bowiem wyniki badań (przedstawione powyżej) w gospodarce Siechnic drugą najliczniejszą grupą przedsiębiorców są podmioty prowadzące działalność profesjonalną, naukową i techniczną, a wśród nich w szczególnościdziałalność prawniczą, rachunkowo-księgową, doradztwo podatkowe oraz działalność w zakresie architektury i inżynierii, prowadzące badania i analizy techniczne.Oznacza to, że w Siechnicach oprócz funkcjonujących już sieci gospodarczych (np. w ramach Gminnej Strefy Aktywności Gospodarczej) tworzy się sprzyjające otoczenie biznesowe, co istotne również na obszarze wiejskim Gminy, w którymkoncentrują się wyspecjalizowane usługi. Taka tendencja generuje szanse na utrzymanie bądź powiększenie w przyszłości przewagi konkurencyjnejSiechnic.

Warto podkreślić, iż w strukturach światowego systemu podstawą konkurencyjności nie jest już tradycyjna efektywność lokacyjna, lecz współcześnie rozstrzygająca efektywność adaptacyjna, której przesłanką i wyznacznikiem są różnorodne – pośrednie między rynkiem a hierarchią – formy koordynacji działań zwane ogólnie sieciami. Przykładem takich powiązań sieciowych są m.in.: *joint ventures,* montaż finansowy, partnerstwo publiczno-prywatne, dystrykty przemysłowe, konsorcja badawcze, *franchising* itp. Tym samym lokalna restrukturyzacja i rozwój lokalny zależą przede wszystkim od układów koordynacji działań zbiorowych na wszystkich poziomach zarządzania terytorialnego oraz od warunkującego ich formowanie się sposobu funkcjonowania państwa. Przy czym władzom samorządowym przypada podwójna rola: katalizatora rozwoju i podmiotu stawiającego wyzwania. Oznacza to, po pierwsze - prowadzenie odpowiedniej, efektywnej polityki ekonomicznej, po drugie - tworzenie środowiska sprzyjającego zdobywaniu przez podmioty, działające na danym obszarze przewagi konkurencyjnej. Zdaniem M. Portera władze samorządowe, uwzględniając reguły obowiązujące w organizacji sieciowej i chcąc przyczynić się do poprawy konkurencyjności gron, funkcjonujących w poszczególnych jednostkach terytorialnychpowinny[7]:

- prowadzić politykę rozwoju lokalnego, wspierającą rozwój klastrów, przy jednoczesnym braku faworyzowania konkretnego obszaru;
- nie dążyć do tworzenia nowych gron, gdy wymaga to gigantycznych inwestycji publicznych i nie gwarantuje pewności, co do samodzielnego i długofalowego rozwoju;
- odnosić się do całej Gminy (jej otoczenia), a nie pojedynczych sektorów lub firm, ze szczególnym uwzględnieniem działań ukierunkowanych na wspieranie rozwoju instytucji naukowych, badawczych i szkoleniowych;
- budować sieci współpracy między różnego typu instytucjami i stowarzyszeniami, począwszy od gromadzenia wyspecjalizowanych kooperantów i usługodawców, poprzez włączanie do polityki rozwoju lokalnego stowarzyszenia przedsiębiorców i innychorganizacji społecznych;
- rozbudowywać infrastrukturę techniczną Gminy;
- stymulować popyt poprzez zamówienia publiczne;

[7] M.E. Porter: *Porter o konkurencji*. Wyd. PWE, Warszawa 2001, s. 247 i 308.

- podnosić konkurencyjność w gronie, działającym na terytorium Gminy poprzez stwarzanie korzystnych warunków dla bezpośrednich inwestycji zagranicznych;
- aktywnie promować Gminę i wspierać rozwój eksportu.

Wszystkie te działania administracji samorządowej pozwalają na sformułowanie i wprowadzenie w życie koncepcji polityki rozwoju opartej o klastry. Realizacja tej polityki wymaga dalekowzroczności i cierpliwości, a konsekwentnie wdrażana może prowadzić do przekształcenia się klastrów w lokalne systemy innowacji, charakteryzujące się efektywną absorpcją i tworzeniem innowacji procesowych, produktowych i organizacyjnych[8] (przesłanki zachęcające do takich działań już istnieją w Gminie np. uruchomienie nowoczesnej stacji badawczej na Mokrym Dworze). Również horyzontalność i kompleksowośćrozwiązań na wysokich szczeblach agregacji, a z drugiej strony decentralizacja szczegółowych rozwiązań dostosowanych do specyfiki danego grona powinny cechować ten rodzaj polityki. Jednak należy zauważyć, iż wypracowanie konkretnych i uniwersalnych rekomendacji dla działań podejmowanych w ramach omawianej polityki nie jest możliwe, gdyż nie godzi się z duchem koncepcji klastra. Grono rozwija się bowiem w oparciu o przewagę konkurencyjną (różną nawet dla gron działających w tych samych branżach gospodarki) bazującą na uwarunkowaniach lokalnych lub regionalnych. Stąd władze publiczne powinny wstrzymać się od sztucznego kreowania klastrów od podstaw. Należy wspierać rozwój tych skupisk wyspecjalizowanych działalności, które opierają się na już istniejącym potencjale. Rozwój systemu produkcji typu sieciowego wymaga rozbudowanego partnerstwa publiczno-prywatnego, w którym liderem powinien być czynnik prywatny, natomiast czynnik publiczny powinien spełniać rolę katalizatora rozwoju.

3.2. HANDEL I USŁUGI

Handel,gastronomia i rzemiosłousługowe to obecnie w większości placówki całkowiciesprywatyzowane,działające na zasadach wolnorynkowych. Inwentaryzacja urbanistyczna przeprowadzona w październiku 2014 r. wykazała istnienie placówek usługowychniemalwe wszystkichmiejscowościach Gminy. wsi działa,conajmniejsklepspożywczo-przemysłowy. Na terenie Gminy brak jest targowisk zarówno stałych jak i sezonowych[9]. W Siechnicach zostało zbudowane targowisko miejskie(największe wśród gmin powiatu wrocławskiego) w ramach Miejskiego Placu Publicznego współfinansowane ze środków PROW 2007-2013 wraz zniezbędną infrastrukturą techniczną.Zestawienie podstawowych danych statystycznych dotyczących handlu

[8]Polityka ta może wyłonić się z inicjatywy odgórnej tzn. być skutkiem działań podjętych przez władze samorządowe względnie być efektem inicjatyw oddolnych, czyli wynikać z oddolnej mobilizacji środowisk branżowych. W praktyce gospodarczej mamy zwykle do czynienia z współistnieniem obydwu podejść - oddolnego i odgórnego. Polityka skierowana na wspieranie klastrów w krajach OECD formułowana jest obecnie na wszystkich szczeblach władzy - od lokalnego (w tym również w ramach gmin oraz aglomeracji), przez regionalny, centralny aż po szczebel supranarodowy (np. inicjatywy Unii Europejskiej czy OECD). Zob. szerzej T. Brodzicki, S. Szultka, *Koncepcja klastrów a konkurencyjność przedsiębiorstw*. „Organizacja i Kierowanie" nr 4 (110), Warszawa 2002.
[9] Według danych Głównego Urzędu Statystycznego(stan na 31.12.2013r.)

i usług na terenie Gminy prezentuje tabela 9. Większość sklepów i placówek usługowych zlokalizowanych jest w mieście Siechnice. Struktura rodzajowa oferowanych usługjest zróżnicowana i obejmuje:

a) usługi dla producentów i biznesu - wszelka działalność nieprodukcyjna, wpierająca produkcję zarówno w sferze zarządzania, projektowania, jak i organizacji;

b) usługi dla konsumentów: materialne (transport, łączność, gastronomia, usługi naprawcze, finanse i ubezpieczenia, gospodarka komunalna), usługi niematerialne (nauka, oświata, służba zdrowia, sztuka, kultura fizyczna, rekreacja);

c) usługi ogólnospołeczne - administracja samorządowa, bezpieczeństwo publiczne, organizacje społeczne.

Trudno jest jednoznacznie i kompleksowo scharakteryzować czynniki lokalizacji usług ze względu na ich bardzo dużą różnorodność. Niemniej jednak często kluczowym czynnikiem są zasoby pracy (np. dostępność i kwalifikacje pracowników, poziom wykształcenia, znajomość języków obcychitp).Inne ważne czynniki to:atrakcyjność finansowa (np. koszty pracy, koszty infrastruktury, podatki),otoczenie biznesowe (np. sytuacja polityczna i gospodarcza, rozwiązania prawno-gospodarcze, tolerancjai otwartość kulturowa, poziom ochrony własności intelektualnej) oraz dostępność infrastruktury.

Sektor handlu ma duże znaczenie ekonomiczne, jako ogniwo łączące producentów i konsumentów. Kanały wymiany towarowo-pieniężnej tworzone są i obsługiwane przez firmy handlowe, oferujące coraz łatwiejszy dostęp do dóbr i usług, a także coraz większy ich wybór.Stąd pozytywnie ocenić należy fakt, iż co czwarty przedsiębiorca w Gminie zajmuje się handlem hurtowym i detalicznym. Handlowcy pełnią też ważną rolę w przekazywaniu producentom informacji o zmianach upodobań klientów i strukturze popytu. Handel ma szczególne cechy strukturalne i operacyjne, co wyróżnia go spośród innych dziedzin działalności gospodarczej.Decydujący głos w sprawie struktury i form handlu w Polsce należy niewątpliwie do ludzi dokonujących zakupów. Konsumenci są najbardziej zainteresowani możliwością nieskrępowanego wyboru w różnych formach handlu. Oczekują oni rozszerzania dostępu do coraz bardziej nowoczesnej oferty handlu i sprzeciwiają się próbom administracyjnego ograniczania tego dostępu. Dążyć zatem należy do zapewnienia korzystnych warunków dla rozwoju różnych form handlu, przy zachowaniu reguł uczciwej konkurencji ze strony wszystkich prowadzących działalność handlową przedsiębiorców.

Tabela 9. LICZBA SKLEPÓW I STACJI BENZYNOWYCH NA TERENIE GMINY

SKLEPY I STACJE	J. m.	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Sklepy wg sektorów własności															
Ogółem															
Sklepy	ob.	89	91	90	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pracujący w sklepach	os.	184	184	187	198	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sektor prywatny															

Sklepy	ob.	89	91	90	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pracujący w sklepach	os.	184	184	187	198	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stacje paliw															
Obiekty	ob.	1	2	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pracownicy	os.	12	18	16	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sklepy wg form organizacyjnych															
Hipermarkety	ob.	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Supermarkety	ob.	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	1	3	3
Domy towarowe	ob.	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Domy handlowe	ob.	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, Banku Danych Lokalnych, 23.11.2014r.

3.3. ROLNICTWO

Blisko 2/3 (63,07%) powierzchni Gminy Siechnice jest w użytkowaniu rolniczym(gdzie 56,82% powierzchni ogólnej Gminy to grunty orne, zaś 5,96% to łąki, a 3,29% to pastwiska)[10].Szczegółowe dane dotyczące użytków rolnych prezentuje tabela 10.

Tabela 10. POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GMINIE SIECHNICE

UŻYTKI ROLNE	Gmina Siechnice	Miasto	Obszar wiejski
Powierzchnia użytków rolnych [ha]			
Ogółem	**5 700**	**807**	**4 893**
w tym:			
grunty orne [ha]			
Ogółem	5 245	589	4 656
Sady [ha]			
Ogółem	61	14	47
łąki [ha]			
Ogółem	305	154	151
pastwiska [ha]			
Ogółem	89	50	39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych(stan na 31.12.2005r.), 23.11.2014r.

[10] Dane Urzędu Miejskiego w Siechnicach(stan na 30.11.2014r.)

Największą część zajmują grunty orne, natomiast najmniejszą sady - odpowiednio 92% i 1% powierzchni użytków rolnych na terenie gminy. Struktura ta odpowiada strukturze w powiecie wrocławskim. Dane z 2010 roku wskazują, że użytki rolne w powiecie wrocławskim zajmują 77,6 %[11]. Przy czym gminami, które wskazują na największy udział procentowy użytków rolnych w strukturze zagospodarowania terenu, są: gmina Żórawina, Kobierzyce, Jordanów Śląski oraz Kąty Wrocławskie, gdzie udział użytków rolnych do powierzchni obszaru gminy wynosi więcej niż średnia w powiecie - ogółem przekracza 80%[12]. Grunty rolne Gminy Siechnice stanowią 8,9% gruntów powiatowych. Rodzaj gleby oraz strefa klimatyczna, w której znajduje się analizowana gmina, stwarzają bardzo korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa.Gmina Siechnice charakteryzuje się wysoką jakością gleb, których w klasach I – II jest ogółem 2 031,09 ha, co stanowi 20,60% powierzchni ogólnej Gminy. Gruntów średnich klasy III jest na terenie Gminy 2 315,08 ha, co również stanowi jeszcze wyższy odsetek powierzchni ogólnej na poziomie 23,47%. I tak prawie 45% powierzchni całej Gminy (94,87% powierzchni gruntów rolnych) stanowią grunty rolne chronionych klas I-III. Gruntów słabych i najsłabszych IV-VI klasy na terenie Gminy jest tylko 334,07 ha, tj. 3,39% powierzchni ogólnej[13].Najlepsze gleby położone są w zachodniej i południowo – zachodniej części Gminy.

Pomimo dominacji bardzo dobrych gruntów o wysokiej przydatności dla rolnictwa w tej części Gminy, sukcesywnie jest ona zagospodarowywana głównie przez zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Proces ten spowodowany jest bardzo dobrym powiązaniem komunikacyjnym tego obszaru z centrum Wrocławia, dosyć dobrym uzbrojeniem terenu, korzystnymi warunkami środowiska oraz łatwym dostępem do centrów handlowo-usługowych i dojazdem do autostrady A4. Ponadto, w strefie tej oprócz występujących dużych kompleksów rolnych, na których prowadzona jest produkcja roślinna, zlokalizowane są jeszcze gospodarstwa rolne zajmujące się wielkotowarową produkcją zwierzęcą – hodowla krów w Smardzowie, ferma drobiu w Groblicach. Gleby słabsze natomiast zajmują dominującą powierzchnię w południowo – wschodniej i środkowej części Gminy. Trwałe użytki zielone, które stanowią około 15% ogólnej powierzchni użytków rolnych Gminy występują prawie wyłącznie w północno – wschodniej części Gminy. Występujące w tej części Gminy grunty orne są przeważnie okresowo nadmiernie uwilgotnione.

Na terenie Gminy z uwagi na dużą powierzchnię gruntów wysokich klas bonitacyjnychdominującą w produkcji rolniczej jest produkcja roślinna. Struktura upraw w Gminie przedstawia się podobnie jak w Polsce czy województwie. Uprawiane są przede wszystkim:pszenica, pszenżyto, jęczmień, ziemniaki, buraki cukrowe i rzepak. Z uwagi na bliskiesąsiedztwo Wrocławia uprawiane są warzywa, najczęściej kapusta i cebula.

[11]Na podstawie analizy wyników *Powszechnego Spisu Rolnego* przeprowadzonego w 2010r., pierwszego spisu realizowanego od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej (poprzedni spis był przeprowadzony w roku 2002).
[12]*Strategia Rozwoju Powiatu Wrocławskiego na lata 2012-2020,* s. 77.
[13]*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siechnice.* Uchwała nr XXXIX/291/10 Rady Miejskiej w Siechnicach z dnia 19 sierpnia 2010r.

Występująrównież plantacje truskawek oraz sady owocowe – głównie jabłonie, których na terenie Gminy jest 61 ha. Wśród roślin dominują zasiewy pszenicy na blisko 36% uprawianychrolniczo terenach. Znaczy udział w uprawach na poziomie 24% powierzchni zasiewów marzepak i rzepik, a około 16% stanowi jęczmień, ponad 10% upraw to kukurydza, a na ponad 2%powierzchni zasiewów uprawia się ziemniakii na podobnym poziomie buraki cukrowe. 1,5% uprawianej ziemiprzeznaczonej jest na uprawę warzyw gruntowych. Na terenie Siechnic zlokalizowany jest jeden z największych w Polsce kompleks szklarniowy Przedsiębiorstwa Produkcji Ogrodniczej „Siechnice", której właścicielem jest firma CITRONEX. Wdraża ona długofalowy program kompleksowej przebudowy modernizacji i przebudowy przedsiębiorstwa w wyniku której powstanie jeden z najbardziej nowoczesnych w Europie Środkowo- Wschodniej kompleks produkcji owoców.

Według Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku, w analizowanej Gminie jest około 1 238 gospodarstw rolnych, ponad połowa z nich (698) posiada do 1 ha użytków rolnych. Gospodarstw prowadzących działalność rolniczą jest 783 (czyli ponad 63% wszystkich gospodarstw rolnych). Dla porównania wyniki Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 roku wskazały udział gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w ogólnej liczbie wszystkich gospodarstw rolnych na poziomie 59,6%. Wzrost tego wskaźnika (w latach 2002-2010) świadczy o umacnianiu się profilu gospodarstw rolnych w działalności rolniczej, przy czym równocześnie obserwuje się tendencję zmniejszania się liczby gospodarstw rolnych, co jest zauważalne w całym powiecie wrocławskim. W Gminie Siechnice jedynie niecałe 6,9% gospodarstw dysponuje areałem większym niż 10 ha, zaś gospodarstw 15 hektarowych i większych jest już tylko 3,47% z ogólnej liczby gospodarstw rolnych.W zakresie produkcji zwierzęcej na terenie Gminy Siechnice prowadzono hodowle zwierzątgospodarskich w zaledwie około 12% gospodarstwach.

Obszar gminy Siechnice nie wyróżnia się istotnym udziałem lasów w strukturze gruntów, gdyż wynosi zaledwie ok. 10,5% (dane za 2013 rok), natomiast w powiecie wrocławski według danych z 2010 roku wynosi on ok. 10,6 % powierzchni. Wskaźnik lesistości powiatu jest niski, dużo niższy od wskaźnika przeciętnej lesistości dla województwa (29,5%) i kraju (29,2%)[14].

Obszary leśne zajmują powierzchnię 1 035,69 ha, co stanowi dokładnie 10,49% całkowitej powierzchni Gminy. Prawie 97% tych obszarów to własność publiczna, natomiast 3,01% to grunty leśne prywatne. Obszary leśne w 97,3% pokryte są lasami, które tylko na obszarze 34,71 hektarów nie stanowiąwłasności Skarbu Państwa. Do Gminy Siechnice należy 3,5 ha lasów, co stanowi 0,34% ogólnej powierzchni lasów.Niska lesistość może również wynikać niewystarczającego corocznego zalesiania powierzchni Gminy,na co wskazuje utrzymujący się na średnio stałym poziomie od dziesięciu lat wskaźnik lesistości (Wykres 5).

Pomimo istotnego udziału użytków rolnych w powierzchni ogólnej Gminy zauważa się systematyczną zmianę przeznaczenia dużej ilości gruntów rolnych na cele nierolnicze, głównie pod zabudowę mieszkaniowo - usługową. Świadczy to o coraz wyraźniej rysującej się w Gminie

[14] *Strategia Rozwoju Powiatu Wrocławskiego na lata 2012-2020,* s. 78.

Siechnice tendencji do zmniejszania znaczenia jej funkcji rolniczych i rozwoju funkcji mieszkaniowych oraz turystyczno – rekreacyjnych, jako szczególnie atrakcyjnych dla Wrocławian, pragnących nie tylko wypoczywać i mieszkać poza dużym miastem, ale również pracować w Siechnicach, co potwierdza druga lokata w strukturze działalności gospodarczej Gminy przedsiębiorstw zajmujących się działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (sekcja M) charakterystyczną dla dużych ośrodków miejskich.

Wykres 5. WSKAŹNIK LESISTOŚĆW GMINIE SIECHNICE W LATACH 2003–2013

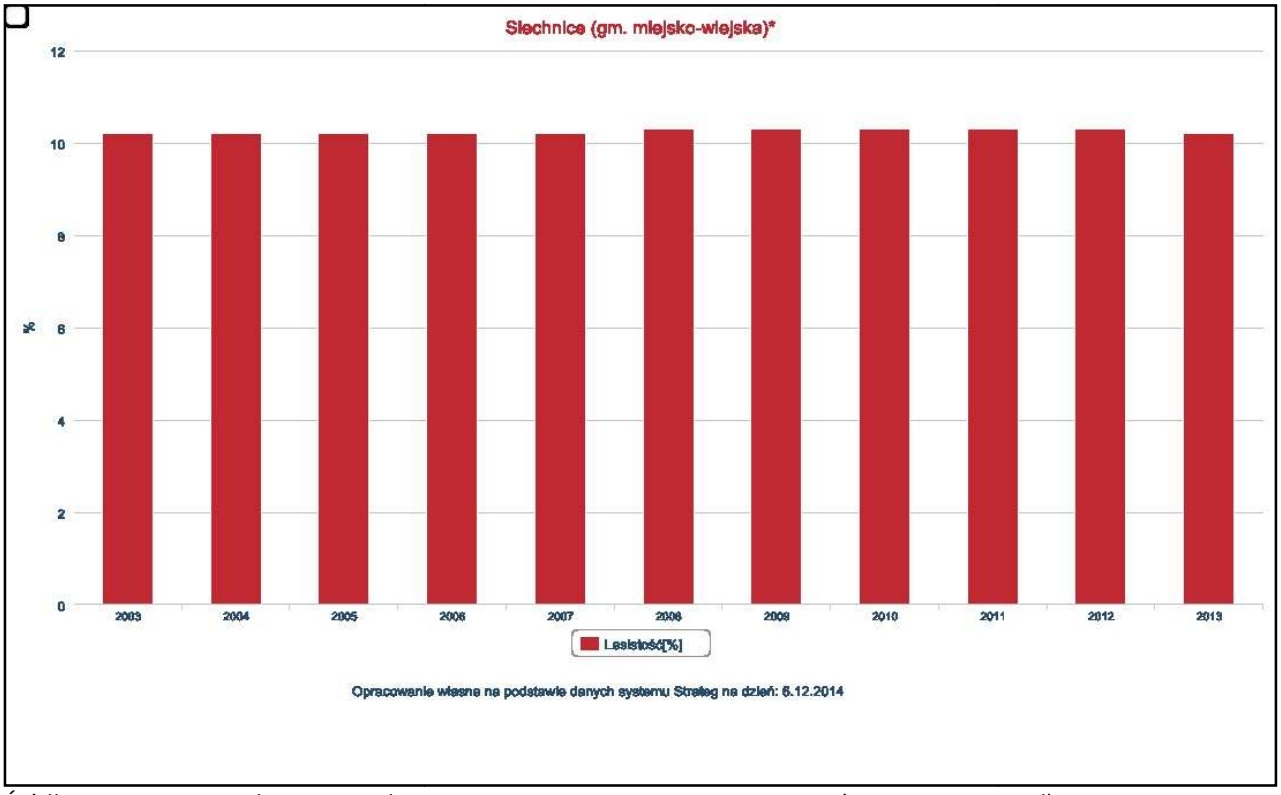

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Systemu Monitorowania Rozwoju (strateg.stat.gov.pl),06.12.2014r

3.4. TURYSTYKA

Na terenie Gminy można zidentyfikowaćkilka atrakcyjnych walorów turystycznych. Obsługa ruchu turystycznego i rekreacyjnego, a także wypoczynkowego koncentruje się głównie w Siechnicach, Świętej Katarzynie, Radwanicach, Żernikach Wrocławskich,Kotowicach oraz Biestrzykowie. Niestety analiza danych statystycznych nie przynosi korzystnych rezultatów dla Gminy. Pod koniec 2013r. baza noclegowa badanego obszaru składała się z 1 obiektu zbiorowego zakwaterowania, w którym znajduje się 220 miejsc noclegowych, w 100% całorocznych. W 2013 roku z noclegów skorzystało 1 083 osoby, w tym żaden gość zagraniczny. Łącznie udzielono 1780 noclegów. Przy czym liczba udzielonych noclegów na jedno miejsce noclegowe w 2013r. wyniosła tylko 8,09, co stanowi wynik znacznie gorszy od powiatowego, w którym to wartość ta wyniosła około 47,3. Turystów, korzystających z noclegów w Gminie wyraźnie ubywa. W roku 2010 było ich 3183, co oznacza spadek o prawie 66% w stosunku do roku 2013, w tym samym czasie w powiecie wrocławskim spadek ten wyniósł około 13%. Jeszcze bardziej negatywną tendencję zauważa się

w sumie udzielonych noclegów, w 2010r. udzielono ich7 724- to jest o ponad czterokrotnie więcej niż w 2013 roku, podczas gdy w powiecie wrocławski odnotowano spadek o jedyne 11%.

Należy przy tym zwrócić uwagę iż specyfiką gminy jest występowanie stosukowo dużej liczby miejsc noclegów czasowych przeznaczonych na rzecz pracowników firm.

Porównując bazę noclegową analizowanej jednostki do danych powiatowych stwierdzić należy, że gmina Siechnicew tym obszarze nie odgrywa znaczącej roli – co zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela11. WAŻNIEJSZE DANE TURYSTYCZNE DLA GMINY SIECHNICE W 2013r.

OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA	J.m.	Gmina Siechnice	Powiat Wrocławski	Udział Gminy w powiecie [%]
Turystyczne obiekty noclegowe	Obiekt	1	16	6,25
Miejsca noclegowe ogółem	Miejsce	220	867	25,37
Korzystający z noclegów ogółem	Osoba	1083	23348	4,63
Wynajęte pokoje w obiektach hotelowych	Pokój	656	15912	4,12
Udzielone noclegi ogółem	Nocleg	1780	41038	4,33

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 06.12.2014r.

Pomimo słabo rozwiniętej infrastruktury turystycznej (głównie w zakresie obiektów noclegowych) Gmina Siechnice posiada potencjał turystyczny. Do zabytków zlokalizowanych na terenie Gminy można zaliczyć: Wieżę mieszkalną, ok. XV w. w Biestrzykowie, Kościół p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej, II połowa XIII w. w Świętej Katarzynie, Kościół Niepokalanego Poczęcia NMP, 1934 r. w Trestnie, Kościół św. Franciszka z Asyżu w Sulimowie, Zespół klasztorno-szpitalny sióstr ze Zgromadzenia Chrystusa Dobrego Pasterza w Świętej Katarzynie, Kościół Najświętszej Maryi Panny Różańcowej w Radwanicach, Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa w Kotowicach, Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa w Żernikach Wrocławskich, Krzyże pokutne w Siechnicach i Groblicach, Pomnik lwa w Kotowicach, Obelisk w Świętej Katarzynie. Stan wielu zabytków- zwłaszcza kubaturowych wymaga znaczących nakładów związanych z ich rewitalizacją i przywróceniem do stanu pożądanego.

Ze względu na bliskość Wrocławia Gmina może stanowić naturalne zaplecze rekreacyjne dla mieszkańców miasta. Do spędzania wolnego czasu na jej terenie zachęcają głównie walory

przyrodnicze, zbiorniki wodne, lasy i ścieżki turystyczne. Na terenie Gminy znajdują się dwa obszary chronione w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000:
1) obszar Grądy w Dolinie Odry o powierzchni całkowitej 8348,9 ha (kod obszaru PLH020017), położony w gminach: Oława, Jelcz-Laskowice, Czernica, Siechnice, miasto Wrocław;
2) obszar Grądy Odrzańskie o powierzchni całkowitej 19999,3 ha (kod obszaru PLB020002), położony w gminach: Jelcz-Laskowice, Oława, Czernica, Siechnice, miasto Wrocław.
Na terenie Grądów Odrzańskich stwierdzono występowanie następujących siedlisk przyrodniczych: górskie i niżowe ziołorośla nadrzeczne i okrajkowe – 1% powierzchni obszaru; grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny – 20%; lasy łęgowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe – 10%; łąki selernicowe – 5%; łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe – 30%; niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie – 3%; starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne – 5%; zmiennowilgotne łąki trzęślicowe – 20%. Ponadto na obszarze stwierdzono występowanie 13 gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej – bóbr, wydra, żółw błotny (reintrodukowany), kumak nizinny, traszka grzebieniasta, kiełb białopłetwy, piskorz, boleń, koza, różanka, przeplatkamaturna, jelonek rogacz, kozioróg dębosz, a także 22 gatunki ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej, w tym m.in.: dzięcioł średni, muchołówka białoszyja, muchołówka mała, bocian czarny, orzeł bielik, kania czarna, kania ruda.

Niewątpliwą, dodatkową atrakcją turystyczną powiązaną z powyższymi obszarami jest jeden z najoryginalniejszy obiektów turystycznych, jaki powstał w ostatnich latach w bezpośrednim sąsiedztwie Wrocławia - Wieża widokowa w Kotowicach. Wieża ma wysokość 40 metrów i położona jest 20 km od centrum Wrocławia,w przysiółku Utrata nad brzegiem Odry w miejscowości Kotowice. Wieża została wybudowana w ramach projektu *„Infrastruktura turystyczna - budowa wieży widokowej w Kotowicach”.* Powyższy projekt pozyskał dofinansowanie ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Powyższy projekt pozyskał dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Wieża została zrealizowana w konstrukcji stalowo-kratowej w oryginalnej formie konstrukcyjnej nawiązującej do formy organicznej (drzewa) dla uczytelnienia przeznaczenia obiektu i jego powiązania pod względem zewnętrznym z cennymi obszarami przyrodniczymi, na których został on zlokalizowany. Jest to jedyny tego typu obiekt wybudowany na przestrzeni ostatnich lat w Polsce południowo- zachodniej.Widać z niej ciekawą panoramę terenów przyrodniczych Natura 2000. W roku 2015 w ramach projektu ODRA VELO- system turystyki aktywnej w gminie Siechnice wraz z budową stadionu w Siechnicach” współfinansowanym przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 zostało wyznakowany ok. 18 km żółty szlak pieszo- rowerowy. W ramach projektu powstało szereg inwestycji mających na celu uatrakcyjnienie uprawiania turystyki aktywnej na obszarze gminy Siechnice- między innymi poprzez budowę Punktów Informacji Turystycznej w miejscowości Trestno oraz Mokry Dwór, kompleksu stadionu lekkoatletycznego wraz z terenami rekreacyjno-sportowymi w mieście Siechnice, utworzenie ścieżek edukacji ekologicznej oraz turystyczno-kulturowej.

Ciekawym jednak szlakiem biegnącym przez teren Gminy Siechnice jest szlak VIA REGIA - Droga św. Jakuba. Droga ta wchodzi w skład powstających od kilkunastu lat, podobnych szlaków w całej Europy. Oznaczone symbolem muszli drogi św. Jakuba przeznaczone są dla pielgrzymów, mogących zwiedzać fascynujące miejsca wzdłuż wyznaczonych tras, m.in. poznawać miejsca kultu religijnego w Europie. Na terenie Gminy Siechnice "droga Św.Jakuba" prowadzi przez miejscowości: Grodziszów, Zębice, Prawocin, Świętą Katarzynę, Siechnice, Blizanowice, Trestno. Przez teren gminy Siechnice prowadzi żółty szlak turystyczny. Jest to część szlaku przeznaczonego do turystki pieszej i rowerowej prowadzący wokół Wrocławia. Prace związane z wyznaczeniem trasy tego szlaku miały miejsce w latach 70-tych i 80-tych ubiegłego wieku. W 1986 roku szlak otrzymał imię dr Bronisława Turonia. Szlak prowadzi poprzez następujące obszary, miejsca i miejscowości:urządzenia hydrotechnicznych (zespołu śluz na Odrze) w pobliżu wsi Kotowice, lasy kotowickie i siechnickie (teren planowanego Parku Krajobrazowego Doliny Odry i Oławy), miasto Siechnice, Świętą Katarzynę, Smardzów, Żerniki Wrocławskie, Biestrzyków.Podczas przemierzania tej trasy można zapoznać się zarówno z bogactwem środowiska naturalnego na terenie Gminy jak i bogatą historią - poprzez odwiedzenie najważniejszych zabytków takich jak kościół pw. Świętej Katarzyny, krzyż pokutny w Siechnicach oraz wieżę rycerską w Biestrzykowie. Przejście opisanego szlaku krajoznawczego stanowi ciekawe przeżycie nie tylko dla turystów spoza Gminy, ale także dla tej części jej mieszkańców, którzy na co dzień nie zawsze doceniają bogactwo historii i przyrody swojej małej ojczyzny.

Niemniej jednak największa koncentracja szlaków pieszych w powiecie wrocławskim występuje w granicach Ślężańskiego Parku Krajobrazowego w gminie Sobótka(89,90 km)[15]. Długość szlaków rowerowych w Siechnicach wynosi 37,20 km, więcej niż w Sobótce (36,50 km) czy w Kątach Wrocławskich (27,20 km). Jednak w dalszym ciągu nie jest to poziom wystarczający, o czym świadczą chociażby opinie mieszkańców (Tabela 12).

Tabela 12. OCENA POZIOMU ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW W ZAKRESIE TRAS REKREACYJNYCH

GMINA	DŁUGOŚĆ			JAKOŚĆ		
	Spacerowe	Rowerowe	Konne	Spacerowe	Rowerowe	Konne
Oborniki Śl.	Wysoki	Wysoki	Średni	Wysoki	Wysoki	Średni
Oleśnica gm. Miejska	Średni	Średni	Niski	Średni	Średni	Niski
Oleśnica gm. Wiejska	Średni	Średni	Niski	Średni	Średni	Niski
Jelcz-Laskowice	-	-	-	B. niski	Niski	B. niski
Miękinia	Średni	Średni	Średni	Średni	Średni	Średni
Trzebnica	Wysoki	Wysoki	-	Wysoki	Wysoki	-

[15] *„Analiza uwarunkowań środowiska przyrodniczo-kulturowego i rekreacji”* przygotowana przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu, w ramach Projektu pn.: *„Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym”* Wrocław 2014

Wisznia Mała	Średni	Średni	Niski	Wysoki	Wysoki	Niski
Czernica	Niski	Niski	Niski	Niski	Niski	Średni
Długołęka	Średni	Średni	Wysoki	Średni	Niski	Niski
Kąty Wrocławskie	Niski	Niski	Niski	Niski	Niski	Niski
Kobierzyce	Średni	Średni	Średni	Średni	Średni	Średni
Sobótka	B. wysoki	Średni	B. niski	Wysoki	Niski	B. niski
Siechnice	Średni	Niski	Średni	Średni	Niski	Niski
Żórawina	Średni	Średni	B. niski	Niski	Niski	Średni
Wrocław	B. wysoki	Wysoki	Wysoki	Wysoki	Wysoki	Wysoki

Źródło: A. Zakrzewska-Półtorak, K. Szołek, A. Zagórska, P. Margol„Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia na potrzeby przygotowania Programu Działań Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) – diagnoza" Wrocław 2014, s. 41.

Na specjalistyczne walory turystyczne Gminy składają się potencjalne szlaki żeglugi pasażerskiej wędrówek kajakowych, akweny żeglarskie oraz akweny przydatne donurkowania, cieki i zbiorniki wodne przydatne dla wędkarstwa. Jest to również jazda konna (Zębice, Durok),piesze wędrówki (park w Żernikach Wrocławskich) oraz łowiska komercyjne.

Rekreacja konna w ostatnich latach cieszy się coraz większym zainteresowaniem wśród mieszkańców analizowanego obszaru. Podobną tendencję zauważa się w całymWrOF,gdzieliczba ośrodków oferujących rekreacyjną jazdę konną w latach 2011–2013 prawie się podwoiła.Ośrodki jazdy konnej, stadniny, kluby jeździeckie, ośrodki jeździeckie mają bardzo zróżnicowaną wielkość i ofertę, ale zawsze ich lokalizacja związana jest w większym czy mniejszym stopniu z terenami otwartymi i zielonymi. W Gminie Siechnice funkcjonują obecnie dwa ośrodki jazdy konnej (Ranczo Groblice, Stadnina Koni Durok).

W Gminie Siechnicach funkcjonują 4 sale gimnastyczne wykorzystywane przede wszystkim w procesie edukacji dzieci i młodzieży, ale również przez ogół mieszkańców, oraz cały szereg zewnętrznych kompleksów sportowych- boisk trawiastych, dwa obiekty sportowe Orlik 2012 oraz oddany do uzytku w IV kw. 2015 roku kompleks sportowo-rekreacyjne ze stadionem lekkoatletycznym w Siechnicach. Istenijąca infrastruktura sportowa wyróżnia gminę Siechnice w stosunku do sąsiednich gmin- nawet przy uwzględnieniu obiektów działających w mieście Wrocław.

Na terenie analizowanej Gminy występują 2 kąpieliska (zbiornik koło Elektrowni, Odra–Trestno).Kąpieliska, czyli oznakowane fragmenty wód powierzchniowych „wykorzystywane przez dużą liczbę kąpiących się"[16] to miejsca często odwiedzane w porze letniej przez mieszkańców obszaru. Już z samej definicji wynika sposób ich zagospodarowania. Kąpieliskiem nie jest sztuczny zbiornik wodny oddzielony od wód powierzchniowych lub wód podziemnych. Ich zaletą jest czysta

[16] *„Analiza uwarunkowań środowiska przyrodniczo-kulturowego i rekreacji"* przygotowana przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu, w ramach Projektu pn.: *„Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym"* Wrocław 2014

woda, położenie w otwartej przestrzeni oraz możliwość wypoczywania w otoczeniu przyrody. Są prowadzone prace studyjne związane w lepszym zagospodarowaniem terenów znajdujących się przy ww. zbiornikach wodnych. Planuje się w dalszej perspektywie czasowej rozważyć zagadnienie budowy na terenie gminy basenu krytego wraz z rekreacyjnym kompleksem zewnętrznym.

W pobliżu wsi Kotowice znajdują się równieżdwa urokliwe zbiorniki wodne. Są to dwa jeziora o charakterze tzw. starorzeczy. Powstały one w skutek działalności rzeki Odry, w wyniku przesunięcia się jej nurtu. Większe ze starorzeczy to Stara Odra (zwana Jeziorem Panieńskim). Ma ono kształt rozciągniętej litery S. Długość jeziora to niecałe 2 kilometry, natomiast szerokość to nie więcej niż sześćdziesiąt metrów. Nad Wschodnim krańcem jeziora przeprowadzony jest kilkudziesięciometrowy most kolejowy (trasa Wrocław – Jelcz Laskowice). Drugie z kotowickich jeziorek to Jezioro Dziewicze. Ma prosty, wydłużony kształt. Jest znacznie mniejsze od swojego „sąsiada". Jego długość to około 800 metrów, natomiast szerokość nie przekracza 60 metrów. Oba jeziora są rajem dla wędkarzy oraz wspaniałym miejscem wypoczynku i rekreacji dla osób poszukujących kontaktu z naturą. Najbliższym dla miasta Siechnice, oraz stosunkowo dużym zbiornikiem wodnym jest jezioro Czarna Łacha. Powstało ono też jako starorzecze Odry. Dziś jest ciekawym miejscem wypoczynku i rekreacji. Tuż nad jego brzegiem znajduje się duża łąka z zapleczem biwakowym, aczkolwiek wymagającym dodatkowych inwestycji związanych z podniesieniem standardów technicznych[17].

Przez Siechnice przebiega 16,5 kilometrowy odcinek szlaku wodnego Odry (łączna długość szlaku wodnego Odry w granicach Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego wynosi 132,4 km).Odra, w odróżnieniu od pozostałych szlaków wodnych, jest rzeką skanalizowaną, coumożliwia uprawianie żeglugi i żeglarstwa. Jednak stopień wyposażenia szlaku w specjalistyczną infrastrukturę turystyczną pozostaje nadal niewystarczający, wobec czego potencjał turystyczny odrzańskiego szlaku wodnego w dalszym ciągu nie jest w pełni wykorzystywany, pomimo, że sezon żeglugowy na Odrze trwa z reguły od15 marca do 15 grudnia. Parametry drogi wodnej na Odrze przy normalnym piętrzeniu, togłębokość tranzytowa 1,8 m, szerokość od 35 m do 80 m. Najdłuższe odcinki szlaku wodnego Odry prowadzą przez Wrocław (31,80 km), gminę wiejską Oława (20,60 km), Miękinię (19,00 km), Środę Śląską (18,00 km), Brzeg Dolny (18,00 km) orazSiechnice(16,5 km), najkrótsze natomiast przez miasto Oława (9,20 km) oraz gminę miejsko-wiejską Jelcz-Laskowice (6,30 km). Kolejnym, przebiegającym przez teren Siechnic, jest czysty i bezpieczny dla turysty szlak kajakowy Oławy, który ma długość 19,7 km prowadzi przez gminę wiejską Oława(5,50 km), miasto Oława (6,20 km) oraz gminę miejsko-wiejską Siechnice (8,00 km) idalej doWrocławia,gdzie rzeka uchodzi do Odry. Szlak biegnie początkowo przez tereny rolnicze, następnie przez lasy łęgowe w okolicach Siechnic oraz w końcowym odcinku przez tereny wodonośne Wrocławia. Interesującym i wartym uwzględnienia w podejmowanych działaniach promocyjnych Gminy jest fakt, iżdwa z czterech niezagospodarowanych miejsc do wodowania kajaków na szlaku Oławy znajdują się wSiechnicach i Groblicach (również w Jaczkowicach i Marcinkowicach). W ramach systemu ODRA

[17]Urząd Miejski Siechnice

VELO planuje się dalsze inwestycje związane z podnoszeniem standardów szlaków turystycznych- w tym również w odniesieniu do turystki wodnej.

Walory przyrodnicze Gminy, stwarzają dobre warunki do rozwoju agroturystyki. Gospodarstwa agroturystyczne, które istnieją na terenie Siechnic rozwijają się i starają się zapewnić swoim gościom nowe atrakcje. Oferują one miłą atmosferę, świeżą żywność oraz inne atrakcje takie jak np. pięknie ukwiecone ogrody ze zwierzętami czyurokliwe miejsca na długie biesiady. Część z nich posiada też stajnie z końmi i szkółkami jeździeckimi. Klientami gospodarstw agroturystycznych są głównie osoby starsze, małżeństwa z dziećmi.

Analiza statystyczna oraz opinie ekspertów, mieszkańców, jak i samych turystów potwierdzają, iż istotną barierą rozwoju turystyki w Siechnicach, jak również w skali powiatu sąniewystarczające nakłady na turystykę w budżetach lokalnych samorządów. Ponadto w ofercie turystycznej Gminy brakuje gotowych produktów turystycznych, które mogłyby stać się kołem napędowym lokalnej turystyki poprzez ich skuteczną promocję i komercjalizację. Spore nadzieje w tym zakresie związane są ze wsparciem działalności lokalnych grup działania w Gminie, które mogłyby wypracowywać i realizować swoje własne programy rozwoju turystyki, wykorzystując w tym celu środki UE. Zasadnym z punktu widzenia optymalizacji efektów i kosztów wydaje się również stworzenie spójnej strategii działania w zakresie rozwoju turystyki na poziomie całej Gminy.

3.5. WNIOSKI Z OBSZARU DIAGNOZY

Badana Gmina posiada atrakcyjne położenie geograficzne oraz dobre warunki przyrodnicze. Warunki glebowe są korzystne, dlatego użytki rolne zajmują blisko 2/3 ogólnej powierzchni i dominuje na nich produkcja roślinna oparta głównie na uprawie pszenicy. Obserwuje się tendencję do zmniejszania się liczby gospodarstw rolnych,przy równoczesnym umacnianiu się profilupozostałych gospodarstw rolnych w działalności rolniczej.Choć lasy spełniają funkcję nie tylko turystyczną i rekreacyjną, a także wodochronną i chroniącą środowisko,wskaźnik lesistości Gminy, podobnie jak i powiatu wrocławskiegojest niski. Pomimo pozytywnych uwarunkowań endogenicznych rozwoju I sektora zauważa się inklinację do zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, w kierunku zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Walory przyrodnicze (np. obszary chronione NATURA 2000), atrakcje „spędzania czasu wolnego”(np. szlaki żeglugi pasażerskiej i wędrówek kajakowych, zbiorniki wodne przydatne dla wędkarstwa, jazda konna, wieża widokowa w Kotowicach) oraz baza sportowo-rekreacyjna (np. tor kartingowy, nowo wybudowany w roku 2015 stadion lekkoatletyczny, hale sportowe wraz z zewnętrznymi kompleksami boisk sportowych)sprawiają, że turystyka i wypoczynek mogłyby stać się jednymi zistotnych działalności prowadzonych na terenie Gminy. Jednak obsługa ruchu turystycznego jest wciąż niewystarczająca, a turystów, korzystających z noclegów w Gminie z roku na roku ubywa. Porównując bazę noclegową analizowanej jednostki do innych JST zlokalizowanych w powiecie wrocławskim stwierdzić należy, że Siechnicenie posiadają przesłanek

przewagi konkurencyjnej w tym obszarze. Stanowi to poważne wyzwanie zarówno dla decydentów lokalnych, jak i pozostałych interesariuszy rozwoju gminnej przestrzeni turystycznej. Należy dążyć w oparciu o lokalizację gminy przy granicy ze stolicą Dolnego Śląska do wypracowania oferty turystyki weekendowej opartej o aktywny wypoczynek jednodniowy, co może być odpowiednią strategią pozwalającą na intensyfikację ruchu turystycznego.

Rezultaty przeprowadzonej diagnozy gospodarki Gminysą bardzo korzystne. Siechnice wykazują dużą aktywność gospodarczą, zajmując drugą (po Kobierzycach)pozycję w powiecie pod względem liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminach przypadającą na 10 tys. mieszkańców według stanu na koniec 2013 roku.Co istotne w latach 2009-2013 odnotowano systematyczne, dynamiczne przyrosty liczby tych podmiotów.Gospodarka Gminy oparta jest głównie na handlu hurtowym i detalicznym, przy czym prowadzonym zasadniczo w małych sklepach i zakładach usługowych, budownictwie orazdziałalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Właśnie jedne z najliczniejszych (druga pozycja) podmiotówzajmujące się działalnością prawniczą, rachunkowo-księgową, doradztwem podatkowym oraz działalnością w zakresie architektury i inżynierii, prowadzące badania i analizy techniczne istotnie podnoszą konkurencyjność struktury działalności gospodarczej Gminy oraz tworząatrakcyjne i profesjonalne otoczenia dla biznesu, w tym m.in. dla Gminnej Strefy Aktywności Gospodarczej zlokalizowanej w Siechnicach. Walor ten dodatkowo potęguje fakt, iż większy odsetek przedsiębiorstw świadczących usługi okołobiznesowe zlokalizowanych jest na obszarze wiejskim Gminy (12,3%), niż w mieście (11,4%). Sprzyjato dywersyfikacji bazy ekonomicznej Gminy poprzez dyfuzję wyspecjalizowanych działalności poza obszar miasta, a w konsekwencji stwarza podstawy do budowy innowacyjnej gospodarki sieciowej.

Ze względu na charakter strategii, przy analizie gospodarki gminy i jej perspektywrozwoju należy zachować odpowiednio długi horyzont czasowy. W związku z tym, ze strategicznego punktu widzenianadrzędnym priorytetem jest zachowanie zasobów naturalnychi oparcie rozwoju gospodarczego gminy Siechnice na idei zrównoważonego rozwoju.Praktycznym wyrazem tego rodzaju dążeń jest m.in. wzrost innowacyjności i wdrażanie nowych technologii służących poprawie jakości powietrza, wody i innych zasobów naturalnych. Działania, które są niezbędne do osiągnięcia tego celu zostały kompleksowo określone w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej uchwalonym przez radę Miejską Siechnic w IV kw. 2015 roku w ramach grupowego projektu realizowanego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. „Plan gospodarki niskoemisyjnej" (PGN) to dokument strategiczny, który wyznacza kierunki rozwoju i modernizacji Gminy Siechnice na lata 2015-2020, z perspektywą do roku 2050 w takich sektorach jak: energetyka, budownictwo i gospodarstwa domowe, transport, gospodarka, gospodarka odpadami, rolnictwo i leśnictwo, edukacja i dialog społeczny oraz administracja publiczna. Ramy merytoryczne Planu Gospodarki Niskoemisyjnej określone są przez międzynarodowe, unijne i krajowe konwencje oraz dokumenty strategiczne, w tym w szczególności Ramową Konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. PGN jest spójny z celami i kierunkami działań zawartymi w dokumentach unijnych, krajowych oraz lokalnych

takich jak m.in. projekt „Krajowego Programu Ochrony Powietrza w Polsce”, Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.”, „Program Ochrony Powietrza dla Województwa Dolnośląskiego”, „Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020” i „Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020”. Struktura PGN oparta jest na dobrych praktykach wynikających m.in. z doświadczeń Porozumienia Burmistrzów i Carbon Disclosure Project oraz na wytycznych UNFCCC i metodologii IPCC. Ponadto PGN został opracowany zgodnie z wytycznymi NFOŚiGW określonymi w Załączniku nr 9 do Regulaminu Konkursu nr 2/POIiŚ/9.3/2013 – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, Szczegółowe zalecenia dotyczące struktury planu gospodarki niskoemisyjnej Priorytet IX Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna, Działanie 9.3. „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej - plany gospodarki niskoemisyjnej”.

Działania ujęte w PGN przyczynią się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym przyjętym przez Komisję Europejską w grudniu 2008r. oraz celów związanych z poprawą jakości powietrza wynikających z dyrektywy CAFE, która określa dopuszczalne wielkości emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. W PGN określono potencjał możliwych redukcji zużycia energii, ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz poprawy jakości powietrza. Wskazano również kierunki działań i przykłady konkretnych zadań w poszczególnych sektorach, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia planowanego rezultatu.Przyjęcie i wdrożenie PGN przełoży się na oszczędności w zakresie kosztów ochrony zdrowia i kosztów energii, przyczyni się do zastosowania nowych bardziej efektywnych technologii w zakresie użytkowania energii, zapewni wzrost konkurencyjności gospodarki, poprawi jakość życia mieszkańców, bezpieczeństwo energetyczne, usprawni mobilność regionalną i transport zbiorowy a także przyczyni się do rozwoju terenów zielonych.

Posiadanie przez Gminę Siechnice PGN oraz ujęcie w nim zadań wpływających na ograniczenie zużycia energii, redukcję emisji gazów cieplarnianych, wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii i poprawę jakości powietrza jest również warunkiem niezbędnym do uzyskania dofinansowania w ramach „Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020” oraz „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020”.Ze względu na swój strategiczny charakter wyznacza on zakres inwestycji umożliwiających rozwój gospodarki gminy Siechnic w ramach ww. Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego i jej docelowe przekształcenie w gospodarkę o charakterze niskoemisyjnym. Tego rodzaju nadrzędne uwarunkowania muszą zostać uwzględnione w dalszych etapach planowania rozwoju gminy.

3.6. KLUCZOWE ZAGADNIENIA

Wśród najważniejszych wniosków, które wyłaniają się na podstawie zgromadzonych informacji należy wymienić:

- Gmina charakteryzuje się regularnymi, wysokimi przyrostami liczby podmiotów gospodarczych w porównaniu do innych gmin powiatu wrocławskiego,
- Gmina zajmuje drugą pozycję w powiecie wrocławskim pod względem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych przypadających na 10 tys. mieszkańców,
- na terenie Gminy dominują przedsiębiorstwa prywatne, w których dużą rolę odgrywa także samozatrudnienie,
- główne znaczenie ma handel i naprawa pojazdów,profesjonalna działalność naukowa i techniczna oraz budownictwo (łącznie prawie 50% przedsiębiorstw),
- przedsiębiorstwa Gminy stanowią 15,3% podmiotów gospodarczych powiatu,
- stosunkowo niewiele, jak na warunki krajobrazowo-turystyczne, jest przedsiębiorstw zajmujących się kulturą, rozrywką i rekreacją,
- większy odsetek przedsiębiorstw świadczących usługi okołobiznesowe zlokalizowanych jest na obszarze wiejskim Gminy (12,3%) niż w mieście (11,4%),
- na terenie Gminy działają znane polskie przedsiębiorstwa: TIM, Hasco-Lek, PPO „Siechnice”- Citronex, Elektrociepłownia „Czechnica”, MPWiK.
- duże możliwości zatrudnienia zapewniają firmy z udziałem kapitału zagranicznego,
- występują przesłanki do podejmowania inicjatyw klastrowych w Gminie,
- następuje sukcesja funkcji rolniczej na funkcję mieszkaniowo-usługową,
- na terenie Gminy występują obszary chronione NATURA 2000,
- jeden z najoryginalniejszych obiektów turystycznych w powiecie wrocławskim - Wieża widokowa w Kotowicach,
- niewystarczająca ilość szlaków rowerowych,
- ciekawe szlaki piesze – słabo wypromowane,
- mały udział Gminy w ruchu turystycznym na terenie całego powiatu,
- ze strategicznego punktu widzenia nadrzędnym priorytetem jest zachowanie posiadanych zasobów i oparcie rozwoju gospodarczego gminy Siechnice na idei zrównoważonego rozwoju

4. OBSZAR DIAGNOZY C – INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

4.1. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Przez obszar Gminy Siechnice przebiegają następujące szlaki komunikacyjne:

- droga krajowa nr 94 (Zgorzelec-Wrocław-Opole-Bytom-Kraków) o długościok. 10km przez obszar Gminy;
- droga wojewódzka nr 395 (Paczków-Ziębice-Strzelin-Wrocław) o długości ok. 3 km przez obszar Gminy;
- w 2013 roku otwarty został pierwszy odcinek tzw. „Wschodniej Obwodnicy Wrocławia" (WOWr) (odcinek ten prowadzi od miasta Siechnice poprzez nowy most na Odrze, aż do Łan w gminie Czernica - długość odcinka to ok.6 km). Docelowo droga połączy autostradę A4 z drogą S8.W grudniu 2014r. otwarto kolejny odcinek WOWr. (odcinek Siechnice-Żerniki Wrocławskie).Trwają przygotowania do budowy następnych odcinków tej trasy. W dużej części obwodnica będzie prowadzić przez Gminę Siechnice;
- trzy linie kolejowe (E-30, nr 276, nr 277).

Na terenie gminy Siechnice istnieje pięć stacji kolejowych:
- w Świętej Katarzynie i Zębicach (na trasie kolejowej Wrocław - Brzeg - Opole);
- w Siechnicach (na trasie kolejowej Wrocław - Czernica - Jelcz Laskowice);
- w Smardzowie (na trasie kolejowej Wrocław - Kłodzko - Międzylesie);
- w Kotowicach.

Dodatkowymi atutami Gminy są: przebiegająca w odległości około 5 km od jej granic - autostrada A4, a także znajdujące się kilkanaście kilometrów dalej lotnisko międzynarodowe we Wrocławiu.

Mapa 4. UKŁAD TRANSPORTOWY GMINY SIECHNICE

Źródło: Urząd Miejski Siechnice, 29.11.2014r.

Zgodnie z danymi Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu za 2014 rok nowym odcinkiem drogi wojewódzkiej planowanym do nadania numeru jest odcinek Kamieniec Wrocławski (DW455) – Siechnice (DK94).

TABELA 13. DROGI PUBLICZNE

Długość dróg gminnych [km]	**Długość dróg powiatowych [km]**	**Długość dróg wojewódzkich [km]**	**Długość dróg krajowych [km]**
208,385	58,86	17,9	9,134

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych gminy Siechnice, 30.01.2016 r.

Stan techniczny dróg oceniany jest jako niedostateczny. Wiele z nich wymaga remontu bądź modernizacji. Przykładem może być odcinek drogi pomiędzy Trestnem i Blizanowicami, który wprawdzie został częściowo wyremontowany (wzmocniono i utwardzono pobocze, wykonano trzy progi zwalniające), ale wymaga jeszcze gruntownej przebudowy ze względu na ponadnormatywne natężenie ruchu, który występuje w tamtym obszarze, ponieważ droga stała się popularną alternatywą dla drogi krajowej nr 94 jako wjazd do Wrocławia.Stąd coraz bardziej nabiera ona ponadlokalnego charakteru, gdyż jest częściej wykorzystywana przez mieszkańców spoza Gminy. W związku z powyższym w roku 2016 zaplanowana jest realizacja inwestycji *„Poprawa dostępności komunikacyjnej oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez rozbudowę drogi gminnej Trestno-Blizanowice" współfinansowanej ze środków* „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019", dzięki której zostanie przeprowadzona kompleksowa modernizacja powyższego ciągu drogowego. Należy zwrócić uwagę iż jej rozbudowa byłaby bardziej efektywna, gdyby towarzyszyła jej równocześnie przebudowa drogi powiatowej (ul. Nadodrzańska w Trestnie) oraz ulicy Opatowickiej i Międzyrzeckiej we Wrocławiu (drogi wchodzącej w skład zasobu GminyWrocław). Ponadto, należy podkreślić, iżrealizowane, jak również planowane projekty drogowe na obszarze Gminy związane z WOWr wymagają kompleksowych inwestycji związanych zefektywnym zintegrowaniembudowanej obwodnicy z systememdrogowym Gminy Siechnice i Wrocławia, pozwalającym na uzyskanie optymalnej przepustowości tego układu transportowego.

Analizując zestawienie największych zadań w zakresie budowy i modernizacji infrastruktury drogowej w powiecie wrocławskim w latach 2011-2013 podkreślić należy, iż dwa z dziewięciu tych zadań realizowane były w Gminie Siechnice[18]:

1) remont drogi powiatowej nr 1933D na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową nr 94 w miejscowości Groblice do skrzyżowania ul. Trzech Lip i ul. Prusa w Zębicach (przybliżony koszt realizacji 3 400 000 zł);

2) przebudowa drogi powiatowej nr 1938D na odcinku Święta Katarzyna –Smardzów oraz Smardzów (przybliżony koszt realizacji 1 127 000 zł).

Należy także wyraźnie zaznaczyć, iż w przypadku terenów pod infrastrukturę komunikacyjną i techniczną największy ich udział wśród gmin powiatu wrocławskiego posiada

Gmina Siechnice (11,7%)[19]. Można wskazać na ogólną tendencję w tym zakresie, iż wynika to z procesów suburbanizacji. Zwiększająca się liczba osiedli domów jednorodzinnych (jak również

[18] Dane Starostwa Powiatowego we Wrocławiu

powiększana zabudowa wielorodzinna) w Gminie sąsiadującej z Wrocławiem generuje automatycznie rozwój infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. Z drugiej strony, dynamiczniezwiększająca się sieć osadnicza Siechnic rodzi konieczność modernizacji już istniejącej, niedostosowanej do obecnej skali infrastruktury drogowej, w geometrycznym tempie zużywanej przez nowych mieszkańców.

Wyniki badań przeprowadzonych przez Instytut Rozwoju Terytorialnego w ramach projektu pn.: „Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym" pokazują, iż Siechnice należą do tej grupy gmin WrOFu, w którychudział dojeżdżających do pracy do Wrocławia w liczbie pracujących wg miejsca zamieszkania w 2012r. był najwyższy. Na podstawie niniejszego wskaźnika najsilniejsze powiązania funkcjonalne z Wrocławiem wykazali mieszkańcy gmin bezpośrednio graniczących ze stolicą województwa, tzn. Czernicy (32,2% pracujących dojeżdża do pracy do Wrocławia), kolejno: Długołęki (31,2%), Siechnic (26,9%), Żórawiny (22,7%), Wiszni Małej (21,4%), Miękini (21,0%), Kobierzyc (20,5%), Kątów Wrocławskich (19,9%) oraz Obornik Śląskich (16,6%). Dla pozostałych gmin wchodzących w skład Obszaru wskaźnik wynosił ponad 10%. Jedynie w Jelczu-Laskowicach wynosił poniżej 10%[20] (Mapa 5).

Siechnice posiadają dogodne połączenia komunikacją zbiorową z Wrocławiem i innymi pobliskimi miejscowościami. Połączenia oferuje tu kolej, komunikacja autobusowa PKS oraz komunikacja autobusowa podmiejska. W Gminie, podobnie jak w innych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Wrocławia gminach (Długołęka, Miękinia i Wisznia Mała) występuje najbardziej zintegrowana sieć połączeń autobusowych, która funkcjonuje w oparciu o szereg linii o charakterze podmiejskim oraz systemy komunikacji gminnej (linia nr 80), które w dużym stopniu są powiązane z komunikacją miejską zapewniając możliwość dojazdu do węzłów przesiadkowych na terenie Wrocławia. Komunikacja autobusowa Polbus-PKS sp. z o.o. oraz przewoźników prywatnych to przede wszystkim połączenia z Wrocławiem i Oławą. Siechnice włączone są również w sieć komunikacji autobusowej podmiejskiej, obsługiwanej przez Polbus-PKS sp. z o.o. z Wrocławia (linie 901, 900L i 900P), która umożliwia dojazd do centrum Wrocławia (dworzec PKS, PKP, pl. Dominikański), ale też do innych miejscowości gminy – Świętej Katarzyny, Żernik Wrocławskich i Radwanic.

Mapa 5. UDZIAŁ DOJEŻDŻAJĄCYCH DO PRACY DO WROCŁAWIA W LICZBIE PRACUJĄCYCH WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA W 2012 ROKU (%)

[19] *„Analiza polityk rozwoju Gmin Wrocławskiego Obszaru funkcjonalnego na podstawie Studiów Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gmin"* przygotowana przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu, w ramach Projektu pn.*: „Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym"* Wrocław 2014, s. 19.

[20] *„Delimitacja Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego"*, przygotowana przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu, w ramach Projektu pn.*: „Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym"* Wrocław 2014, s. 28.

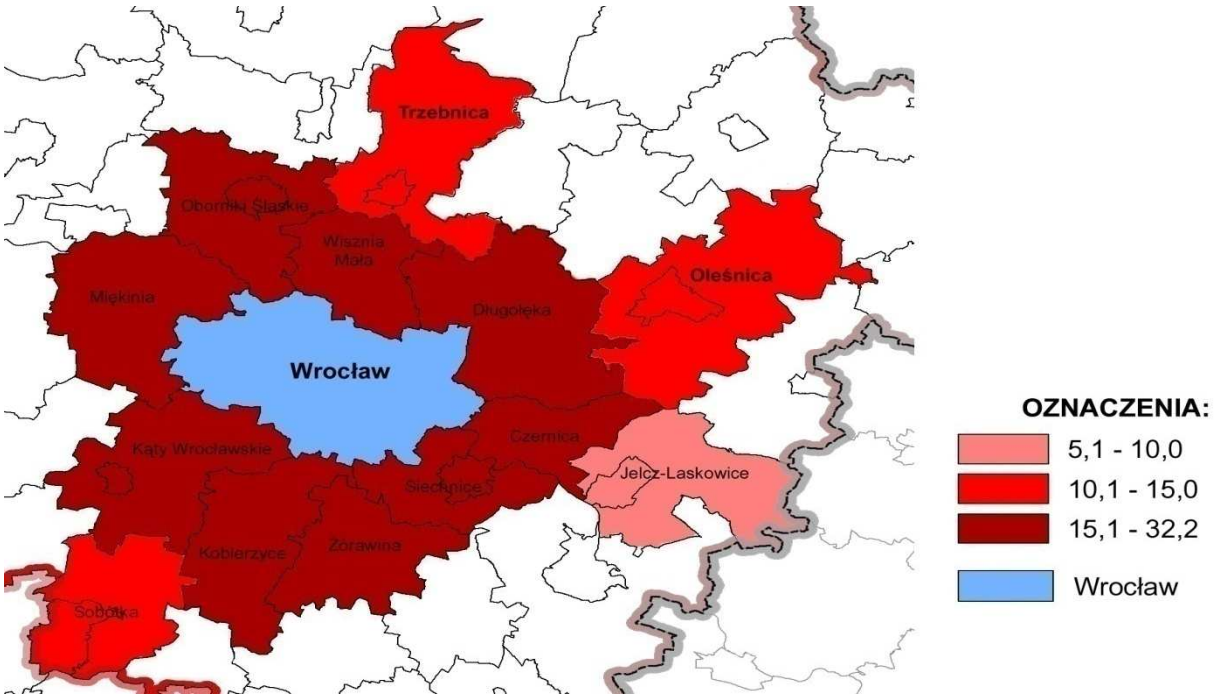

Źródło: A. Zakrzewska-Półtorak, K. Szołek, A. Zagórska, P. Margol „Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia na potrzeby przygotowania Programu Działań Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) – diagnoza" Wrocław 2014, s. 31.

W świetle zgromadzonych informacji gęstość sieci drogowej Siechnic należy uznać za relatywnie wystarczającą dla potrzeb lokalnej społeczności, natomiast jej stan techniczny jest niezadowalający. W godzinach szczytów komunikacyjnych tworzą się korki (nieznacznie większe niż charakterystyczne dla innych gmin w pobliżu aglomeracji wrocławskiej). Fakt ten może niekorzystnie wpływać na możliwości rozwoju Gminy, szczególnie, że ten rodzaj transportu wykorzystuje przytłaczająca większość mieszkańców Gminy. Sytuację w tym zakresie niewątpliwie poprawią inwestycje drogowe realizowane w ramach Wschodniej Obwodnicy Wrocławia, jak również Autostradowej Obwodnicy Wrocławia. Jednak w dalszym ciągu pozostanie problem „wąskiego gardła" tworzącego się przy wjeździe i wyjeździe z i do Wrocławia na ważnym szlaku komunikacyjnym przebiegającym przez teren Gminy. Wraz ze wzrostem ruchu tranzytowego rosnąć będzie potrzeba poprawy bezpieczeństwa pieszych. Samorząd Gminy Siechnice w celu poprawy ww. opisanej sytuacji zaplanował długofalowe działania zmierzająca do korzystania w zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji drogowych- w tym ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019, oraz środków przeznaczonych na ochronę i scalanie gruntów rolnych.

Stacja Siechnice leży na trasie linii kolejowej E30 (również lini kolejowej nr 276 i nr 277). Zapewnia to dogodne połączenie kolejowe z aglomeracją wrocławską i Opolem, a w konsekwencji z innymi miastami (Tabela 14). Prace remontowe na odcinku linii E 30 między Opolem a Wrocławiem rozpoczęły się już ponad dziesięć lat temu i zakładano, że maksymalna prędkość na linii, po modernizacji ma wynieść 160 km/h. To oznaczałoby, że czas przejazdu pociągów pasażerskich IC na odcinku Opole – Wrocław zostanie skrócony o 10 min i będzie wynosił 35 min.

Niestety do tej pory nie udało się osiągnąć zamierzonych rezultatów modernizacji, co przedstawia tabela 15. Niemniej jednak tak korzystne położenie Gminy na przecięciu trzech linii kolejowych powoduje, że Gmina Siechnice charakteryzuje się największą liczbą połączeń wśród wszystkich gmin w powiecie wrocławskim (85 poł. na dobę).

Tabela 14. POTOK PASAŻERSKI NA DANYCH ODCINKACH POŁĄCZEŃ KOLEJOWYCH W SIECHNICACH W 2012r.

ODCINEK		Średni czas przejazdu	Odległość	Prędkość handlowa	Potok pasażerski	Liczba par połączeń
Punkt A	Punkt B	[min]	[km]	[km/h]	[-]	
Wrocław	Siechnice	16	11,1	41,6	932	14
Siechnice	Jelcz-Laskowice	25,5	15	35,3	816	14

Źródło: *„Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Dolnośląskiego”* Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Wrocław 2014, s. 57.

Tabela 15. CZAS PRZEJAZDÓW POCIĄGÓW NA TRASIE WROCŁAW – OPOLE W 2014r.

Rodzaj pociągu	Czas przejazdu [Wrocław – Opole]
Pociąg osobowy REGIO (pospieszny InterRegio PR)	1 h 19 min
Pociąg pospieszny TLK - PKP IC	1 h 1 min
Pociąg EX, IC	46 min

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PLK S.A., 06.12.2014r.

Zgromadzone informacje pozwalają na stwierdzenie, że Gmina Siechnice posiada bardzo dogodne położenie w sieci transportu kolejowego. Ilość pociągów regionalnych oraz pośpiesznych wydaje się być adekwatna do potrzeb i pozwala na bezproblemowe przemieszczanie się mieszkańców Gminy do okolicznych miejscowości.

Mapa 6. LICZBA POŁĄCZEŃ KOLEJOWYCH GMIN DO I Z WROCŁAWIA W CIĄGU DOBY

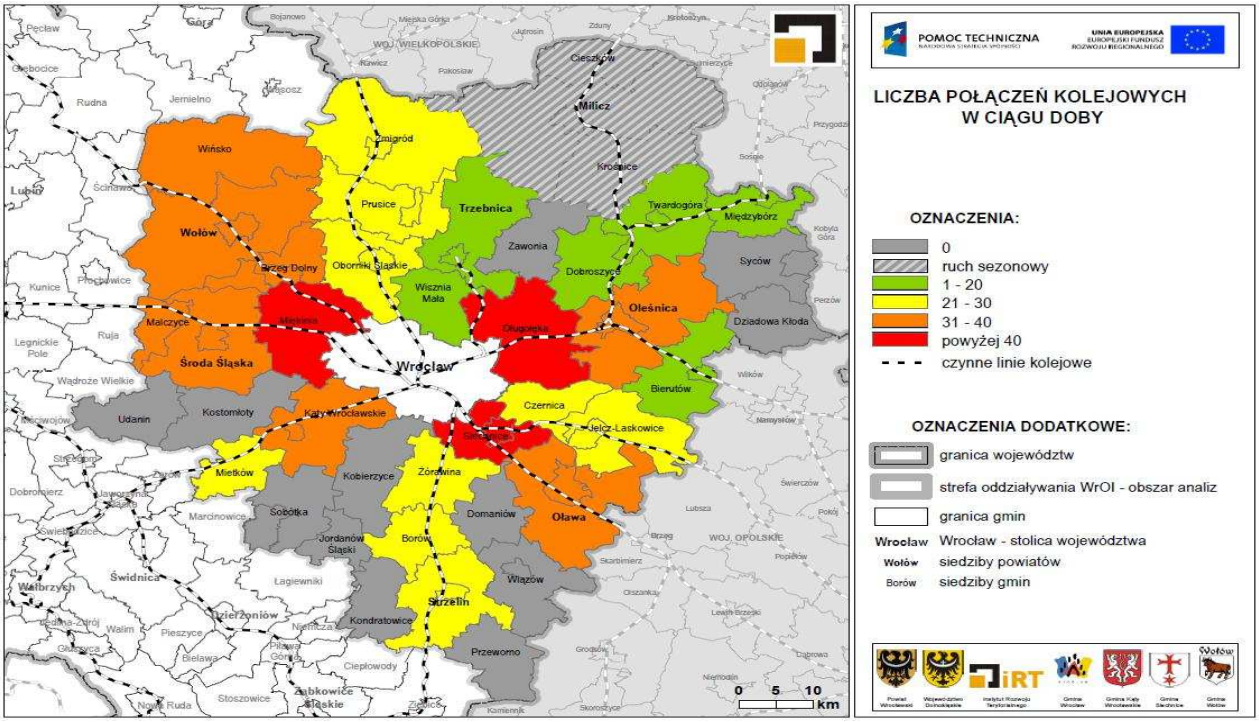

Źródło: *„Delimitacja Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego”*, przygotowana przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu, w ramach Projektu pn.*: „Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym”* Wrocław 2014, s. 32.

Zrealizowane, jaki i prowadzone prace modernizacyjne na liniach kolejowych przebiegających przez obszar Gminy sprawiają, że w niedługiej perspektywie transport kolejowy może stać się jednym z filarów transportu publicznego oraz ogromnym atutem rozwojowym Gminy. Biorąc pod uwagę niezwykle sprzyjające uwarunkowania statystyczne dla Siechnic, rekomendować należy podjęcie jak najbardziej efektywnych działań strategicznych (oczywiście w dostępnym zakresie decyzyjnym lokalnych włodarzy) ukierunkowanych na poprawę konkurencyjnościgminnego transportu kolejowego, który może przejąć część ruchu drogowego szczególnie w okresie weekendowym. Optymalne działania związane ze zwiększeniem dostępności transportu kolejowego w szczególności w odniesieniu do ruchu pasażerskiego muszą opierać się z jednej strony na zapewnieniu odpowiedniego standardu obsługi ruchu pasażerskiego oraz zapewnieniu odpowiedniej intensywności ruchu składów kolejowych. Konieczne jest podjęcie w tym kontekście podjęcie wielowymiarowej współpracy pomiędzy władzami Gminy Siechnice, a właścicielem infrastruktury kolejowej- PKP S.A. w postaci opracowania projektów dotyczących modernizacji budynków stacji i przystanków kolejowych, budowy multimodalnych centrów przesiadkowych, nowych przystanków kolejowych (miejscowości: Radwanice, Iwiny- Jagodno), a także z władzami województwa w celu zapewnienia odpowiedniej intensywności ruchu kolejowego.

4.2. GOSPODARKA ODPADAMI

W Gminie Siechnice na terenie obrębu Sulęcin-Szostkowice zlokalizowane jest nieczynneskładowisko odpadów komunalnych, którego rekultywacja wspierana jest ze środków UE. Organizacją i nadzorem na wywozem odpadów komunalnych z każdej nieruchomości w Siechnicach zajmuje się Związek Międzygminny Ślęza-Oława (ZMSO), który działarównież w imieniu innych gmin należących do Związku, tj.: Borów, Ciepłowody, Czernica, Domaniów, Miasto Oława, Przeworno, Ziębice, Żórawina. Wymienione wyżej gminy przekazały wszystkie prawa i obowiązki dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi do ZMSO. Miejscem zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Związku zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, jest Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. w miejscowości Gać - Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) dla rejonu wschodniego.Na terenie Gminy Siechnice pozwolenie na działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców i małych podmiotów gospodarczych w 2013r. posiadało siedem podmiotów (Tabela 16).

W Gminie istnieją dwa systemy odbioru odpadów. Oprócz regularnego odbioru i wywozu do RIPOK, istnieje także system selektywnej zbiórki odpadów użytecznych, obejmujący makulaturę, opakowania szklane, puszki aluminiowe oraz tworzywa sztuczne. Od października 2013r. ZMSO uruchomił również Mobilne Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (MPSZOK) w każdej z gmin Związku objętej wspólnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Zbiórka objazdowa dla nieruchomości zamieszkałych, w ramach której bezpłatnie są odbierane segregowane odpady, odbywa się na terenie Gminy Siechnice dwa razy w roku.

W latach 2010-2012 liczba budynków mieszkalnych objętych zbieraniemodpadów z gospodarstw domowych wzrosła o 1225. W 2013 roku zlikwidowano w Gminie 23 dzikie wysypiska, z których podczas likwidacji zebrano 18,6 ton odpadów komunalnych[21]. Niezrekultywowana powierzchnia terenów składowania odpadów systematycznie jest redukowana. W latach 2008-2013 została ograniczona o prawie połowę, odpowiednio w 2008r.wynosiła 20 ha, a w 2013r.12 ha.

Zgromadzone dane statystyczne wskazują, że ilość odpadów wytwarzanych w Polsce oraz w Siechnicach nieustannie rośnie. Dynamikę zmian ilości zmieszanych odpadów komunalnych zebranych w Gminie w latach 2008-2013 przedstawia Tabela 16.

[21] Na podstawie Banku Danych Lokalnych

Wykres 6. ZMIESZANE ODPADY KOMUNALNE W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2008–2012

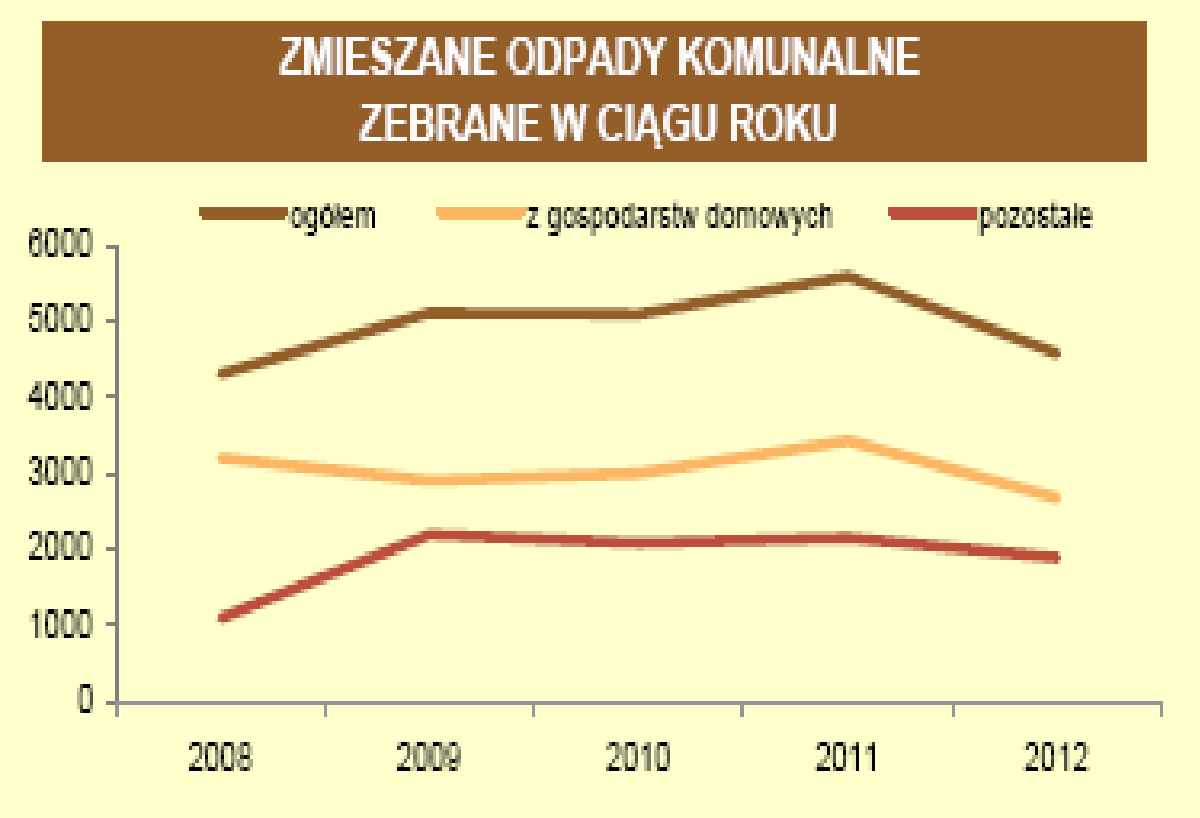

Źródło: *„Statystyczne VademecumSamorządowca”*, Urząd Statystyczny we Wrocławiu, Wrocław 2013, s. 3., *06.12.2014r.*

Z analizy wynika, iż ilość zmieszanych odpadów ogółem zdeponowanych w Gminie wzrosła w ciągu pięciu lat o ponad 34%, w tym w przeliczeniu na 1 mieszkańca o ok. 9%. Gospodarstwa domowe zlokalizowane w Siechnicach wyprodukowały ogółem w 2013r. 3873,07 ton zmieszanych odpadów, co stanowi wzrost o 20,7% w porównaniu do 2008r. Odwrotna tendencja, bo spadkowa (choć w niewielkim stopniu) występujew ilości odpadów z gospodarstw domowych przypadającej na 1 mieszkańca, która to ilość w 2008r. wynosiła 221,5 kg, a w 2013r. 217,7 kg, czyli spadek o 1,7% w analizowanym okresie. Wyjątkiem był rok 2011, w którym wystąpił jednorazowy wzrost tego wskaźnika o 10% w porównaniu do roku poprzedniego. Fakt ten mógł być spowodowany zaobserwowanymi dynamicznymi zjawiskami demograficznymi, jakie wystąpiły w Gminie, tzn. największym przyrostem naturalnym w latach 2010-2011 oraz dodatnim saldem migracji. Największy wzrost liczby budynków mieszkalnych objętych zbieraniem odpadów z gospodarstw domowych nastąpił w 2012 roku (z zastrzeżeniem braku danych za 2013r.) i wyniósł 48,8% w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela 16. ILOŚĆ ZMIESZANYCHODPADÓW KOMUNALNYCH ZEBRANYCH W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2008-2013

RODZAJ ODPADÓW	ILOŚĆ ODPADÓW ZDEPONOWANYCH W LATACH						
	J.m.	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem	tona	4319,59	5119,89	5104,51	5601,11	4588,92	5794,03
ogółem na 1 mieszkańca	kg	298,2	344,0	321,1	339,2	268,6	325,6
z gospodarstw domowych	tona	3208,94	2909,81	3008,75	3440,37	2685,48	3873,07
odpady z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca	kg	221,5	195,5	189,3	208,4	157,2	217,7
udział odpadów zdeponowanych na składowiskach w ilości odpadów zebranych zmieszanych	%	100,00	-	-	-	-	-
budynki mieszkalne objęte zbieraniem odpadów z gospodarstw domowych	szt.	-	2036	2040	2194	3265	-
jednostki odbierające odpady w badanym roku wg obszaru działalności	szt.	-	6	6	6	8	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych,07.12.2014r.

Rok 2011 był wyróżniającym się w gospodarce odpadami w Siechnicach pod wieloma względami (Tabela 17). Po pierwsze, ilość wszystkich odpadów wytworzonych i składowanych (nagromadzonych z wyłączeniem odpadów komunalnych) była największa w 2011r. i wyniosła86,7 tys. ton, co skutkowało podwojeniem tej ilości w stosunku do roku poprzedniego (117,8%). Odpadów poddanych odzyskowi również najwięcej było w 2011r. tj. 72,5 tys. ton. Przy czym w latach 2009-2013 można wskazać charakterystyczną sinusoidalną tendencję dotyczącą ilości odpadów poddanych odzyskowi, gdyż rok do roku następował spadek a następnie wzrost w cyklach powtarzanych regularnie.Z drugiej strony, w roku 2011 83,6% odpadów wytworzonych i składowanych (z wyłączeniem odpadów komunalnych) zostało poddanych odzyskowi, a jedyne 16,4% unieszkodliwiono. Największy procent odpadów składowanych w stosunku do wytworzonych zanotowano w 2010r. (65,6%). Ilość odpadówunieszkodliwionych - składowanych na składowiskach własnych i innych w latach 2010-2012 zmalała o ok. 47%, a w 2013r. wzrosła o 40,6% w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 19,4 tys. ton.

Tabela 17. ODPADY WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE Z WYŁĄCZENIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH) W GMINIE SIECHNICE2008-2013

RODZAJ ODPADÓW	ILOŚĆ ODPADÓW ZDEPONOWANYCH W LATACH						
	J.m.	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem	tys.t	34,0	35,6	39,8	86,7	42,1	50,8
poddaneodzyskowi	tys.t	34,0	35,6	13,7	72,5	28,3	31,4
unieszkodliwionerazem	tys.t	-	-	26,1	14,2	13,8	19,4
unieszkodliwione - składowane na składowiskach własnych i innych	tys.t	-	-	26,1	14,2	13,8	19,4
odpadyskładowane w % wytworzonych	%	-	-	65,6	16,4	32,8	38,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 07.12.2014r.

Racjonalizacja gospodarki odpadami powinna być jednym z zadań priorytetowych, gdyż skala emisji odpadów komunalnych wymusza niejako podjęcie kompleksowej strategii w tym zakresie. Jako kluczowe uwarunkowanie prawno-organizacyjne i inwestycyjne należy tu potraktować okoliczność, iż wprowadzona reforma systemu gospodarki odpadami wymaga poniesienia znacznych nakładów celem doprowadzenia lokalnych systemów do wymogów zarówno ustawy, jak i wojewódzkich planów gospodarki odpadami. Zgodnie z założeniami nowego systemu gospodarowania odpadami, wszystkie wytworzone zmieszane odpady komunalne, selektywnie zebrane odpady zielone i inne bioodpady oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania w granicach jednego regionu muszą być również odpowiednio przetworzone i zagospodarowane w tym regionie. Jednak odpady zebrane selektywnie mogą być przetwarzane i zagospodarowywane poza granicami regionu, w którym zostały selektywnie zebrane.

4.3. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

Według Zielonej Księgi„EuropejskiejStrategii na Rzecz Zrównoważonej, Konkurencyjnej i Bezpiecznej Energii" polityka energetyczna powinna być realizowana w oparciu o trzy główne zasady:

1) Trwałość-rozwój konkurencyjnych źródeł energii odnawialnej, ograniczanie popytu na energię,kierowanie staraniami w celu powstrzymania zmian klimatycznych;

2) Konkurencyjność - zapewnienie, że otwarcie rynku energii będzie korzystne dla konsumentów oraz gospodarki w całości;

3) Bezpieczeństwo zaopatrzenia w energię.

Zasady te determinują celepolityki energetycznej regionu dolnośląskiegona lata 2014-2020 zdefiniowane w następujący sposób:

- poprawa efektywności energetycznej,
- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych,
- dywersyfikacja wytwarzania,
- rozwój energetyki niekonwencjonalnej (tzw. OZE),
- wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw.

W konsekwencji powyższe cele określają również priorytety i specyfikę działań, które powinny być podejmowane w Gminie.Zwłaszcza, żeprognozuje się wzrost finalnego zapotrzebowania na energię elektryczną z poziomu 117,6 TWh w 2008 r. do ok. 167,6 TWhw 2030 r., tzn. o ok. 43% (średnioroczne tempo 1,6%).Jest to wzrost umiarkowany, na który składają się przede wszystkim: relatywnie niskie tempo rozwoju gospodarczego kraju (na poziomie ok. 3,4% średniorocznie), w tym zmniejszający się udział przemysłu energochłonnego, działania proefektywnościowe oraz przewidywane wykorzystanie istniejących jeszcze rezerw transformacji rynkowej. Najwyższy procentowy wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną prognozowany jest w sektorze usług (o 60%), a także w gospodarstwach domowych (o 50%).Jest to o tyle istotne, że w gospodarce Siechnic, jak było to przedstawione w Obszarze B opracowania, dominują działalności usługowe. Region Dolnego Śląska zaopatrywany jest w energię elektryczną praktycznie przez jedno koncesjonowane przedsiębiorstwo energetyczne Tauron Dystrybucja należące do Grupy Energetycznej Tauron S.A.

Tabela 18. ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W MIEŚCIE SIECHNICE W LATACH 2009-2013

	J. m.	2009	2010	2011	2012	2013
Energia elektryczna w gospodarstwach domowych w miastach						
Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	szt.	1309	1379	1476	1565	1518
Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu	MW*h	1822	3149	3111	3626	3300
Energia elektryczna w mieście						
na 1 mieszkańca	kWh	461,5	616,9	571,0	643,2	559,3
na 1 odbiorcę (gosp.dom.)	kWh	1391,7	2283,4	2107,6	2317,1	2174,2

Źródło:Opracowanie własne na podstawie GUS,BankuDanychLokalnych, 03.12.2014r.

Zgromadzone informacje wskazują, że infrastruktura techniczna zaopatrzenia w energię elektryczną pozwala na zaspokojenie potrzeb lokalnej wspólnoty.Siechnice są miastem w pełni zelektryfikowanym. Infrastruktura elektryczna istniejąca na działkach Gminnej Strefy Aktywności Gospodarczej to 20 lub 110 kV, jednak na zapotrzebowanie inwestora możliwa jest do uzyskania praktycznie każda moc.Liczba odbiorców energii elektrycznej na niskim napięciu w latach 2009-2012 systematycznie wzrastała, natomiast w roku 2013 nastąpił niewielki 3% spadek. W mieście Siechnice w analizowanych latach zidentyfikować można sinusoidalną tendencję dotyczącą ilości zużywanej energii (zarówno na 1 mieszkańca jak i na 1 odbiorcę w gospodarstwie domowym), gdyż rok do roku następował spadek, a następnie wzrost w cyklach powtarzanych regularnie. Z obserwacji ostatnich lat na przełomie m-cy w porze letniej, gdzie temperatury utrzymywały się na wysokim poziomie w znacznym stopniu zauważa się wzrost zużycia energii elektrycznej poprzez powszechniejszy montaż i użytkowanie zestawów klimatyzacji w gospodarstwach domowych i nie tylko. Ta informacja może w znaczący sposób zwiększa zapotrzebowanie oraz zużycie energii elektrycznej na mieszkańca.

4.4. SIEĆ GAZOWA

Gmina Siechnice zasilana jest gazem ziemnym wysokometanowym. Przez obszar Gminy przebiegają stalowe gazociągi wysokiego ciśnienia[22]:

1) relacji Ołtaszyn-Kiełczów:

– DN 350 6,3 MPa od granicy Gminy do Iwin

– DN 300 6,3 MPa od Iwin

– DN 100 6,3 MPa do stacji Żerniki Wrocławskie

2) relacji Ołtaszyn - Brzeg Opolski

– DN 350 4,0 MPa

– DN 80 4,0 MPa do stacji Żerniki Wrocławskie

Zaopatrzenie w gaz następuje poprzez:

- stację redukcyjno-pomiarową Iº w Żernikach Wrocławskich,
- stację redukcyjno-pomiarową IIº w Radwanicach,
- stację redukcyjno-pomiarową IIº w Siechnicach,
- stację redukcyjno-pomiarową IIº w Świętej Katarzynie,
- stację redukcyjno-pomiarową IIº w Żernikach Wrocławskich.

Stacje IIº w Radwanicach, Siechnicach i Świętej Katarzynie zasilane są gazemśrednioprężnym z gazociągu relacji Stanowice – Tarnogaj, stacja IIº w ŻernikachWrocławskich zasilana jest ze stacji Iº w Żernikach Wrocławskich. Na terenie Gminy na gazociągach zlokalizowane są zespoły zaporowo-upustowe – ZZU.

Siechnice zajmują 1 miejsce wśród gmin powiatu wrocławskiego i 45 wśród wszystkich gmin zlokalizowanych w województwie dolnośląskim pod względem % mieszkańców korzystających z sieci gazowej. W roku 2007 61,9% mieszkańców Gminy korzystało z instalacji

[22] *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siechnice.* Uchwała nr XXXIX/291/10 Rady Miejskiej w Siechnicach z dnia 19 sierpnia 2010r., s. 128-129.

gazowej, co oznacza, iż w skali powiatowej prawie dwukrotnie więcej Siechniczan korzystało z infrastruktury gazowej niż mieszkańców gmin: Kąty Wrocławskie (37,3%), Sobótka (32,3%) czy Kobierzyce (27,5%); prawie czterokrotnie więcej niż mieszkańców Długołęki (15,6%) oraz kilkukrotnie więcej niż mieszkańców Żórawiny (3,2%) (Tabela 19). Odsetek mieszkańców korzystających z sieci gazowej systematycznie się zmniejsza (Tabela 20) z wyjątkiem 2013r.Niemniej jednak w dalszym ciągu jest to najwyższy odestek w powiecie, co niestety skutkuje zwiększoną emisją zanieczyszczeń gazowych w Siechnicach.

Tabela 19. DOSTĘP DO SIECI GAZOWEJ W GMINACH POWIATU WROCŁAWSKIEGO W 2007r.

GMINA	% MIESZKAŃCÓW KORZYSTAJĄCYCH Z SIECI GAZOWEJ
Czernica	0
Długołęka	15,6
Jordanów Śląski	0
Kąty Wrocławskie	37,3
Kobierzyce	27,5
Mietków	0
Sobótka	32,3
Siechnice	61,9
Żórawina	3,2
RAZEM:	25,7 (W TYM MIASTA 72,9%, WIEŚ 17,3%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Strategia rozwoju powiatu wrocławskiego na lata 2012-2020"

Przez teren miasta biegnie również sieć gazociągowa, przesyłająca gaz średniociśnieniowy. W latach 2009-2013odsetek miejskich mieszkańców, korzystających z gazu systematycznie malał, średnio o 28% w 2013r. w porównaniu do 2009r. Powodem tego jest oddawanie do użytku nowych budynków, w których nie stosuje się instalacji gazowej, a jej funkcje przejmuje instalacja elektryczna. Natomiast na obszarze wiejskim Gminy w latach 2010-2012 odnotowano spadek o jedyne 1,9%, a w 2013r. wzrost o 6,3% w stosunku do roku poprzedniego. Podobny wzrost w 2013r. zaobserwowano w całym powiecie wrocławski, o 7,2% w stosunku do roku 2012 i 2011.

Tabela 20.ODSETEK LUDNOŚCI KORZYSTAJĄCEJ Z SIECI GAZOWEJ W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2009-2013

Wyszczególnienie	J. m.	2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Siechnice	%	64,1	62,5	61,1	58,4	60,2
Miasto Siechnice	%	67,6	60,7	57,2	50,7	48,4
Obszar wiejski	%	62,8	63,4	63,1	62,2	66,1
Powiat wrocławski	%	31,5	32,3	33,3	33,3	35,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 04.12.2014r.

Wykres 7. SIEĆ GAZOWA W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2009–2013

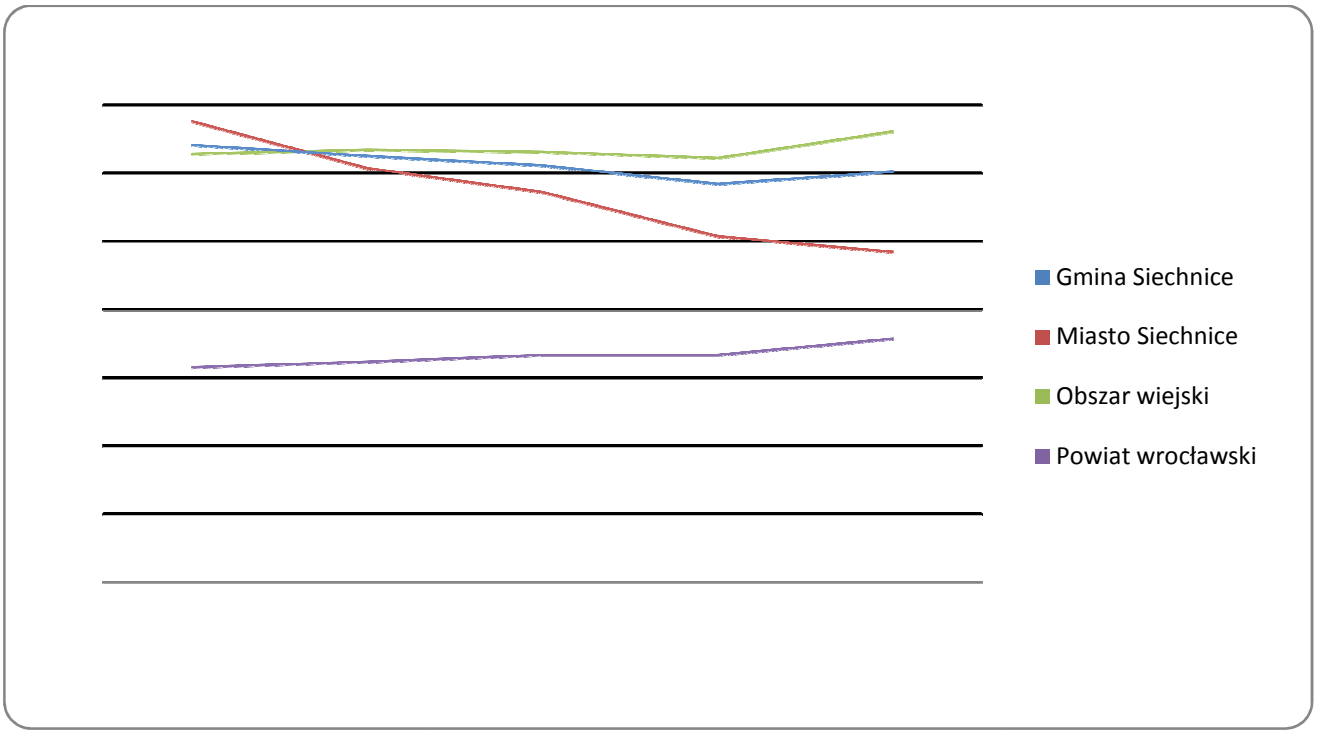

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 04.12.2014r.

Jak widać na powyższym wykresie największa dynamika spadku została zanotowana w mieście Siechnice, a na terenach wiejskich Gminy oraz w powiecie wrocławskim średnio wyrównany poziom zjawiska, z tendencją wzrostową w 2013 roku.

W 2013r. 10948Siechniczan korzystało z sieci gazowej, czyli o 13% więcej niż w 2009r. i o 7,8% więcej niż w 2012r. Długość czynnej sieci gazowej w Gminie Siechnice w latach 2009-2013 systematycznie rosła. W 2009r. długość ta wynosiła 95717 metrów, a w 2013r. już 106100 metrów, co stanowi przyrost o 10,8%. Przy czym długość sieci przesyłowej w analizowanym okresie nie zmieniła się i była na stałym poziomie 31238 metrów, a zwiększyła się (o 16,1%) długość czynnej sieci rozdzielczej z 64479 metrów w 2009r. do 74862 metrów w 2013r. W rezultacie również ilość przyłączy do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w Gminie wzrosła o 29%, wynosząc 1397 sztuk w 2009r. i 1802 sztuki w 2013r. Powyższe statystyki w naturalny sposób determinowane były wzrostem liczby gospodarstw domowych - odbiorców gazu,z3 236 w 2009r. do 3954 w 2013r. Wśród tych gospodarstw domowych odsetek odbiorców ogrzewających mieszkania gazem w 2013r. wyniósł 59%.

W latach 2009-2013 zużycie gazu w Gminie Siechnice wzrosło o ponad 20% (z 2 837,7 tys.m^3 w 2009r. do 3430,6tys.m^3w 2013r.), przy czym większa dynamika wystąpiła w zużyciu gazu na ogrzewanie mieszkań, gdyż zużyto go o 34,2% więcej w 2013r. niż w 2009r.

Tabela 21. SIEĆ GAZOWA W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2009-2013

Wyszczególnienie	J. m.	2009	2010	2011	2012	2013
Długość czynnej sieci ogółem	M	95717	98094	100661	103444	106100
Długość czynnej sieci przesyłowej	M	31238	31238	31238	31238	31238
Długość czynnej sieci rozdzielczej	M	64479	66856	69423	72206	74862
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	1397	1503	1591	1718	1802
Odbiorcy gazu	gosp. dom.	3236	3166	3370	3540	3954
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. dom.	1941	1964	2095	2242	2333
Zużycie gazu	tys.m^3	2837,7	3268,2	2954,2	3320,9	3430,6
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	tys.m^3	2189,6	2888,9	2617,6	2973,6	2938,7
Ludność korzystająca z sieci gazowej	Osoba	9689	10139	10257	10159	10948

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 04.12.2014r.

W świetle zgromadzonych informacji dotyczących sieci gazowej, należy stwierdzić, że dostępność w obrębie całej Gminy jest bardzo wysoka. Odsetek mieszkańców korzystających z sieci jest dużo wyższy, niż w porównywalnych gminach powiatu czy nawet województwa. Dynamiczny rozwoju miejscowości wiejskich powoduje, żeprzy obserwowanym w mieście systematycznym spadku odsetka mieszkańców, korzystających z infrastruktury gazowej, na tych terenach w ostatnim roku, tj. w 2013r., odnotowywany został wzrost powyższego wskaźnika.

4.5. GOSPODARKA WODNA

Utrzymanie i eksploatacja wodociągów, polegająca na sprzedaży wody, bieżących konserwacjach i naprawach sieci oraz ujęć i stacji uzdatniania wody jest przedmiotem działania Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.,którego jedynym właścicielem jest Gmina Siechnice. Na terenie Gminy zlokalizowane są następującestacje uzdatnia wody: w Świętej Katarzynie, w Suchym Dworze,w Łukaszowicach i w Mokrym Dworze (opisana w rozdziale 3.1.). Długość sieci wodociągowej wraz z przyłączami wynosi146 km, a liczba jej użytkowników to 4900 osób[23]. Na terytorium Gminy zlokalizowane są strategiczne dla miasta Wrocław tereny wodonośne.

Mieszkańcy poszczególnych miejscowości zaopatrywani są w wodę zwodociągów grupowych i zbiorowych. Na terenie Gminyobowiązują strefy ochronne ujęć wód powierzchniowych i podziemnych (Mapa 7).

Mapa 7. ZAOPATRZENIE W WODĘ Z WODOCIĄGÓW GRUPOWYCH I ZBIOROWYCH

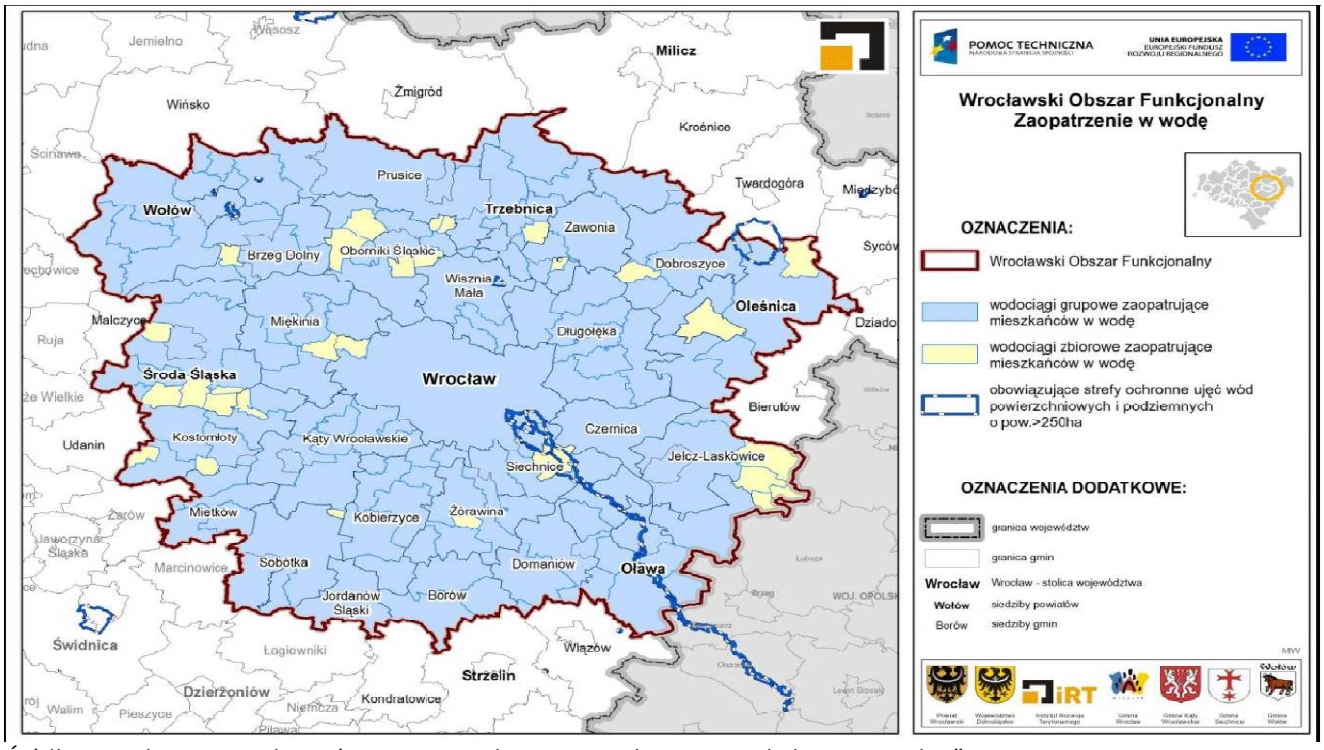

Źródło: „Analiza uwarunkowań rozwoju osadnictwa w zakresie mieszkalnictwa i usług”, przygotowana przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu, w ramach projektu pn.: *„Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym”* Wrocław 2014, s. 164.

Z analizy danych Narodowego Spisu Powszechnego wynika, że na terenie badanego obszaru niemal sto procent mieszkań ma dostęp do wodociągu, w tym w przeważającej większości do wodociągu z sieci.Najcenniejsze jako źródła zaopatrzenia w wodę zasoby wód podziemnych zgromadzone są w głównych zbiornikach wód podziemnych (gzwp), określających najzasobniejsze struktury wodonośne. Na terenie Gminy zlokalizowany jest (częściowo) jeden z dwóch głównych zbiorników wód podziemnychpowiatu wrocławskiego:

[23]Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Św. Katarzynie

- gzwp nr 319 (subzbiornik Prochowice – Środa Śląska) – obszar gminy Kąty Wrocławskie,
- gzwpnr 320 (pradolina rzeki Odra - Wrocław) – obszar gminy Czernica i północnej części gminy Siechnice (m. Siechnice).

Stan wód powierzchniowych w Siechnicach jest wyróżniający. W 2008r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska(WIOŚ) przeprowadzał na terenie powiatu wrocławskiego badania w ramach monitoringu operacyjnego i diagnostycznego wód powierzchniowych. W ramach tego badania dokonano ogólnej oceny wód w sześciu gminach. Wśród badanych gmin tylko w Siechnicach i Czernicy wyróżniono II klasę wód powierzchniowych, a w pozostałych III.Wyniki przeprowadzonej diagnozy obrazuje poniższa tabela.

Tabela 22. STAN WÓD POWIERZCHNIOWYCH KONTROLOWANYCH W 2008r.

Lp.	GMINA	NAZWA PPK	RZEKA	KM	KLASA WÓD W PPK
1.	Siechnice	Pow. m. Wrocław	Odra	231	III
2.		Pow. m. Siechnice	Oława	2	II
3.	KątyWrocławskie	Pow. ujściaStrzegomki	Bystrzyca	17,4	III
4.		Ujście do Bystrzycy	CzarnaWoda	0,5	III
5.	Długołęka	Ujście do Widawy	Oleśnica	2	III
6.		Ujście do Dobrej (Bukowno)	Przyłęk	3,7	III
7.		Ujście do Dobrej	Topór	1,7	III
8.	Czernica	Ujście do Widawy (m. Chrząstawa)	Graniczna	3	II
9.	Kobierzyce	Pow. ujścia Małej Ślęzy	Ślęza	38,3	III
10.	Żórawina	Ujście do Ślęzy	Żurawka	3,2	III

Źródło: „Strategia rozwoju powiatu wrocławskiego na lata 2012-2020", s. 19 na podstawie *Ocena Stanu Czystości Rzek Województwa Dolnośląskiego w 2008r.*, WIOŚ we Wrocławiu, 2009r.

Analizując podstawowe dane dotyczące zaopatrzenia w wodę w Gminie Siechnice w latach 2009-2013 stwierdzić należy, iż w decydującej większości poszczególne wskaźniki wykazywały tendencję wzrostową (Tabela 23). Zużycie wody ogółem wzrasta (6,9% w 2013r. w stosunku do 2009r.). Podobnie jak zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca z poziomu 36,3m^{3}w roku 2009 do38,2 m^{3}w 2013r (wzrost o 5,2%). Natomiastzużycie wody na 1 mieszkańca i w przemyśle maleje (odpowiednio spadek o 11,1% i o 2,3%). W latach 2009-2013

eksploatacja sieci wodociągowej (ogółem i w gospodarstwach domowych) systematycznie rosła. Długość czynnej sieci rozdzielczej zwiększyła się o 2,6%, z 124,9 km w 2009r. do 128,2 km w 2013r. W wyniku tego ilość dostarczonej wody gospodarstwom domowym w ciągu pięciu analizowanych lat wzrosła o 139,4 dam^3. Było to możliwe m.in. poprzez zwiększenie o 6,3% ilości połączeńprowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania z 3534 sztuk w 2009r. do 3758 sztuk w 2013r. Większy przyrost mieszkańców, korzystających z sieci wodociągowej wystąpił
w mieście (48,4%) niż w całej Gminie (21,7%).

Tabela23. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE ZAOPATRZENIA W WODĘ W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2009-2013

Wyszczególnienie	J. m.	2009	2010	2011	2012	2013
Zużycie wody ogółem	dam^3	1441,1	1489,6	1610,2	1559,8	1541,2
Zużycie wody w przemyśle	dam^3	785	809	884	818	767
Eksploatacja sieci wodociągowej	dam^3	656,1	680,6	726,2	741,8	774,2
Eksploatacja sieci wodociągowej w gospodarstwach domowych	dam^3	540,7	564,4	604,0	642,8	680,1
Zużycie wody na 1 mieszkańca	m^3	95,3	91,8	96,0	89,7	84,7
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m^3	36,3	35,5	36,6	37,6	38,2
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	124,9	124,1	124,5	126,3	128,2
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3534	3534	3699	3758	3758
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam^3	540,7	564,4	604,0	642,8	680,1
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w mieście	Osoba	4018	5199	5466	5682	5979
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej ogółem	osoba	13781	14876	15453	16044	16778

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 05.12.2014r.

Zestaw istniejących ujęć wody w zadowalającym stopniu zaspokajapotrzeby Siechniczan. Zgodnie z planami Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Św. Katarzyniezałożono zrealizowanienastępujących inwestycjina rzecz poprawy zaopatrzenia w wodę:

- Poprawa jakości dostarczanej wody,
- Podniesienie bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę,
- Znalezienie nowych ujęć wody,
- Podniesienie jakości oraz rozszerzenie świadczonych usług,
- Poprawa stanu infrastruktury technicznej, w tym poprzez realizację projektu polegającego na przeprowadzeniu kompleksowej modernizacji Gminnej Oczyszczalni Ścieków przy ul. Zachodniej w Siechnicach
- Wprowadzanie nowych technologii, modernizacja i rozbudowa istniejącej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej,
- Modernizacja przepompowni ścieków w Świętej Katarzynie,
- Pozyskanie dodatkowych zleceń zewnętrznych,
- Informatyzacja przedsiębiorstwa,
- Optymalizacja i komputerowy nadzór zużycia energii,
- Podnoszenie kompetencji pracowników,
- Pozyskanie środków pomocowych ze szczególnym uwzględnieniem środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Woj. Dolnośląskiego na lata 2014-2020, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, grantów, funduszy ekologicznych. Zakłada się, iż Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Św. Katarzynie będzie samodzielnym wnioskodawcą, Beneficjentem i operatorem dla składanych wniosków o dofinansowanie zewnętrzne, przy wykorzystaniu zasobów merytorycznych Urzędu Miejskiego w Siechnicach.
- Podjęcie czynności mających na celu zapewnienie odpowiedniego ciśnienia wody dla miejscowości Groblice i Kotowice poprzez budowę nowego odcinka sieci wodociągowej i modernizację istniejącej sieci.

W świetle zgromadzonych informacji nasycenie siecią wodociągową oraz średnie jednostkowe zużycie wody w gospodarstwach domowych korzystających z wodociągów w gminie Siechnice należy uznać za adekwatne do skali potrzeb lokalnej społeczności.

4.6. SIEĆ KANALIZACYJNA

Eksploatacja sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków powierzona jest Zakładowi Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Św. Katarzynie. W ramach zadań eksploatacyjnych znajdują się: odbiór, odprowadzenie i oczyszczenie ścieków, bieżące konserwacje i naprawy sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków. Długość sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami wynosiła na koniec 2015 rokuok. 93,9 km sieci oraz 35,5 km przyłączy kanalizacyjnych co łącznie daje ok. 129,4 km sieci. Łączna długość sieci na koniec 2013 roku wyniosła 71,1 km oraz 29,7 km przyłączy co daje wartość 100,8 km sieci. Dane te obrazują bardzo duży zakres inwestycji

związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnych wykonany na przestrzeni lat 2013-2015[24].Na terenie Gminy znajdują się dwie oczyszczalnie ścieków: Oczyszczalnia Ścieków SBR w Siechnicach i Oczyszczalnia Ścieków BIOBLOK w Siechnicachoraz 45 przepompowni ścieków.Warto zaznaczyć, iż stanOczyszczalni Ścieków SBR w Siechnicach jest niezadowalający i wymaga modernizacji, której zakres i wartość będzie jedną z największych inwestycji infrastrukturalnych w obszarze gospodarki wodno- ściekowej w Gminie Siechnice w perspektywie finansowej środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w Siechnicach w latach 2009-2014 zwiększyła się o 18,7 km, co oznaczaponad 32% przyrost (Tabela 24). W dalszym ciągu jednak jest to niewystarczająca wielkość dla obszarów wiejskich Gminy. W 2013r. odnotowano 2407 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, czyli o 545 więcej niż w 2009r. W 2013r. odprowadzono o 1/3 więcej ścieków niż w roku poprzednim, a o ponad 2/3 więcej niż w 2009r.

Tabela 24. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE SIECI KANALIZACYJNEJ W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2009-2013

Wyszczególnienie	J. m.	2009	2010	2011	2012	2013
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	Km	57,3	59,3	59,8	70,5	71,1
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1862	1915	2005	2326	2407
Ścieki odprowadzone	dam^3	462	498	637	576	768
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w mieście	osoba	3748	4851	5165	5355	5635
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej ogółem	osoba	8148	9309	9905	11008	11658

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 05.12.2014r.

Tabela 25. ODSETEK LUDNOŚCI KORZYSTAJĄCEJ Z SIECI KANALIZACYJNEJ W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2009-2013

Wyszczególnienie	J. m.	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem	%	53,9	57,4	59,0	63,3	64,1
W mieście	%	91,9	91,9	93,2	92,9	92,9

[24] Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Św. Katarzynie (stan na dzień 31.12.2015 r.)

Na wsi	%	39,8	40,7	42,2	48,6	49,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 05.12.2014r.

Z zaprezentowanych danych wyłania się pewna dysproporcja w poziomie skanalizowania Gminy. Sieć kanalizacyjna prawie w całości obsługuje jedynie miasto Siechnice, a obszary wiejskiesą w połowie wyposażone w infrastrukturę kanalizacyjną, choć w 2009r. 20% mniej mieszkańców wsi posiadało dostęp do sieci kanalizacyjnej.Stanowi to niewątpliwą poprawę warunków osadnictwa wiejskiego w Siechnicach(w ciągu ostatnich czterech lat skanalizowano dużą część Gminy: Żerniki Wrocławskie, Iwiny,Radomierzyce, Groblice, Zębice)- przede wszystkim w wyniku pozyskania bardzo znaczących zewnętrznych środków finansowych pochodzących z funduszy Unii Europejskiej, ale w dalszym ciągu konieczne są inwestycje związane rozbudową sieci kanalizacyjnych. W przypadku obszarów na których budowa infrastruktury liniowej byłaby nieuzasadniona pod względem ekonomicznym i techniczne utrudniona zasadne jest podjęcie działań alternatywnych. Jest nią np. możliwość refundacji przydomowych oczyszczalni ścieków, a od 2014r. można uzyskać dofinansowanie do budowy przyłączy kanalizacyjnych.Podkreślić również należy, iż w ciągu pięciu ostatnich lat dzięki aktywnemu korzystaniu z funduszy europejskich o prawie 20% zwiększył się odsetek ludności w całej Gminie, korzystającej z sieci kanalizacyjnej. Tą pozytywna tendencję należy podtrzymać poprzez skorzystanie ze środków przewidzianych w perspektywie finansowej 2014-2020.

Zaspokojenie potrzeb kanalizacyjnych Gminy Siechnice na tle innych gmin powiatu wrocławskiego i gmin województwa dolnośląskiego ogółem prezentuje tabela 26.

Tabela 26. ODSETEK LUDNOŚCI KORZYSTAJĄCEJ Z SIECI KANALIZACYJNEJ W GMINACH POWIATU WROCŁAWSKIEGO I WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W LATACH 2009-2013

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012	2013
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
Siechnice	53,9	57,4	59,0	63,3	64,1
Kąty Wrocławskie	37,9	37,5	40,3	43,3	45,5
Kobierzyce	47,1	47,8	49,2	51,4	52,8
Długołęka	33,3	37,1	44,3	45,0	46,0
Czernica	63,5	64,6	66,5	68,5	70,5
Jordanów Śląski	0,0	0,0	21,8	31,8	32,7
Sobótka	51,5	51,5	52,2	54,7	54,5
Mietków	37,5	38,1	38,7	38,9	39,3

Żurawina	24,2	24,7	25,4	26,0	28,0
DOLNOŚLĄSKIE – gminy miejsko-wiejskie ogółem	51,7	52,2	53,2	54,3	55,0
DOLNOŚLĄSKIE – ogółem	67,8	68,1	69,3	70,1	70,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 05.12.2014r.

Zaprezentowane zestawienie wskazuje na istotnie pozytywnąsytuację Gminy Siechnice w zakresie rozwoju sieci kanalizacyjnej. Tylko w gminie Czernica odnotowano większy w porównaniu do Siechnic odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (70,5%). Różnice dla Gminy nie są szczególnie wyraźne w porównaniu do średniej oszacowanej dla wszystkich gmin województwa dolnośląskiego. W świetle danych za ostatnie lata standardem dla gmin miejsko-wiejskich jest dostępność sieci dla 50% mieszkańców. Tymczasem w gminie Siechnice odsetek ten przekracza 60% i nawet na samych obszarach wiejskich Gminy wynosi prawie 50%.

Ważna kwestią są działania majce na celu zagwarantowanie odpowiedniej jakości wody produkowanej przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Św. Katarzynie, a także spełniania wszelkich norm i wytycznych związanych z jakością ścieków oczyszczonych.

Obecny stan oraz zasięg sieci kanalizacyjnej jest umiarkowanie wystarczający w stosunku do potrzeb lokalnej społeczności. Z tego względu Gmina planuje szereg działań inwestycyjnych mających poprawić obecny stan rzeczy. Wspólną cechą tych zamierzeń jest planowany wysoki udział środków unijnych w finansowaniu poszczególnych projektów. To sprawia, iż poprawa dostępności, jak i jakości sieci kanalizacyjnej w decydującej mierze uzależniona jest od możliwości pozyskania środków z tego źródła.

4.7. ŁĄCZNOŚĆ

Wszystkie miejscowości Gminy Siechnice posiadają sieć telekomunikacyjną telefonii stacjonarnej – nie zachodzą więc, z technicznego punktu widzenia, przeszkody dotyczące zwiększenia liczby użytkowników telefonów stacjonarnych i Internetu. W zakresie telefonii stacjonarnej głównym dostawcą usług telekomunikacyjnych jest Orange Polska S.A. Usługi telekomunikacyjne na terenie Siechnic zapewniane są poprzez telekomunikacyjną sieć przewodową oraz bezprzewodową. Obie technologie zapewniają stały dostęp do sieci internetowej. W ostatnich latach nastąpił rozwój radiowego dostępu do Internetu, oferowany przez lokalne firmy. Teren Gminy Siechnice jest objęty zasięgiem wszystkich dostępnych w Polsce operatorów sieci GSM.

Gmina charakteryzuje się wysokim współczynnikiem telefonizacji, również na obszarach wiejskich. Jakość usług świadczonych w przestrzeni siechnickiej jest stosunkowo dobra. Wystarczająca i atrakcyjna kosztowo jest również oferta dostępu do Internetu. Warunki te

polepszają jakość życia mieszkańców, a także zwiększają skłonność do osiedlania się na terenie Gminy.

Na terenie Gminy Siechnice działają również przekaźniki wszystkich operatorów telefonii komórkowej[25]:

- po 2 przekaźnikikażdego z operatorów PLUS, T-mobile, ORANGE, Aero2– zlokalizowanena kominie ElektrociepłowniCzechnica w Siechnicachprzy ul. Fabrycznej 22 orazna terenie fermy bydław Smardzowie;
- 3 przekaźniki PLAY – zlokalizowanena wieżachkościołów:
  a) w Żernikach Wrocławskich przy ul. Wrocławskiej 1,
  b) pw. św.Katarzyny Aleksandryjskiej w Świętej Katarzynie przyul. H.Sienkiewicza 21,
  c)pw. Niepokalanego Serca NMP w Siechnicachprzy ul. Kościelnej 4.

4.8. TERENY ZIELENI

Tereny zieleni stanowią bardzo ważny element w rozwoju każdej jednostki osadniczej. Prawidłowo ukształtowane tereny zielone poprawiają warunki życia mieszkańców, dlatego należy zadbać, aby było ich jak najwięcej i jak najlepszej jakości. Zespoły roślinności spełniają w mieście i na obszarach wiejskich nie tylko cele estetyczne i wypoczynkowe, ale także zdrowotne.

Na badanym obszarze tereny zielone charakteryzują się dużą różnorodnością. Są to parki miejskie i wiejskie (dwa w Siechnicach przy ul. Zacisze i Świerczewskiego orazpo jednym, każdy zlokalizowany przy ul. Parkowej w Żernikach Wrocławskich, Radwanicach i Świętej Katarzynie), skwery, zieleńce, żywopłoty, a także pasy zieleni osiedlowej oraz tereny, na których znajdują się urządzenia rekreacyjne dla dzieci.W Siechnicach zlokalizowane są 3 pomniki przyrody, a w 2013r. nasadzono 4251 krzewów.

Tabela 27. TERENY ZIELENI W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2010-2013

WYSZCZEGÓLNIENIE	J.m.	2010	2011	2012	2013
Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	Ha	**3,7**	**3,1**	**3,1**	**7,13**
Tereny zieleni osiedlowej	Ha	**2,1**	**1,5**	**1,5**	**5,53**
Zieleńce	Ha	**1,6**	**1,6**	**1,6**	**1,6**
Zieleń uliczna	Ha	-	-	-	**0,5**

[25]BTSearchhttp://beta.btsearch.pl (stan na dzień 03.12.2014r.)

Żywopłoty	M	**5**	**1253**	**1253**	**4481**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku DanychLokalnych, 07.12.2014r.

W Gminie Siechnicew strukturze obszarów zielonych największy odsetek stanowiątereny zieleni osiedlowej, co związane jest z dynamicznym rozwojem zabudowy mieszkaniowej. Tereny te zajmują 72,5% całkowitej powierzchni zielonej infrastruktury. W 2013r. odnotowano bardzo wyraźny, boponad trzykrotny przyrost powierzchni zieleni osiedlowej z 1,5 ha w 2011r. do 5,53 ha.Zieleń uliczna natomiast w 2013r. pokrywała tylko powierzchnię 0,5 hektara. Zieleńców i skwerów w analizowanym okresie ani nie przybyło ani nie ubyło i zajmowały one powierzchnię 1,6 ha, czyli 21% całkowitej powierzchni terenów zielonych w Gminie. Faktem, który zasługuje na szczególną uwagę jest istotne zwiększenie długości żywopłotów w latach 2010-2013 w Siechnicach o 4476 metrów.

W świetle zgromadzonych informacji należy uznać, że Gmina posiada duży potencjał w zakresie terenów zieleni, w tym przede wszystkim zieleni osiedlowej. Istnieje wiele obszarów, które mogłyby stać się zieloną wizytówką Siechnic. W celu poprawy konkurencyjności Gminy, jako miejsca do życia należy rozważyć możliwości przeorganizowania i uatrakcyjnienia terenów zielonych, a także zmianę sposobu realizacji zdań dotyczących architektury gminnego krajobrazu.

4.9. WNIOSKI Z OBSZARU DIAGNOZY

Gmina posiada infrastrukturę techniczną niezbędną do zaspokajania podstawowych potrzeb lokalnej społeczności. Pomimo umiarkowanego lokalnego zróżnicowania jej stanu, zasięgu i dostępności można uznać ją za wysoce konkurencyjną. Gęstość sieci drogowej odpowiada popytowiSiechniczan, natomiast jej stan techniczny jest niezadowalający. W godzinach szczytów komunikacyjnych tworzą się korki (jednak nieznacznie większe niż charakterystyczne dla innych gmin w pobliżu aglomeracji wrocławskiej). Fakt ten może niekorzystnie wpływać na możliwości rozwoju Gminy, szczególnie że ten rodzaj transportu wykorzystuje przytłaczająca większość mieszkańców Siechnic. Sytuację w tym zakresie znacznie poprawią inwestycje drogowe realizowane w ramach Wschodniej Obwodnicy Wrocławia, jak również Autostradowej Obwodnicy Wrocławia. Konieczna jest w tym kontekście bardziej intensywna współpraca z interesariuszami zewnętrznymi- przede wszystkim z gminą Wrocław odnośnie wolnego wyznaczania ciągów drogowych łączących obie gminy które wymagają modernizacji i rozbudowy. Zasadne byłoby również przy ogólnej współpracy gmin aglomeracji wrocławskiej oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad rozpocząć przygotowania do rozpoczęcia prac projektowych związanych z budową alternatywnego w stosunku do drogi krajowej nr 94 wjazdu do miasta Wrocław (trasa Radwanice- Książe Małe). Należy także wyraźnie podkreślić, iż Siechnice zajmują pierwsze miejsce wśród wszystkich gmin powiatu wrocławskiego pod względem udziału potencjalnych terenów pod infrastrukturę komunikacyjną i techniczną.

Gmina posiadaoptymalne połączenia komunikacją zbiorową z Wrocławiem i innymi pobliskimi miejscowościami oraz bardzo dogodne położenie w sieci transportu kolejowego. Największa liczba połączeń kolejowych (85 poł. na dobę)wśród wszystkich gmin położonych w powiecie wrocławskim pozwala na bezproblemowe przemieszczanie się mieszkańców Siechnic do okolicznych miejscowości. Biorąc pod uwagę niezwykle korzystne uwarunkowaniainfrastrukturalne i lokalizacyjne Siechnic, rekomendować należy podjęcie jak najbardziej efektywnych działań strategicznych (oczywiście w dostępnym zakresie decyzyjnym lokalnych włodarzy) ukierunkowanych na poprawę konkurencyjności gminnego transportu kolejowego, który może przejąć część ruchu drogowego szczególnie w okresie weekendowym.Konieczne jest podjęcie w tym kontekście podjęcie wielowymiarowej współpracy pomiędzy władzami Gminy Siechnice, a właścicielem infrastruktury kolejowej- PKP S.A. w postaci opracowania projektów dotyczących modernizacji budynków stacji i przystanków kolejowych, budowy multimodalnych centrów przesiadkowych, nowych przystanków kolejowych (miejscowości: Radwanice, Iwiny- Jagodno), a także z władzami województwa w celu zapewnienia odpowiedniej intensywności ruchu kolejowego.

Nadal zauważalnym problemem, którego nie można lekceważyć są tzw. dzikie wysypiska. W 2013 roku w Gminie zlikwidowano 23 dzikie wysypiska, z których podczas likwidacji zebrano 18,6 ton odpadów komunalnych.Rozwiązywanie problemu wymaga podjęcia zarówno doraźnych działań (kontrole, opłaty karne, odpowiednia kalkulacja stawek), jak i długofalowych inicjatyw (akcje bezpłatnego wywozu odpadów i kampanie edukacyjne prowadzące do wzrostu poczucia odpowiedzialności za lokalną wspólnotę). Wartym uwagi jest również fakt, iż niezrekultywowana powierzchnia terenów składowania odpadów jest systematycznie redukowana w Gminie. W wyniku dynamicznych zjawisk demograficznych (przyrost ludności determinuje zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów) zarządzanie gospodarką odpadami w Siechnicach staje się pod wieloma względami bardzo złożone. Stąd racjonalizacja gospodarki odpadami powinna być jednym z zadań priorytetowych, gdyż skala emisji odpadów komunalnych wymusza niejako podjęcie kompleksowej strategii w tym zakresie.

Zgromadzone informacje wskazują, że infrastruktura techniczna zaopatrzenia w energię elektryczną oraz w wodę pozwala na zaspokojenie potrzeb lokalnej wspólnoty w wysokim stopniu.

Na podstawie przeprowadzonej analizy sieci gazowej, należy stwierdzić, że dostępność w obrębie całej Gminy jest bardzo wysoka. Odsetek mieszkańców korzystających z sieci jest dużo wyższy, niż w porównywalnych gminach powiatu czy nawet województwa (1 miejsce wśród gmin powiatu wrocławskiego i 45 wśród wszystkich gmin zlokalizowanych w województwie dolnośląskim). Dynamiczny rozwoju miejscowości wiejskich powoduje, że przy obserwowanym w mieście systematycznym spadku odsetka mieszkańców, korzystających z infrastruktury gazowej(powodem tego jest oddawanie do użytku nowych budynków, w których nie stosuje się instalacji gazowej, a jej funkcje przejmuje instalacja elektryczna), naobszarach wiejskich w 2013r. odnotowywany został wzrost powyższego wskaźnika.Warto zwrócić uwagę, że wraz z rozwojem

Gminy rośnie zużycie gazu (średnio o ponad 20% w ciągu ostatnich pięciu lat),co niestety skutkuje zwiększoną emisją zanieczyszczeń gazowych w Siechnicach.

Nasycenie siecią wodociągową oraz średnie jednostkowe zużycie wody w gospodarstwach domowych korzystających z wodociągów w Gminie Siechnice należy uznać za adekwatne do skali potrzeb lokalnej społeczności.

Zgromadzone dane wskazują na istotnie pozytywną sytuację Gminy w zakresie rozwoju sieci kanalizacyjnej. Siechnice zajmują drugą pozycję w powiecie wrocławskim pod względem odsetka ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (64,1%). Różnice dla Gminy nie są szczególnie wyraźne w porównaniu do średniej oszacowanej dla wszystkich gmin województwa dolnośląskiego.
W świetle danych za ostatnie lata standardem dla gmin miejsko-wiejskich jest dostępność sieci dla 50% mieszkańców. Tymczasem w gminie Siechnice odsetek ten przekracza 60% i nawet na samych obszarach wiejskich Gminy wynosi prawie 50%.W świetle powyższych informacji stwierdzić należy, iż obecny stan oraz zasięg sieci kanalizacyjnej jest dostateczny w stosunku do potrzeb lokalnej społeczności, ale nie w pełni wystarczający. Koniecznym, z punktu widzenia nieodpowiedniego stanu technicznego i nieefektywnych parametrów wydajności w stosunku do zwiększającej się grupy użytkowników sieci kanalizacyjnej, wydaje się Modernizacja Oczyszczalni Ścieków SBR w Siechnicach. Z tego względu Gmina planuje szereg działań inwestycyjnych mających poprawić obecny stan rzeczy. Wspólną cechą prezentowanych zamierzeń, jak również zrealizowanychprzedsięwzięć jest wysoki udział środków krajowych i unijnych w finansowaniu poszczególnych projektów.Ważna kwestią są działania mające na celu zagwarantowanie odpowiedniej jakości wody produkowanej przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Św. Katarzynie, a także spełniania wszelkich norm i wytycznych związanych z jakością ścieków oczyszczonych.

Gmina charakteryzuje się wysokim współczynnikiem telefonizacji, również na obszarach wiejskich. Jakość usług świadczonych w przestrzeni gminy jest stosunkowo dobra. Wystarczająca i atrakcyjna kosztowo jest również oferta dostępu do Internetu. Warunki te polepszają jakość życia mieszkańców, a także zwiększają skłonność do osiedlania się na terenie Gminy.

Wyniki diagnozypoświęconej infrastrukturze zielonej pozwalają uznać, że Gmina posiada duży potencjał w zakresie terenów zieleni, w tym przede wszystkim zieleni osiedlowej. Istnieje wiele obszarów, które mogłyby stać się zieloną wizytówką Siechnic. W celu poprawy konkurencyjności Gminy, jako miejsca do życia należy rozważyć możliwości przeorganizowania i uatrakcyjnienia terenów zielonych, a także zmianę sposobu realizacji zdań dotyczących architektury gminnego krajobrazu.

Analizując infrastrukturę techniczną i plany jej rozwoju warto pamiętać o konieczności zachowania zasobów naturalnych dzięki realizacji idei zrównoważonego rozwoju. Praktycznym wyrazem tego rodzaju dążeń jest m.in. wdrażanie nowych technologii i wzrost innowacyjności infrastruktury technicznej. Działania, które są niezbędne do osiągnięcia tego celu zostały kompleksowo ujęte

w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej. Te nadrzędne priorytety muszą zostać uwzględnione w dalszych etapach planowania rozwoju gminy.

4.10. KLUCZOWE ZAGADNIENIA

- znakomita lokalizacja w układzie transportowym województwa dolnośląskiego (ważne szlaki komunikacyjne: droga krajowa nr 94, droga wojewódzka nr 395, Wschodnia Obwodnica Wrocławia, trzy linie kolejowe,5 km do granic autostrady A4),
- dobra gęstość sieci drogowej, niezadowalający stan techniczny średniej liczby odcinków, bezpieczeństwo pieszych pogarsza niewystarczająca ilość chodników oraz oświetlenia,
- konieczność rozbudowy i modernizacji dróg lokalnych na obszarach zabudowy jedno i wielorodzinnej,
- poprawa warunków transportu samochodowego nastąpiła w wyniku oddania do użytku dużych inwestycji – pierwszy odcinek Wschodniej Obwodnicy Wrocławia (docelowo połączenie z drogą S8), jak również pośrednio Autostradowej Obwodnicy Wrocławia,
- dogodne połączenia komunikacją zbiorową z Wrocławiem i innymi pobliskimi miejscowościami (Jelczem-Laskowicami, Oławą)
- doskonałe kolejowe połączenia komunikacyjne z Wrocławiem i Opolem,
- w przyszłości dzięki inwestycjom w obszarze infrastrukturalnym oraz zwiększeniu liczby składów obsługujących ruch osobowy transport kolejowy może przejąć część ruchu drogowego szczególnie w okresie weekendowym,
- nadal istotnym problemem, są tzw. dzikie wysypiska, co wymaga podjęcia zarówno doraźnych działań (kontrole, opłaty karne, odpowiednia kalkulacja stawek) jak i długofalowych inicjatyw (akcje i kampanie edukacyjne prowadzące do wzrostu poczucia odpowiedzialności za lokalną wspólnotę),
- dostępność sieci gazowej w obrębie całej Gminy jest wysoce zadowalająca,
- zwiększona emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych (przekroczenia stężenia pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5),
- odsetek mieszkańców korzystających z sieci gazowej najwyższywśród porównywalnych gminach województwa dolnośląskiego, natomiast w mieście Siechnice systematyczniespada, a na obszarach wiejskich rośnie, co skutkowało przyrostem długościczynnej sieci rozdzielczej o 16,1% w ciągu pięciu ostatnich lat,
- wysoki stopień zaspokojenia potrzeb lokalnej społeczności w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz energię elektryczną,
- dostępności jak i jakości sieci kanalizacyjnej jest dostateczna w stosunku do potrzeb lokalnej społeczności, ale nie w pełni wystarczająca (obszary wiejskie są w 49,7% wyposażone w infrastrukturę kanalizacyjną, choć widać niewątpliwą poprawę warunków osadnictwa wiejskiego w Siechnicach, gdyż w 2009r. 20% mniej mieszkańców wsi posiadało dostęp do sieci kanalizacyjnej),

- konieczność modernizacji Oczyszczalni Ścieków SBR w Siechnicach,
- konieczne jest zagwarantowanie odpowiedniej jakości wody produkowanej przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Św. Katarzynie, a także spełniania wszelkich norm
  i wytycznych związanych z jakością ścieków oczyszczonych.
- wysoki współczynnik telefonizacji(również na obszarach wiejskich),
- wystarczająca i atrakcyjna kosztowo oferta dostępu do Internetu,
- dobra dostępność usług telekomunikacyjnych,polepszająca jakość życia mieszkańców, a także zwiększająca skłonność do osiedlania się na terenie Gminy,
- ciekawa infrastruktura zielona, zwłaszcza w zakresie zieleni osiedlowej,
- w celu poprawy konkurencyjnościSiechnic jako miejsca do życia należy rozważyć możliwości przeorganizowania i uatrakcyjnienia terenów zielonych, a także sposobu realizacji zdań dotyczących architektury gminnego krajobrazu.
- przy planowaniu rozwoju gminy w zakresie infrastruktury technicznej należy mieć na uwadze nadrzędne priorytety ujęte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej, w tym działania zmierzające do ograniczenia niskiej emisji i ograniczenia zanieczyszczenia środowiska przede wszystkim na terenie miejscowości będących w ciągu drogi krajowej 94 (Siechnice, Radwanice).

5. OBSZAR DIAGNOZY D – SFERA SPOŁECZNA

5.1. LUDNOŚĆ

Gmina Siechnice na dzień 30 listopada 2015 roku liczyła 18 809 mieszkańców (w tym obszar miejski – 6 360osób, obszar wiejski 12 449osób), a liczba ta z każdym rokiem wzrasta o kilkuset nowych mieszkańców[26]. Ponadto na terenie Gminy zamieszkuje duża liczba osób niezameldowanych. W ciągu ostatnich 10 lat ilość mieszkańców wzrosła o prawie 40%,z ponad 13 tysięcy do ponad 18 tysięcy osób. W 2013r. Gminę zamieszkiwało 8 759 mężczyzn oraz 9 430 kobiet (w mieście: 2 943 i3 120, na obszarze wiejskim: 5 816 i 6 310). Współczynnik feminizacji, czyli stosunek liczby kobiet na 100 mężczyzn wynosi 108 (w mieście 106) i jest wyższy od średniej dla powiatu wrocławskiego – 104.Zjawiska te ilustruje tabela 28.

Tabela 28. ZMIANY LICZBY MIESZKAŃCÓW GMINY W LATACH 2003-2013

STAN LUDNOŚCI	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013

[26] Dane Urzędu Miejskiego w Siechnicach

OGÓŁEM	13023	13257	13373	13843	14306	14644	15121	16223	16781	17397	18189
MĘŻCZYŹNI	6276	6384	6434	6676	6895	7048	7274	7798	8055	8363	8759
KOBIETY	6747	6873	6939	7167	7411	7596	7847	8425	8726	9034	9430

Źródło:Opracowanie własne na podstawie GUS,BankuDanychLokalnych, 07.12.2014r.

Wzrost liczby mieszkańców jest wynikiem m.in. dodatniego przyrostu naturalnego od ponad 10 lat (tylko w 2005r. odnotowano ujemny przyrost naturalny). Warto zauważyć, że różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w latach 2004-2013nie wykazywała jednolitego trendu wzrostowego (Tabela 29), zaobserwowano liczne wahania. Od 2009r. przyrost naturalny systematycznie rósł, osiągnąwszy rekordowy wynik 91 osób, aby w 2012r. spaść do poziomu 63 osób. Niemniej jednakw 2013r. ponownie odnotowano wzrost tego wskaźnika o 36,5%, do poziomu 86 osób. Zgodnie z danymi na dzień 31.12.2014 roku miasto Siechnice było na drugim miejscu wśród miast w całej Polsce pod względem najwyższego przyrostu naturalnego (10,6 na 1000 mieszkańców). Tak duży przyrost naturalny odbiega od podobnych wskazań powiatowych czy ogólnopolskich, gdzie odnotowuje się wprawdzie dodatni, lecz nieduży przyrost naturalny. Bardzo pozytywna sytuacja demograficzna Siechnic powinna być maksymalnie skutecznie wykorzystana przez lokalnych interesariuszy, gdyż sfera ta ma istotny wpływ na wiele aspektów życia Gminy i jej rozwój.

Rozpatrując podaną kwestię w szerszej perspektywie, należy zauważyć, iż taka sytuacja obecnie, dodatkowo wzmocniona z optymistycznymi prognozami, za kilka lat szczególnie dotknie obszarów związanych z edukacją (zwłaszcza szkolnictwa podstawowego oraz wychowania przedszkolnego). Stąd rozbudowa takich placówek jest jak najbardziej pożądana na terenie badanej Gminy. Efekty boomu demograficznego zostały już zauważone i przyczyniły się do otwarcia
w 2011r.przedszkola integracyjnego w Iwinach, społecznego przedszkola w Zębicach, a w 2014r. żłobka publicznego w Siechnicach.

Tabela 29. PRZYROST NATURALNY GMINY SIECHNICE W LATACH 2004 -2013

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Urodzenia żywe										
Osób	129	112	148	145	157	178	207	216	217	213
Zgony ogółem										
Osób	106	130	115	99	141	126	116	125	154	127
Przyrost naturalny										
Osób	23	-18	33	46	16	52	91	91	63	86

Źródło:Opracowanie własne na podstawie GUS,BankuDanychLokalnych, 07.12.2014r.

Wędrówka ludności, której celem jest zmiana miejsca pobytu, jest zjawiskiem naturalnym. Czynnik ten jest równie ważny jak przyrost naturalny, gdyż wpływa na liczbę ludności. Gmina Siechnice wyróżnia się bardzo wysokim, dodatnim saldem migracji, na przestrzeni ostatnich lat (w 2012r. według tego kryterium Gmina zajmowała 1 miejsce w powiecie wrocławskim i drugie w województwie dolnośląskim.), co zostało zaprezentowane w tabeli 30. Dodatnie saldo migracji stanowi główną determinantę sytuacji demograficznej w Siechnicach.Walory przyrodnicze oraz gospodarczo-społeczne Gminy, a przede wszystkim bliskość aglomeracji wrocławskiej, sprawia, że chętnie osiedlają się tutaj mieszkańcy Wrocławia. Takie zjawisko stanowi z jednej strony istotną szansę dla analizowanego obszaru. Tym bardziej, że dalszy napływ nowych mieszkańców zależy również od dostępności mieszkań, których na terenie Gminy sukcesywnie przybywa. Z drugiej strony, należy zwróci uwagę na wieloaspektowość zjawiska migracji, które niesie zesobą nie tylko pozytywne skutki, ale również szereg wyzwań związanych zestanem infrastruktury publicznej (edukacyjnej, komunalnej, drogowej itp.), czy teżkwestią tożsamości i poczucia przynależności do społeczności lokalnej(widocznej np. w problematycznym zjawisku braku zameldowań lub deklaracji omiejscu opłat podatków, co przekłada się na niższe przychody podatkowe Gminy). Nowa migracja obejmuje osoby pracujące z reguły poza Gminą itraktujące ją jako sypialnie.

Przyrost rzeczywisty dla Gminy Siechnice, liczony jako suma wartości przyrostu naturalnego oraz salda migracji, był bardzo wysoki i wyniósł w 2013 roku w liczbach bezwzględnych 780. Miejscowościami o największej dynamice przyrostu mieszkańców w latach 2004-2013 były: Siechnice (ponad 1600 osób), Radwanice (prawie 700 osób) i Żerniki Wrocławskie (prawie 500 osób). Wyjątkowe pod tym względem są również Iwiny, Groblice oraz wieś Radomierzyce, gdzie nastąpił ponad czterokrotny wzrost liczby mieszkańców w ciągu ostatnich 15 lat[27].

Tabela 30. MIGRACJE W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2004 -2013

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ZAMELDOWANIA OGÓŁEM	316	334	609	621	512	630	731	681	752	937
ZAMELDOWANIA Z MIAST	278	295	530	521	431	536	623	586	666	761
ZAMELDOWANIA ZE WSI	34	36	74	90	69	89	101	90	76	174
ZAMELDOWANIA Z ZAGRANICY	4	3	5	10	12	5	7	5	10	2
WYMELDOWANIA OGÓŁEM	142	133	170	176	192	225	208	214	218	243
WYMELDOWANIA DO MIAST	90	95	105	112	135	146	139	133	143	157

[27] Dane Urzędu Miejskiego w Siechnicach (stan na dzień 18.12.2014r.)

WYMELDOWANIA NA WIEŚ	43	33	45	53	37	71	63	80	68	78
WYMELDOWANIA ZA GRANICĘ	9	5	20	11	20	8	6	1	7	8
SALDO MIGRACJI OGÓŁEM	174	201	439	445	320	405	523	467	534	694

Źródło:Opracowanie własne na podstawie GUS,BankuDanychLokalnych, 07.12.2014r.

Dane liczbowe dotyczące struktury ludności według wieku mieszkańców badanej Gminy zawiera tabela 31.

Tabela 31. STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU GMINY SIECHNICE W 2013r.

Mężczyźni (M)		Kobiety (K)		Ogółem K+M		
Wiek	Liczba	*Wiek*	Liczba	*Wiek*	Liczba	%
0-19	2 052	*0-19*	1 985	*0-19*	4 037	22,2
20-69	6 280	*20-69*	6 587	*20-69*	12 867	70,7
>70	427	*>70*	858	*>70*	1 285	7,1
Suma	8 759	*Suma*	9 430	*Suma*	18 189	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 07.12.2014r.

Według metodologii Głównego Urzędu Statystycznego w wieku:
- przedprodukcyjnym znajdują się mężczyźni i kobiety poniżej 18. roku życia,
- produkcyjnym znajdują się mężczyźni pomiędzy 18 a 64 rokiem życia, kobiety pomiędzy 18 a 59 rokiem życia,
- poprodukcyjnym znajdują się mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej.

Wykorzystując powyższą klasyfikację, stwierdzić należy, że struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w Siechnicach jest bardzo zbliżona do struktury powiatowej. W Gminie dominującą grupą jest ludność w wieku produkcyjnym, stanowiąca około 66% ogółu mieszkańców. Wskaźnik ten jest praktycznie taki sam jak powiatowy (65%). Również odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym jest niemal identyczny ze średnią powiatu (20%). Warto zauważyć, że zwiększająca się liczba osób młodych (o 2% w ciągu ostatnich pięciu lat) i utrzymująca się na względnie stałym poziomie liczba osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym wskazują, że w dłuższej perspektywie wskaźnik obciążenia społecznegonie będzie rósł tak dynamicznie. Obecnie w Gminie na 100 osób wieku produkcyjnym przypada ponad 51 osób w wieku nieprodukcyjnym.

W IV kw. 2015 roku miasto Siechnice było najludniejszą miejscowością w Gminie (6 360 osoby). Dwie kolejne, liczące ponad dwa tysiące mieszkańców każda to Radwanice (2 925 osób) i Święta Katarzyna (2 319 osób). Czwartą, co do liczebności miejscowością (1 718 osób) jest wieśŻerniki Wrocławskie. Wymienione powyżej jednostki osadnicze skupiają ponad 70% ludności Gminy. Pomiędzy 500 a 1100 mieszkańców liczą 3 miejscowości: Iwiny (1076), Kotowice (737)oraz Groblice (830). Do przedziału od 300 do 500 mieszkańców kwalifikuje się 3 miejscowości: Zębice

(401), Biestrzyków (388) orazMokry Dwór (310). W granicach od 90 do 300 mieszkańców ma 9 miejscowości: Smardzów (259), Sulimów (231),Łukaszowice (200),Zacharzyce (213), Ozorzyce (187), Bogusławice (148), Sulęcin (99),Trestno (100),Grodziszów (93), Radomierzyce (113). Blizanowice (61), Szostakowice (23), Durok (19) liczą poniżej 90 mieszkańców.W latach 2000 -2014 w 18 z 23 miejscowości zlokalizowanych w Gminie odnotowano przyrost ludności, a w 5 ubyło mieszkańców. Największy przyrost ludności w latach 2000-2014 wystąpił w:

- Radomierzycach (366,6%),
- Groblicach (169,9%),
- Iwinach (144,7%),
- Zacharzycach (135,7%),
- Biestrzykowie (128,6%).

Powyższe lokalizacje z pewnością będą musiały stać się przedmiotem oddziaływania prowadzonej przez Gminę polityki inwestycyjnej, przede wszystkim w zakresie infrastruktury technicznej, jak również polityki społecznej.Spadek liczby ludności w analizowanym okresie odnotowano w następujących miejscowościach:Mokry Dwór (-15,6%),Blizanowice (-8,8%),Trestno (-7,4%),Sulimów (-5,4%), Łukaszowice (-5,2%).

Rozkład zaludnienia w Gminie według miejscowości prezentuje tabela 32.

Tabela 32. ROZKŁAD ZALUDNIENIA WEDŁUG MIEJSCOWOŚCI W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2000-2014

MIEJSCOWOŚCI	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Przyrost ludności w 2014r. w stosunku do 2000r.
Biestrzyków-	164	162	177	196	216	237	261	286	285	308	332	348	355	355	375	128,65%
Radomierzyce	18	18	17	17	19	22	26	31	38	46	54	60	62	71	84	366,66%
Groblice –	276	273	277	282	277	283	280	297	312	326	388	435	532	658	745	169,92%
Durok	17	16	17	16	17	14	15	15	14	15	17	18	18	19	19	11,76%
Bogusławice	126	126	127	128	127	130	129	130	135	126	131	131	128	135	138	9,52%
Grodziszów	74	72	74	76	72	74	84	89	90	90	92	92	90	92	93	25,67%
Iwiny	380	386	387	400	415	421	416	421	427	477	507	537	637	753	930	144,73%
Kotowice	664	670	665	654	644	647	649	653	658	677	685	699	707	710	732	10,24%
Łukaszowice	211	215	217	214	210	210	206	204	202	205	194	194	192	201	200	-5,21%
Mokry Dwór	365	362	359	357	352	358	354	356	351	341	317	309	305	305	308	-15,61%
Ozorzyce	148	148	148	145	149	144	144	146	156	157	157	160	165	175	182	22,97%
Radwanice	2101	2099	2115	2136	2146	2191	2328	2446	2491	2510	2567	2666	2744	2826	2892	37,64%
Siechnice	3943	3921	3921	3892	3956	4008	4098	4264	4423	4637	4937	5196	5396	5627	5971	51,43%
Smardzów	175	184	183	185	186	189	198	198	201	215	220	219	232	241	251	43,42%
Sulimów	242	239	233	226	222	217	222	221	218	222	222	213	219	219	229	-5,37%
Sulęcin-	94	95	101	97	96	95	98	96	98	101	102	102	103	102	101	7,44%
Szostakowice	22	22	22	21	20	20	20	23	25	26	23	23	23	24	22	0%
Święta Katarzyna	1624	1641	1664	1704	1754	1806	1872	1896	1957	1974	2047	2122	2163	2201	2284	40,64%
Trestno-	108	108	110	111	121	121	131	133	129	125	108	103	102	97	100	-7,4%
Blizanowice	68	68	64	64	63	64	63	65	66	66	67	65	65	61	62	-8,82%
Zacharzyce	84	86	89	94	105	114	118	129	137	136	145	153	164	181	198	135,71%
Zębice	221	221	225	267	276	294	334	367	369	363	357	368	373	384	391	76,92%
Żerniki Wrocławskie	1059	1110	1136	1202	1255	1301	1348	1427	1463	1504	1543	1576	1610	1673	1706	61,09%
RAZEM	**12 184**	**12 242**	**12 328**	**12 484**	**12 698**	**12 960**	**13394**	**13 893**	**14 245**	**14 647**	**15 212**	**15 789**	**16 385**	**17 110**	**18013**	**47,84%**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego Siechnice, 20.01.2015r.

5.2. RYNEK PRACY

W ostatnich latach w Gminie Siechnice zaobserwować można istotny wzrost liczby pracujących, co zostało zaprezentowane w tabeli 33.

Tabela 33. RYNEK PRACY – ZATRUDNIENI W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2009 – 2013

	2009	2010	2011	2012	2013
PRACUJĄCY WG PŁCI					
OGÓŁEM	2963	3021	2940	3749	3935
MĘŻCZYŹNI	1663	1754	1654	2245	2282
KOBIETY	1300	1267	1286	1504	1653

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 09.12.2014r.

Według stanu na 31 grudnia 2013 roku liczba bezrobotnych wynosiła 454 osób. Przy czym więcej było bezrobotnych kobiet (246) niż mężczyzn (208).Podkreślić należy, że od 2009 roku w Gminie obserwuje się spadek bezrobocia.

Tabela 34. BEZROBOCIE NA TERENIE GMINY SIECHNICE W LATACH 2009 – 2013

BEZROBOCIE		2009	2010	2011	2012	2013
BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WG PŁCI						
Ogółem	Osoba	378	408	366	473	454
Mężczyźni	Osoba	173	192	169	221	208
Kobiety	Osoba	205	216	197	252	246
UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W LICZBIE LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM						
Ogółem	%	3,7	3,7	3,2	4,1	3,8
Mężczyźni	%	3,3	3,4	2,9	3,7	3,4
Kobiety	%	4,1	4,0	3,6	4,5	4,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 09.12.2014r.

Stopa bezrobocia w Gminie wynosi 10%, natomiast wskaźnik ten na koniec października 2014 roku w powiecie wrocławskim wyniósł 4,4% (istotnie najniższy wśród wszystkich powiatów podregionu wrocławskiego, zbliżony do wskaźnika dla miasta Wrocław - 4,6%), w województwie dolnośląskim 10,6%, a dla całego kraju ukształtował się na poziomie 11,3%.

Wykres 8. UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W LICZBIE LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2009–2013

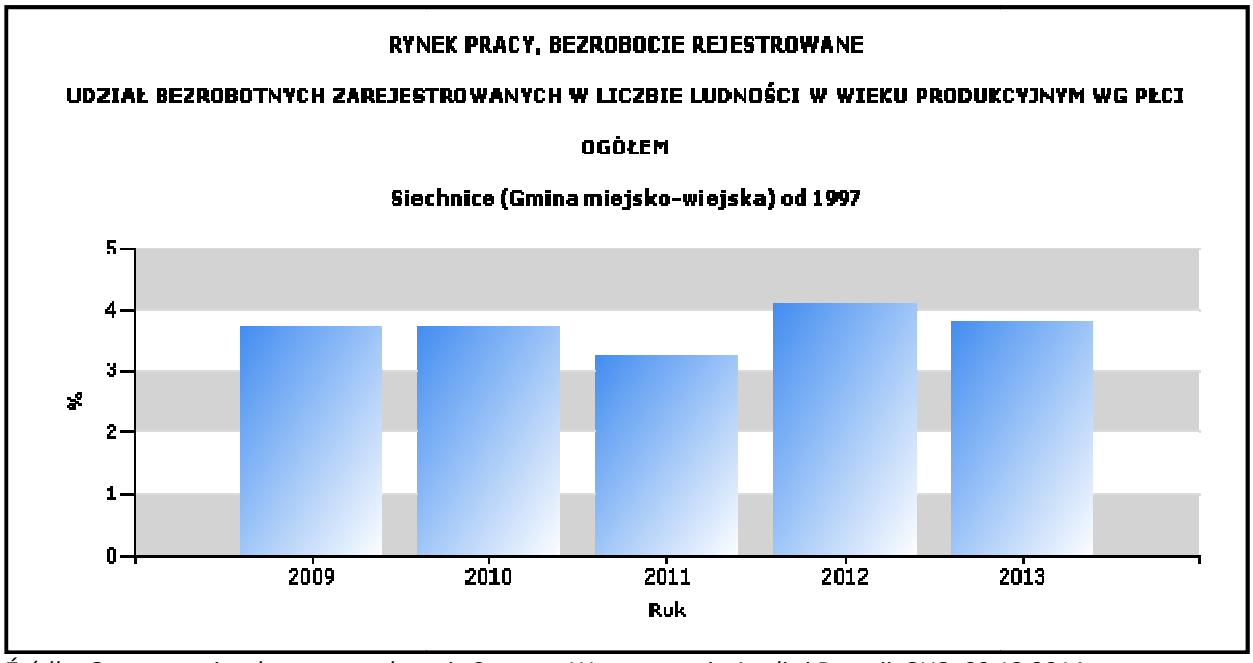

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Systemu Wspomagania Analiz i Decyzji, GUS, *09.12.2014r.*

Wykres 9. UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W LICZBIE LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM W GMINACH WROF W LATACH 2003, 2008 I 2012 (w %)

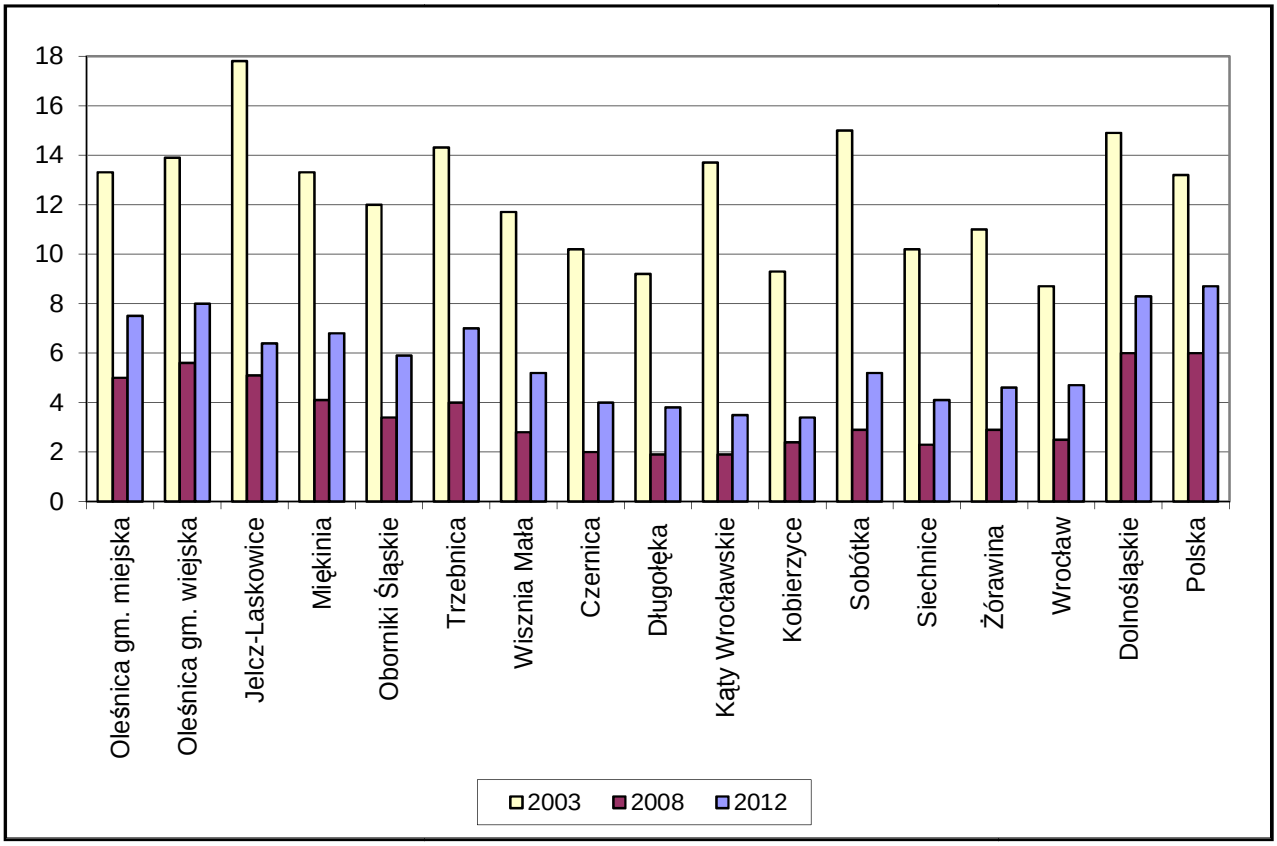

Źródło: A. Zakrzewska-Półtorak, K. Szołek, A. Zagórska, P. Margol„Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia na potrzeby przygotowania Programu Działań Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) – diagnoza" Wrocław 2014, s. 77.

Analiza danych przedstawionych na powyższym wykresie pozwala ocenić sytuację rynku pracy w Gminie Siechnice na tle pozostałych gmin WrOF, w tym powiatu wrocławskiego. Ocena najlepiej wypadła w 2008 roku, natomiast w 2012r roku aż w czterech gminach (Kobierzyce, Kąty Wrocławskie, Długołęka, Czernica) udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym był niższy niż w Siechnicach.

Długotrwale bezrobotni, tj. pozostający bez pracy 1 rok lub dłużej stanowili stosunkowo wysoki odsetek bezrobotnych w Siechnicach, jak również w gminach: Kobierzyce, Wrocław, Kąty Wrocławskie, Żórawina, Czernica i Długołęka(od ponad 30% do blisko 40% bezrobotnych). Odpowiednie dane przedstawiono na wykresie 10. Charakterystyczny był znaczący wzrost udziału tej grupy bezrobotnych w ich ogólnej liczbie w porównaniu z 2009 rokiem – byli to przede wszystkim ci, którzy stracili pracę w związku z załamaniem koniunktury gospodarczej na świecie, m.in. dotyczyło to zwolnień w przedsiębiorstwach z kapitałem zagranicznym oraz w firmach z nimi kooperujących.

Wykres 10. DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI JAKO % BEZROBOTNYCH OGÓŁEM W GMINACH WROF W LATACH 2009 I 2011

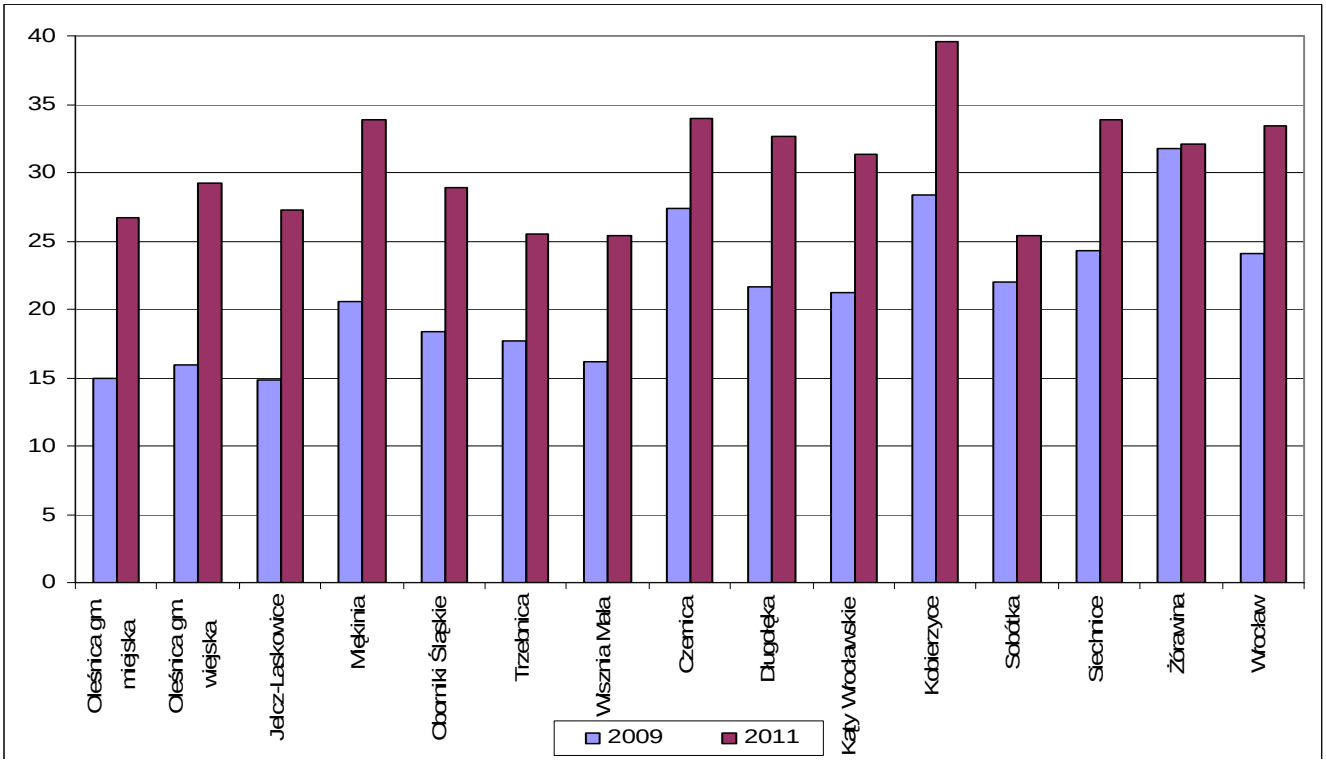

Źródło: A. Zakrzewska-Półtorak, K. Szołek, A. Zagórska, P. Margol„Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia na potrzeby przygotowania Programu Działań Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) – diagnoza" Wrocław 2014, s. 78.

5.3. SYTUACJA MIESZKANIOWA

Ostatnie lata to dynamiczny rozwój budownictwa mieszkaniowego w Gminie Siechnice. Wybudowano ponad 1000 domów jednorodzinnych oraz ponad 500 mieszkań w budynkach wielorodzinnych, głównie w Siechnicach, Radwanicach, Świętej Katarzynie, Groblicach, Iwinach, Żernikach Wrocławskich i Ozorzycach[28]. Na terenie miasta i Gminy znajduje się również znaczna liczba budynków zmodernizowanych lub wyremontowanych.

W 2013 roku na terenie Gminy było 7 099 mieszkań, o łącznej powierzchni 719 552m^2, co daje średnią wielkość mieszkania - 101,4m^2(średnia dla powiatu wrocławskiego wyniosła 104,6 m^2), o 4m^2 więcej niż w 2009 roku. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę dla Siechnic była większa (39,6m^2) niż dla powiatu wrocławskiego (36,8m^2). Rozwój Gminy przyczynił się do wzrostu liczby mieszkań. Najwięcej mieszkań powstało w latach 2011-2012, choć w całym analizowanym okresie obserwować można względnie stałą dynamikę powstawania nowych mieszkań na terenie Siechnic (przyrost ponad 7% rok do roku).Znacznie więcej mieszkań znajduje się na obszarze wiejskim Gminy (4329) niż w mieście (2770), co jest zrozumiałe ze względu na większą dostępność lokalizacyjną. Natomiast istotnie większy przyrost liczby nowych mieszkań w 2013rokuodnotowanow mieście (o 41,2% więcej w stosunku do 2009r.) niż na obszarze wiejskim (o 26,3% w stosunku do 2009r.). Sytuację prezentuje wykres 11.

Wykres 11. LICZBA MIESZKAŃ NA TERENIE GMINY SIECHNICE W LATACH 2009-2013

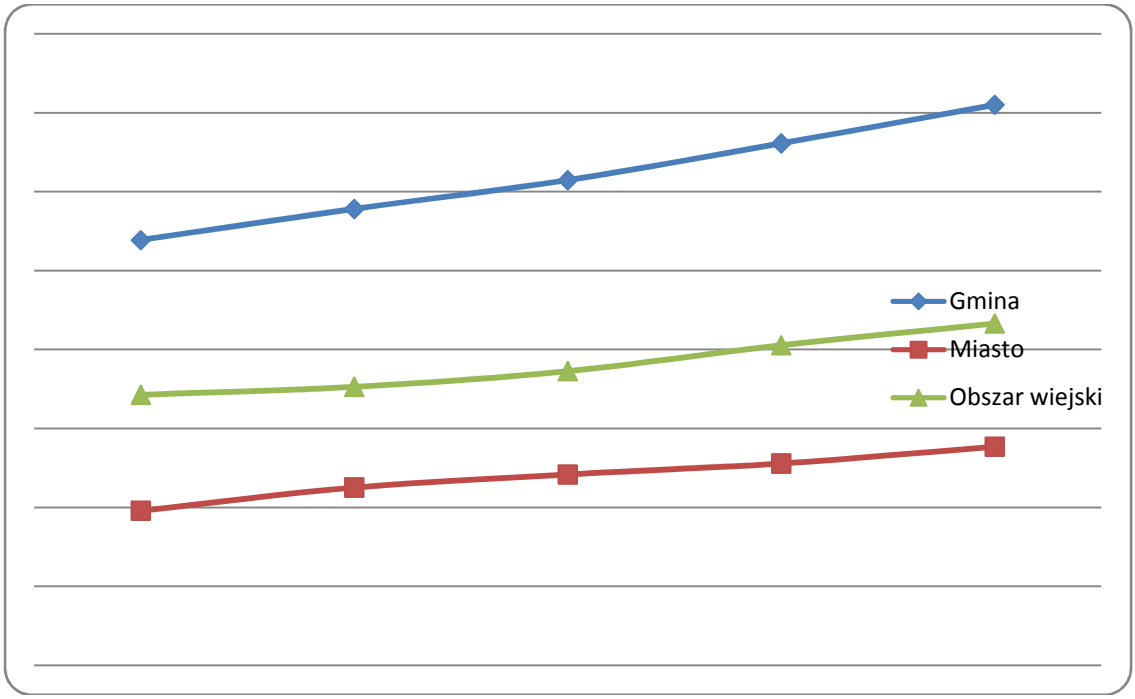

Źródło:Opracowanie własne na podstawie GUS,BankDanychLokalnych, 09.12.2014r.

[28] Dane Urzędu Miejskiego w Siechnicach (09.12.2014r.)

Zasoby mieszkaniowe Gminy Siechnice stanowią 15,8% zasobów mieszkaniowych powiatu wrocławskiego. Około 40% mieszkań znajduje się w mieście Siechnice, natomiast reszta na obszarach wiejskich. W 2012r. było 7 lokali socjalnych i wypłacono 434 dodatki mieszkaniowe, a w 2014r. wypłacono ich 88 więcej (tj. 522 dodatki mieszkaniowe)dla 24 lokali socjalnych. Strukturę zasobów mieszkaniowych w Gminie prezentuje wykres 12.

Wykres 12. STRUKTURA ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH W GMINIE SIECHNICE W 2007r.

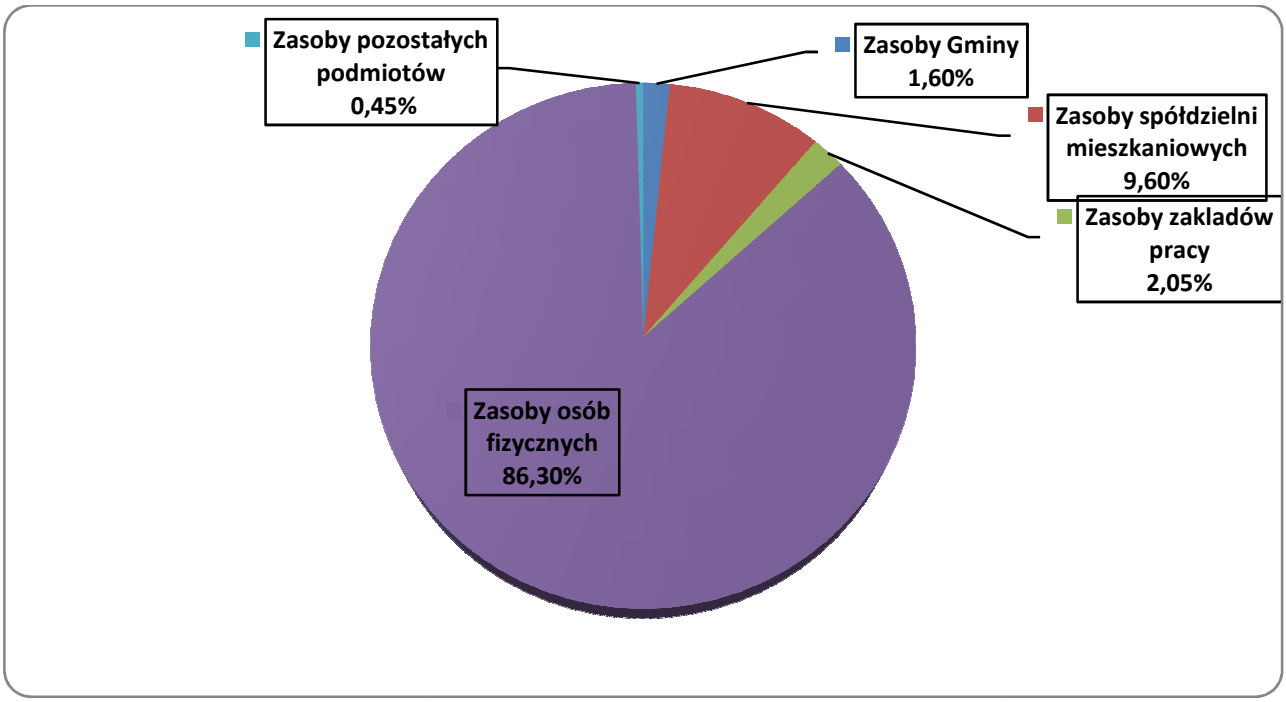

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 09.12.2014r.

Wykres 13. STRUKTURA PRZEZNACZENIA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKU W GMINIE SIECHNICE W 2014r.*

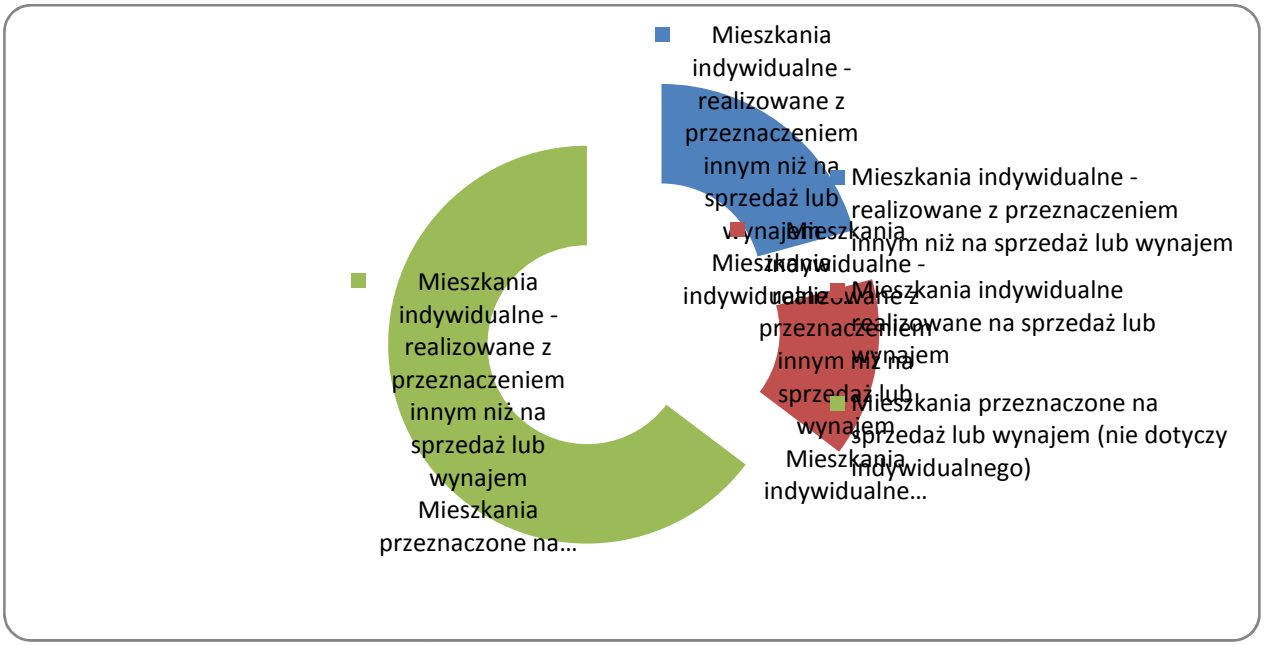

** dane za I-III kwartały 2014r.*

Źródło:Opracowanie własne na podstawieBankuDanychLokalnych, 09.12.2014r.

Jak wynika z powyższego wykresu prawie 65% nowych mieszkań oddanych do użytku w Gminie w pierwszych trzech kwartałach 2014r. było przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem, przy czym nie stanowiły one inwestycji indywidualnych.

Analizując intensywność rozwoju mieszkalnictwa w latach 2008-2012 w Gminie, zauważyć można, że najsilniejszy wzrost następował w Biestrzykowie (62 mieszkania na 1 km^2), Siechnicach (57 mieszkań na 1 km^2) oraz Iwinach (52 mieszkania na 1 km^2)[29].Taki wynik pozwolił uplasować Gminę na trzecim miejscu w powiecie wrocławski, po Kobierzycach (Wysoka - 290 mieszkań na 1 km^2 powierzchni ogólnej obrębu) i Długołęce (Kiełczów – 112 mieszkań na 1 km^2 powierzchni ogólnej obrębu).Natomiast w kategorii największego przyrostu liczby mieszkań w stosunku do wcześniejszych zasobów w okresie 2008-2012 Gmina Siechnice zajęła pierwsze miejsce, gdyż stan jej zasobów mieszkaniowych został zwiększony o 39,1%. O około 1/3 powiększone zostały zasoby mieszkaniowe na terenie gmin Czernica (33,7%), Kobierzyce (33,5 %) oraz Długołęka (31,4 %), zaś o ponad 1/4 w gminie Żórawina (25,6%).

Podsumowanie sytuacji mieszkaniowej Gminy Siechnicew porównaniu do powiatu wrocławskiego i województwa dolnośląskiego:

- średnia wielkość mieszkania - 101,4m^2, zwiększona o 4 m^2 w stosunku do 2009 roku, o3m^2mniejsza niż w powiecie wrocławskim i aż o 29m^2 większa niż w województwie;
- 4,7 izby/mieszkanie na terenie Gminy Siechnice, natomiast w powiecie wrocławskim na mieszkanie przypadają 4,8 izby, zaś w województwie dolnośląskim 3,8 izby;
- mieszkania w Gminie Siechnice są lepiej wyposażone niż mieszkania w powiecie wrocławskim i województwie dolnośląskim. W zakresie wodociągów w miastach różnice są minimalne, ale na obszarach wiejskich już nieco wyższe (3% w stosunku do województwa). W zakresie łazienek sięgają 2-5%. Natomiast w zakresie centralnego ogrzewania różnice są największe. Na terenach miejskich ponad 5% więcej mieszkań posiada centralne ogrzewanie niż średnio w województwie i blisko 2% więcej niż w powiecie. Na wsi różnice są jeszcze większe, analogicznie występuje15% różnicy w stosunku do terenu całego województwa,2% w stosunku do powiatu;
- na 1000 mieszkańców w Gminie przypada 390,3 mieszkań, w powiecie 351,5. W Gminie jest więcej osób niż izb (1,85 os/izbę).

Biorąc pod uwagę powyższe dane należy stwierdzić, że bieżące zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych na terenie Gminy jest wysoce wystarczające. Warunki te w ostatnich latach poprawiały się, zwiększała się liczba mieszkań, zmniejszała liczba osób przypadających na jedno mieszkanie oraz zwiększało się techniczne uzbrojenie mieszkań. Warunki mieszkaniowe w Gminie

[29] *„Analiza uwarunkowań rozwoju osadnictwa w zakresie mieszkalnictwa i usług”* przygotowana przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu, w ramach Projektu pn.*: „Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym”* Wrocław 2014, s. 31.

są lepsze niż warunki mieszkaniowe w powiecie, a także lepsze niż w województwie dolnośląskim. W tym zakresie największe różnice dotyczą wyposażenia mieszkań w centralne ogrzewanie. Ogólnie w zakresie warunków mieszkaniowych zauważyć można niewielkie różnice między wsią i miastem, tzn. w mieście Siechnice warunki te są lepsze niż na obszarach wiejskich Gminy.

5.4. OŚWIATA

Gminie w ostatnich latach udało się wykonać wiele inwestycji i remontów, poprawiających funkcjonowanie sieciplacówek oświatowych. Dowożenie uczniów do szkół nie budzi zastrzeżeń. Warto podkreślić, że wszyscy zamiejscowi uczniowie, bez względu na odległości, które są określone w ustawie o systemie oświaty, dowożeni są do szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę.

Współczynnik skolaryzacji brutto[30]dla szkół podstawowych Gminy Siechnice w latach 2009-2013 w niewielkim stopniu zmalał z 107,1% do 103,3% (podobny malejący trend odnotowano dla powiatu wrocławskiego i województwa dolnośląskiego), natomiast współczynnik ten dla siechnickiegogimnazjum wzrósł (z 74,3% do 75,8%), co odróżnia pozytywnie Gminę od zaobserwowanej, malejącej tendencji w powiecie wrocławskim (spadek o 5%) i całym województwie dolnośląskim (spadek o ok. 2%).

W związku z dynamicznym wzrostem liczby ludności i w konsekwencji zwiększonym zapotrzebowaniem na miejsca w żłobkach i przedszkolach w Gminie Siechnice w ostatnich latach zwiększona została liczba placówek świadczących tego typu usługi (Tabela 35).Jako przykład podejmowanych w tym zakresie przedsięwzięć podać można otworzony we wrześniu 2014 roku pierwszy nowoczesny żłobek publiczny dla 90 maluchów (z możliwością jego dalszej rozbudowy). Liczba dzieci w Gminie Siechnice w wieku umożliwiającym oddawanie ich do żłobka jest bardzoduża. W sierpniu 2013r. z opiekiw żłobkach znajdujących się naterenie Siechnic iwspieranych przez Gminę korzystało 30dzieci, a 15 z innychpunktówtakichjak„opiekundzienny”.W na koniec roku 2015 liczba dzieci korzystających z opieki żłobkowej wynosiła łącznie 228 dzieci- w ramach tej liczby 90 dzieci uczęszcza do żłobka publicznego w Siechnicach, 120 dzieci korzystała o opieki żłobkowej w placówkach prywatnych oraz istniało 18 miejsc w klubach dziecięcych[31].

Tabela 35. PRZEDSZKOLA W GMINIESIECHNICE W LATACH 2011 – 2013

OGÓŁEM			ODDZIAŁY			MIEJSCA			DZIECI		
2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
ob.	ob.	ob.	-	-	-	Msc	Msc	Msc	os.	os.	os.
4	**5**	**7**	**16**	**19**	**23**	**420**	**450**	**536**	**371**	**411**	**472**

[30] Współczynnik skolaryzacji brutto jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

[31] Dane: Jednostka Obsługi Szkół Urzędu Miejskiego w Siechnicach, 31.12.2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 11.12.2014r.

Dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w Siechnicach w wieku 3-6 lat w 2015 r. było 991. W chwili obecnej w Gminie funkcjonują 3 przedszkola prowadzone przez jednostkę samorządu gminnego–w Siechnicach, Świętej Katarzynie (w którym zakończono szerokie prace modernizacyjne w roku 2015) i ŻernikachWrocławskich wraz z oddziałem integracyjnym w Iwinach – które oferują 404 miejscoraz 5 inne placówekprzedszkolnych, niepublicznych, dysponujących186 miejscami. Wśród nich funkcjonują także 19oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych (18 przy szkołach podstawowych prowadzonych przez gminę Siechnice oraz 1 oddział przy Szkole Podstawowej w Kotowicach prowadzonej przez Caritas.

W Gminie Siechnice działa 5 szkół podstawowych, do których łącznie w 2015 roku uczęszczało 1 583 dzieci. Cztery z nich to szkoły publicznezlokalizowane w Siechnicach, Świętej Katarzynie, Radwanicach i Żernikach Wrocławskich oraz jedna niepubliczna szkoła podstawowa w Kotowicach prowadzona przez Caritas. Wszystkie publiczne placówki edukacyjne odnotowują bardzo intensywny wzrost liczby ludności. W latach 2006-2014 największy wzrost liczby uczniów nastąpił w Szkole Podstawowej im. Św. Jadwigi Śląskiej w Żernikach Wrocławskich (124,4%). Wszystkie szkoły wyposażone są w komputery z dostępem do Internetu, ale niestety wskaźnik komputeryzacji na 1 ucznia (tj. ilość uczniów przypadająca na 1 komputer z dostępem do Internetu) jest wyższy (13,8) niż dla powiatu wrocławskiego (10) i województwa dolnośląskiego (9,8).

Mapa 8. LICZBA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH I GIMNAZJÓW PRZYPADAJĄCA NA 1 KOMPUTER Z SZEROKOPASMOWYM DOSTĘPEM DO INTERNETU W GMINIE SIECHNICE W 2012r.

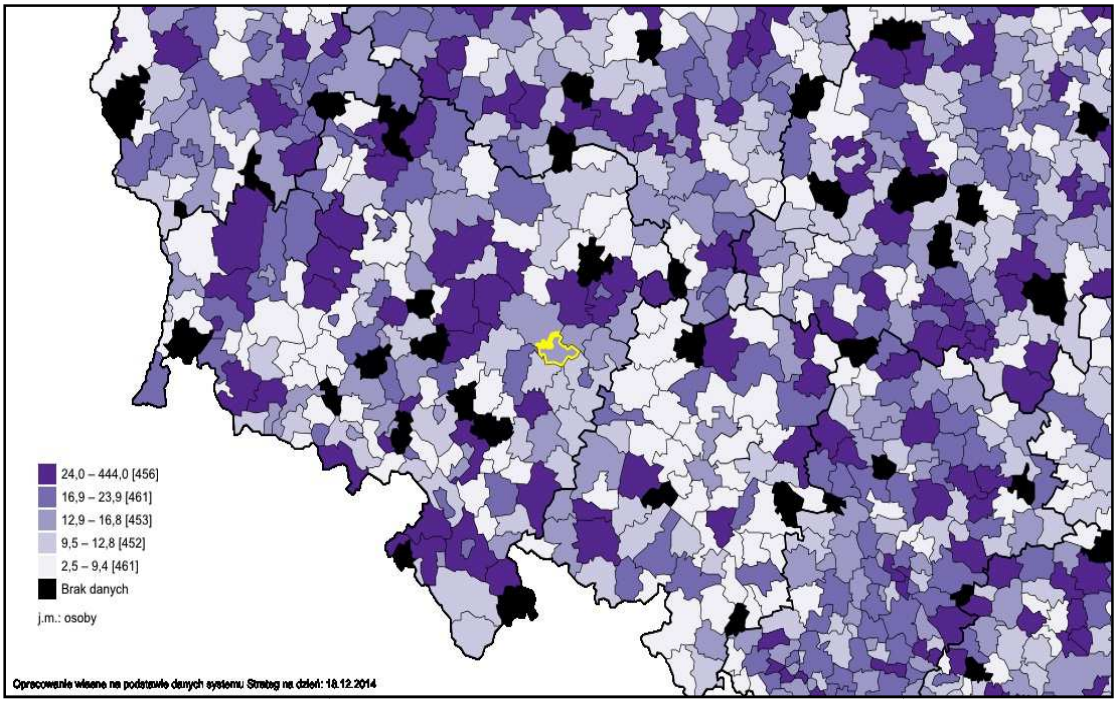

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Systemu Monitorowania Rozwoju (strateg.stat.gov.pl),18.12.2014r.

Na terenie Gminy znajduje się 1 szkoła gimnazjalna w Siechnicach z oddziałem zamiejscowym w Świętej Katarzynie, w której w 2015 roku uczyło się 387 uczniów w 18 oddziałach. W Siechnicach nie funkcjonują placówki szkolnictwa ponadgimnazjalnego, ogólnokształcącego, policealnego czy zawodowego zasadniczego. Nie ma również publicznego ośrodka wychowania specjalnego, dlatego dzieci muszą korzystać z ośrodków znajdujących się we Wrocławiu lub na terenie powiatu wrocławskiego[32].

W 2015 r. w Gminie Siechnice uczyło się zarówno w przedszkolach jak i szkołach podstawowych 2342 dzieci (Tabela 36). Najwięcej uczniów uczęszczało do przedszkoli w Siechnicach (245), Żernikach Wrocławskich (102), Radwanicach i Św. Katarzynie (po 75). W szkołach podstawowych liczba uczniów również największa była w Siechnicach (516 + 185 dzieci w oddziałach przedszkolnych), Żernikach Wrocławskich (317 + 85 dzieci w oddziałach przedszkolnych), Św. Katarzynie (231 + 80 dzieci w oddziałach przedszkolnych)i Radwanicach (225 + 52 dzieci w oddziałach przedszkolnych). W jedynym w Gminie gimnazjum w Siechnicach w 2015

MIEJSCOWOŚĆ	Inne formy wychowania przedszkolnego[1]		Przedszkola[2]		Szkoły podstawowe			Szkoły gimnazjalne		Komputery w placówkach
	placówki	l. dzieci	placówki	l. uczniów	szkoły	l. uczniów kl.1-6	Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych	szkoły	l. uczniów	
Siechnice	1	13	2	236	1	627	141	1	387	80
Iwiny	1	27	0	0	0	0	0	0	0	1
Kotowice	1	11	0	0	1	94	19	0	0	16
Radwanice	0	0	2	79	1	232	50	0	0	33
Radomierzyce	0	0	1	29	0	0	0	0	0	1
Św. Katarzyna	1	0	1	100	1	278	58	0	0	49

r.uczyło się 387 uczniów.

Tabela 36. LICZBA UCZNIÓW W GMINIE SIECHNICE W 2015 r.

[32]Dane: Jednostka Obsługi Szkół Urzędu Miejskiego w Siechnicach, 31.12.2015 r.

Zębice	0	0	1	42	0	0	0	0	0	1
Żerniki Wroc.	0	0	1	104	1	352	75	0	0	39
Razem	**4**	**59**	**8**	**590**	**5**	**1583**	**343**	**1**	**387**	**220**

Źródło: Dane Jednostki Obsługi Szkół Gminy Siechnice, 31.12.2015 r.

Dokonując analizy związanej ze stanem oświaty na terenie gminy Siechnice w kontekście liczby dzieci i młodzieży należy zwrócić uwagę na systematyczny wieloletni wzrost liczby dzieci uczących się- w szczególności w odniesieniu do szkół podstawowych. Biorąc pod uwagę dane z lat 2013 oraz 2015 w liczbach bezwzględnych w Szkole Podstawowej w Siechnicach liczba dzieci wzrosła z 516 do 627, w Radwanicach z 225 do 232, w Świętej Katarzynie z 231 do 278, w Żernikach Wrocławskich z 317 do 352 dzieci. Wzrost ten wynikając z dodatniego salda wzrostu liczby ludności w wyniku przyrostu naturalnego oraz intensywnych ruchów migracyjnych będzie się potęgował na przestrzeni najbliższych lat w wyniku rozwoju budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy- w szczególności jeśli chodzi o miasto Siechnice. Stanowi to ogromne wyzwanie dla władz gminy, w odniesieniu do konieczności zapewnienia właściwej opieki dla dzieci i młodzieży- zarówno w odniesieniu do kwestii związanych z zarządzaniem systemem edukacyjnym jak i co do konieczności rozbudowy bazy placówek oświatowych.

W związku z powyższą sytuacją, a także uwzględniając kwestie związane ze stanem środowiska naturalnego oraz maksymalizacji efektywności energetycznej na terenie gminy Siechnice władze podjęty decyzje o rozpoczęciu prac projektowych związanych z rozbudową placówek edukacyjnych- w tym budowie nowej szkoły podstawowej w Siechnicach, oraz rozbudowie i modernizacji placówek edukacyjnych w Żernikach Wrocławskich oraz Świętej Katarzynie.

5.5. OPIEKA ZDROWOTNA

System opieki zdrowotnej stanowi kolejny bardzo ważny wymiar ładu społecznego. Chcąc przybliżyć dostępność do opieki zdrowotnej w badanej Gminie należy przeanalizować ilość porad udzielonych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. W tabeli 37 przedstawiono ilość porad udzielonych ogółem oraz przez placówki podległe samorządowi terytorialnemu w latach 2003 i 2007-2012 w Siechnicach i dla porównania w innych jednostkach terytorialnych. Z analizy danych statystycznych wynika, iż stosunkowo wysoki wzrost liczby porad w porównaniu z 2003 rokiem notowano w gminach Kobierzyce i Siechnice. W Gminie Siechnice w 2013r. udzielono 81929 porad lekarskich, co stanowi prawie 15% wszystkich porad udzielonych w powiecie wrocławskim. Więcej porad niż w Siechnicach (w skali powiatu wrocławskiego) udzielono jedynie w Kątach Wrocławskich (127820) i Kobierzycach(102057).

Na terenie Gminy funkcjonuje 5 z 35 aptek ogólnodostępnych w powiecie wrocławskim, które zapewniają mieszkańcom dostępność do środków farmaceutycznych[33]. W Siechnicach jednostką organizacyjną powołaną do udzielania świadczeń zdrowotnych mieszkańcom Gminy jest Zespół Opieki Zdrowotnej w Świętej Katarzynie. Zespół składa się z dwóch placówek w: Świętej

[33] *Strategia Rozwoju Powiatu Wrocławskiego na lata 2012-2020,* s. 41.

Katarzynie i mieście Siechnice. Oferują one szeroką kadrę specjalistów (poradnie m.in.: ogólna, dzieci, stomatologiczna, okulistyczna, dermatologiczna, laryngologiczna, medycyny pracy, neurologiczna, ortopedyczna, ginekologiczna). Oprócz tego w zespole działalność prowadzi: laboratorium, pracownia RTG i gabinet fizykoterapii. Mieszkańcy Gminy Siechnice korzystają również z opieki zdrowotnej poza terenem Gminy. Szeroką ofertę ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz opieki szpitalnej ma miasto Wrocław, niektórzy mieszkańcy korzystają również z podstawowej opieki zdrowotnej we Wrocławiu.

W mieście Siechnice działają dwa prywatne gabinety lekarskie oraz jeden w Zacharzycach. Opieka zdrowotna o charakterze stacjonarnym świadczona jest na terenie Gminy również w innych zakładach opieki zdrowotnej, takich jakZakład Opiekuńczo – Leczniczy dla Kobiet w Świętej Katarzynie, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej. Na terenie Gminy działają również prywatne gabinety lekarskie. W ramach kontraktu z NFZ opiekę laryngologiczną świadczy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Lar-Med Janina Koźmińska z Siechnic.

Ze względu na wzrost liczby ludności gminy w tym w szczególności miasta Siechnice poważnym wyzwaniem jest stan infrastruktury ochrony zdrowia na terenie miasta. Obecna siedziba Zespół Opieki Zdrowotnej przy ulicy Kolejowe 15 ze względu na swój stan techniczny i rosnące zapotrzebowanie na usługi zdrowotne ludności nie może sprostać oczekiwaniom społeczności lokalnej. W związku z powyższym na przestrzeni najbliższych lat konieczne jest przeanalizowanie możliwych opcji związanych z budową nowego obiektu przychodni z szeregiem poradni wraz z wyposażeniem umożliwiającym realizację jak naszego zakresu badań diagnostycznych, opieki nad dzieci, młodzieżą oraz osobami starszymi, którego ofertą mogliby być zainteresowani nie tylko mieszkańcy gminy Siechnice, ale również innych, sąsiednich gmin (Czernicy, Oławy wiejskiej, Domaniowa, Żórawiny).

Realizując działania związane z rozbudową placówki ochrony zdrowia w Siechnicach konieczne jest prowadzenie dalszych działań związanych z doposażeniem i modernizacją obiektu NZOZu w Świętej Katarzynie. Zauważalnym problem jest również konieczność zapewnienia odpowiedniej dostępności do usług medycznych w ramach kontraktacji z płatnikiem systemu- Narodowym Funduszem Zdrowia. Obecny poziom nie odpowiada zapotrzebowania mieszkańców- istnieje tu konieczność szczególnego zabezpieczenia potrzeb w obszarze opieki zdrowotnej dla dzieci oraz osób starszych. Zasadne jest także podjęcie działań mających na celu ograniczenie liczby hospitalizacji poprzez umożliwienie realizacji w NZOZie procedur medycznych związanych z drobnymi zabiegami chirurgicznymi, a także diagnostyką chorób układu krążenia, układu kostno-stawowego i mięśniowego oraz pierwszej diagnostyki nowotworowej.

Struktura podmiotowa systemu opieki zdrowotnej w Gminie Siechnice w latach 2009 - 2013 została zaprezentowana w Tabeli 37.

Tabela 37. PORADY UDZIELONE W RAMACH PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ W GMINACH W LATACH 2003, 2007-2012

GMINA	OGÓŁEM							UDZIELONE PRZEZ PLACÓWKI PODLEGŁE SAMORZĄDOWI TERYTORIALNEMU						
	2003	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2003	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Oleśnica (miejska)	213862	127365	123101	176606	176427	220169	181690	136979	109311	104661	107845	99123	106223	**104371**
Oleśnica (wiejska)	19069	19844	19029	20214	18244	19848	18923	19069	19844	19029	20214	18244	19848	**18122**
Jelcz-Laskowice	106856	124358	117214	118631	115675	123329	118508	4834	0	0	0	0	0	**31426**
Miękinia	45305	41768	30133	31100	31981	34129	35637	40045	37386	25606	0	0	0	**23145**
Oborniki Śląskie	63995	55253	72700	68593	73917	68794	60846	0	0	0	0	0	0	**0**
Trzebnica	85078	92782	85581	83093	66319	72823	78341	62724	60846	57857	54693	47119	49626	**54573**
Wisznia Mała	23141	19582	23021	15215	15726	14245	17404	23141	19582	23021	15215	15726	14245	**17404**
Czernica	18267	27721	32531	29879	30735	32263	26389	0	0	0	0	0	0	**0**
Długołęka	72410	76037	71520	77020	73623	80277	68334	59823	62633	59256	61015	57760	62294	**11617**
Kąty Wrocławskie	69879	91435	99154	107929	101649	102380	96991	42576	0	0	0	0	0	**0**
Kobierzyce	33360	39000	63174	67049	68014	65398	57964	0	0	0	0	0	0	**0**
Sobótka	38408	101457	59291	54849	25280	54552	51358	36108	36192	34058	29221	0	1655	**2814**
Siechnice	43875	47348	48192	51220	53689	60757	62427	43875	45508	48192	51220	53689	60757	**62427**
Żórawina	39435	30040	34216	38012	39960	40975	37134	33299	23330	26056	26358	27598	28019	**25726**
Wrocław	2337943	2530488	2710319	2604355	2578640	2699852	2631196	689430	240523	224879	219804	189325	287589	385309

Źródło: Opracowanie własne na podstawie A. Zakrzewska-Półtorak, K. Szołek, A. Zagórska, P. Margol„Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia na potrzeby przygotowania Programu Działań Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) – diagnoza" Wrocław 2014, s. 84.

Tabela 38. ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2009-2013

ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ	J. m.	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem	ob.	3	4	5	6	6
Publiczne	ob.	3	3	3	-	-
Niepubliczne	ob.	0	1	2	-	-
Praktyki lekarskie w mieście	-	2	2	2	1	1
Praktyki lekarskie na wsi	-	2	1	0	0	0
Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 10 tys. ludności	ob.	2	2	3	3	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 16.12.2014r.

Wskaźnik dotyczący ilości placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w przeliczeniu na 10 tys. ludności, odzwierciedla dostępność obywateli do punktów opieki medycznej a w rezultacie stanowi o standardzie życia i poczuciu bezpieczeństwa mieszkańców. W Gminie Siechnice (podobnie jak w Długołęce i Mietkowie) wskaźnik ten wynosi 3 i należy do najniższych w powiecie wrocławskim (tylko w Czernicy jest niższy i wynosi 2), najwyższy wskaźnik (7)zarejestrowano dla Kobierzyc.

Znaczącą szansą na rozszerzenie zakresu świadczonych usług zdrowotnych jest powstanie w 2015 roku pierwszego prywatnego szpitala onkologicznego w Gminie, a dokładnie w Żernikach Wrocławskich. Oprócz chirurgii i chemioterapii placówka zamierza proponować pacjentom także inne metody m.in.: magnetoterapię, ozonoterapię, witaminoterapię dożylną, fitoterapię, terapię immunologiczną, konsultacje dietetyczne, refleksoterapię i inne terapie fizykalne. Umożliwi to poprawę konkurencyjności oferty zarówno świadczeń rehabilitacyjnych, jak i tych oferowanych przez lekarzy specjalistów w Gminie Siechnice.

5.6. POMOC SPOŁECZNA

Działalnością w zakresie pomocy społecznej w Siechnicach zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zlokalizowany w Świętej Katarzynie. Uchwałą Rady Miejskiej w Siechnicach Nr XXXVIII/278/10 z dnia 10 czerwca 2010 r. przyjęta została Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice. W Strategii zaplanowano cele strategiczne i cele główne w 6 obszarach:

1.pomoc społeczna

2.ochrona zdrowia

3.profilaktyka uzależnień
4.porządek publiczny
5.oświata
6.aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy pomoc w postaci zasiłków stałych, okresowych, schronienia, posiłków, usług opiekuńczych, zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, sprawienia pogrzebu, poradnictwa specjalistycznego, interwencji kryzysowej oraz pracy socjalnej. Największy udział w strukturze wydatków GOPSu, poza administracyjnymi, mają świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny, profilaktyka uzależnienień i przemocy, dożywianie wraz z projektami socjalnymi. Zasiłki stałe i zasiłki okresowe stanowią stosunkowo nieduży procent wypłat.W latach 2010-2012 zaobserwowano w Gminie spadek udziału osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, podobnie jak w całym województwie dolnośląskim (Wykres 14). Niestety w 2013 roku tendencja ta odwróciła się i system gminnej pomocy społecznej objął wsparciem 252 rodziny (626 osób), co stanowiło 3,65% społeczności lokalnej[34]. Głównymi powodami wsparcia były: ubóstwo (190 rodzin), bezrobocie (155 rodzin), niepełnosprawność (74 rodziny) i długotrwała choroba (77 rodzin), co zilustrowano na wykresie 15. Świadczenia rodzinne pobierało 387 rodzin, czyli2,26% mieszkańców Gminy. W większości pomoc społeczna realizowana była w formie pieniężnej (45% świadczeń) lub pracy socjalnej (37% świadczeń), tylko 3% stanowiły kontrakty socjalne, a świadczenia niepieniężne realizowane były w 15% ogółu świadczeń.

Wykres 14.UDZIAŁ OSÓB KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W LUDNOŚCI OGÓŁEM W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2009-2013

[34] *„Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach za rok 2013”* marzec 2014, s. 5.

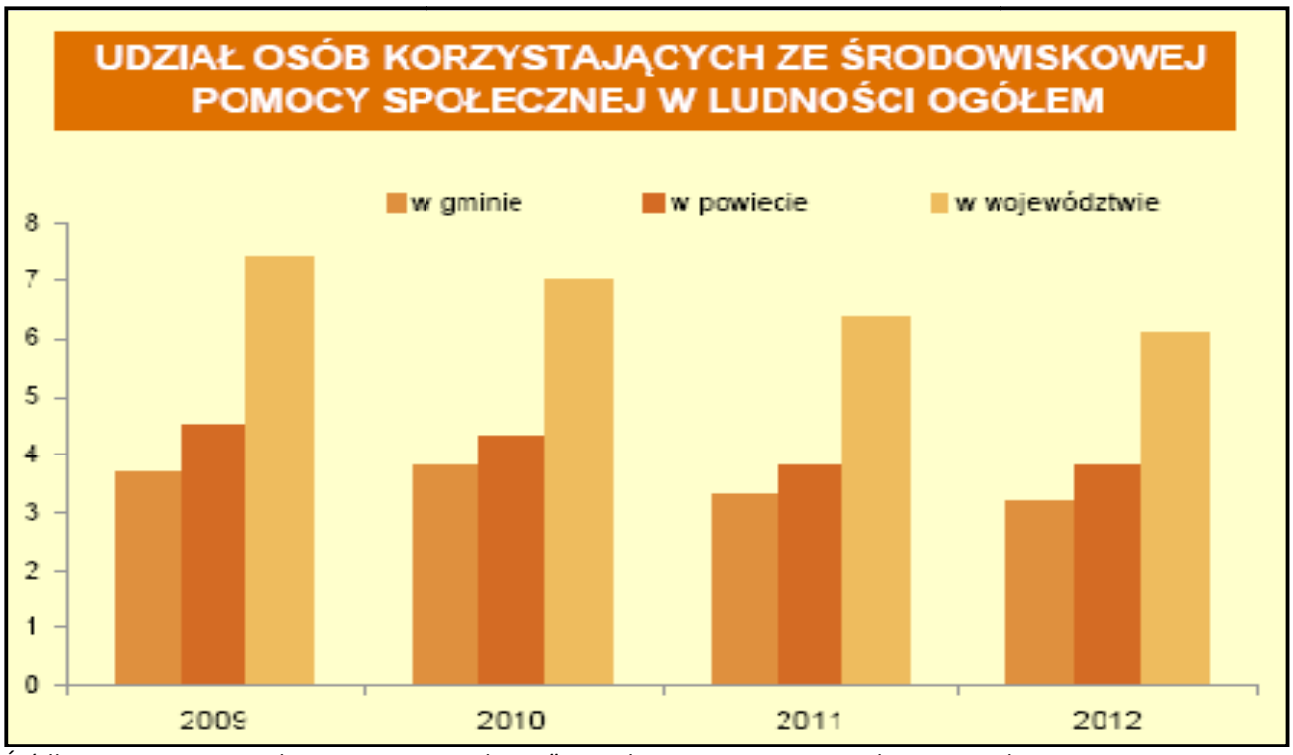

Źródło: *„Statystyczne Vademecum Samorządowca”*, Urząd Statystyczny we Wrocławiu, Wrocław 2013, s. 3.,

Wykres 15. POWODY PRZYZNANIA POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE SIECHNICE W 2013r.

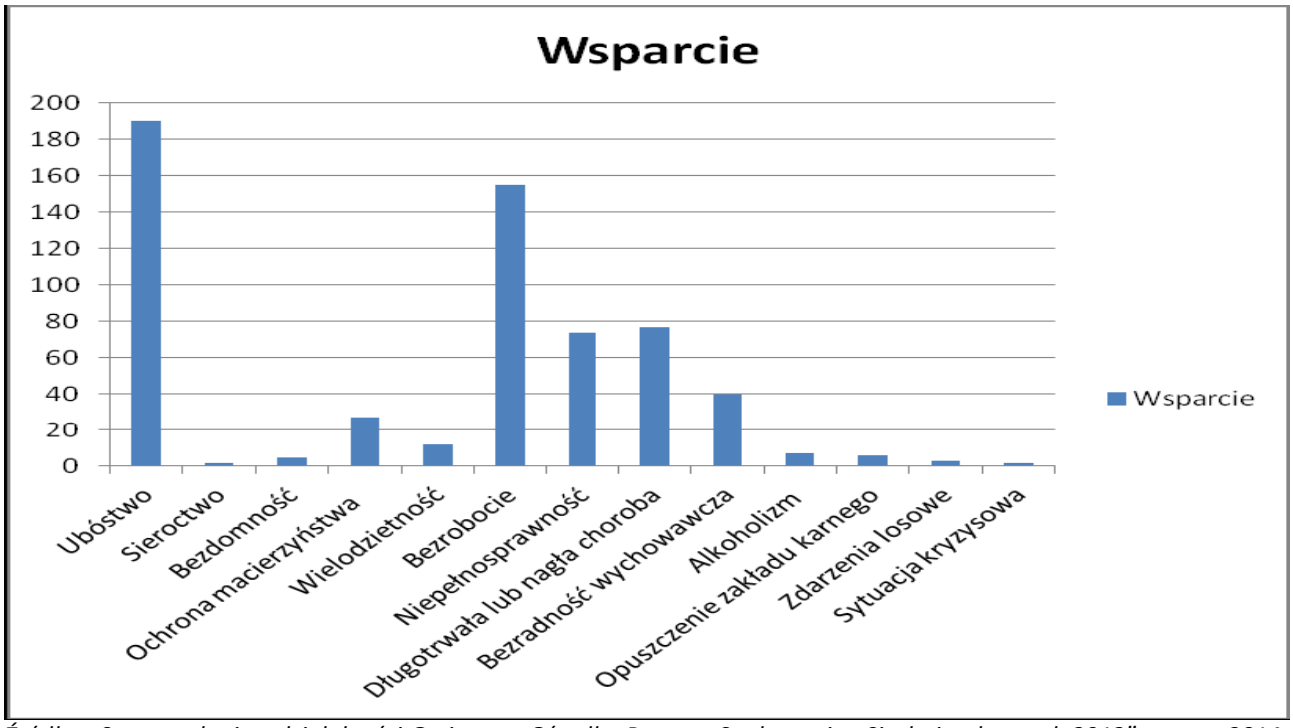

Źródło: „Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach za rok 2013” marzec 2014, s. 9.

Odsetek ludności korzystającej ze środowiskowej pomocy społecznej jako % ludności gminy ogółem jest w Siechnicach stosunkowo niski w porównaniu do innych gmin powiatu

wrocławskiego (Tabela 39). Wskaźnik ten od 2010 roku wykazywał malejącą tendencję, by w 2013r. minimalnie wzrosnąć.

Tabela 39. UDZIAŁ OSÓB W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W LUDNOŚCI OGÓŁEM W GMINACH POWIATU WROCŁAWSKIEGO W LATACH 2009-2013 (W %)

Gmina	2009	2010	2011	2012	2013
Czernica	6,7	6,3	5,8	5,0	4,6
Długołęka	2,5	2,5	2,3	2,2	1,9
Jordanów Śląski	5,5	5,1	6,0	6,1	4,4
Kąty Wrocławskie	3,0	2,6	2,9	2,8	3,3
Kobierzyce	5,1	4,5	3,3	4,5	4,7
Mietków	6,7	6,1	4,4	5,3	5,7
Sobótka	6,9	6,9	6,0	6,0	6,1
Siechnice	3,7	3,8	3,3	3,2	3,3
Żórawina	**5,5**	**5,9**	**4,7**	**4,0**	**4,4**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 16.12.2014r.

Wydatki na zadania realizowane przez GOPS w 2013r. wyniosły 5 364221 zł, co stanowiło wzrost o 7,8% w stosunkudo roku poprzedniego (w 2012r. wydatki wyniosły 4 975 400zł).Analizując strukturę przyznawanych świadczeń według ilości rodzin (Wykres 16) stwierdzić należy, iż znaczący udział w tej pomocy stanowiło dożywianie dorosłych. W ten sposób GOPS realizował m.in. wieloletni program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania" w zakresie dożywiania dzieci w szkołach oraz zapewnienia posiłku osobom/rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji bytowej.

Wykres 16. PRZYZNAWANE ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE W GMINIE SIECHNICE W 2013r.

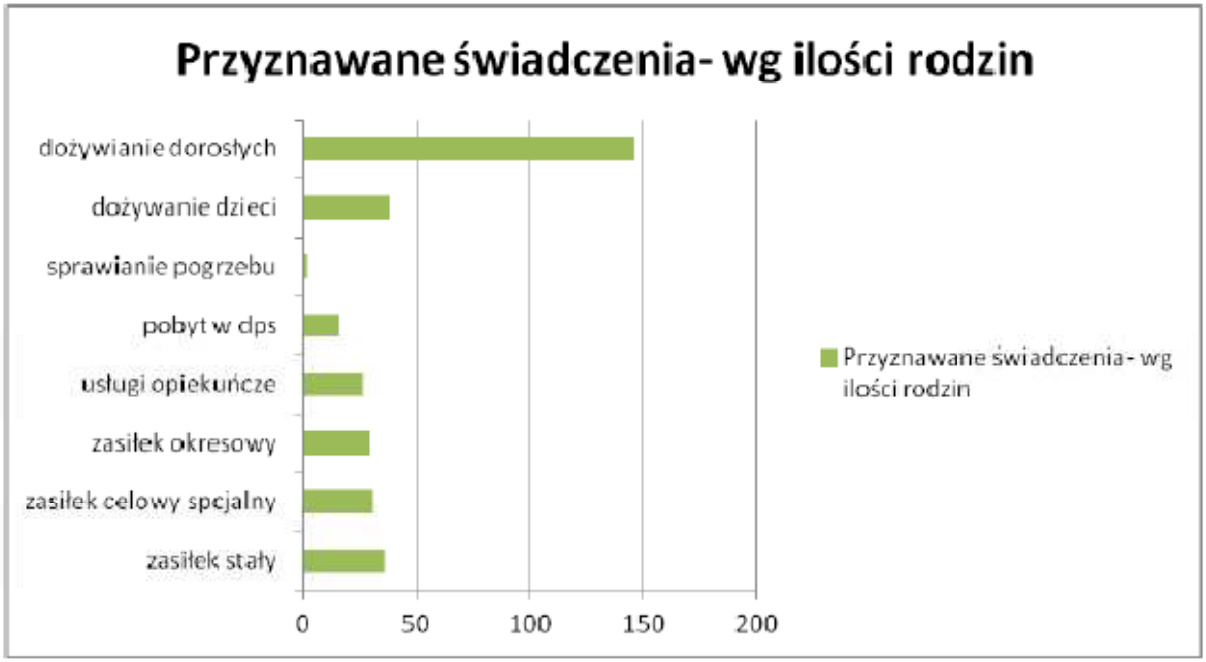

Źródło: „Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach za rok 2013" marzec 2014, s. 12.

W 2013 roku GOPS wypłacił 14 957 świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych w łącznej kwocie2 236351,73 zł. Najwięcej, bo 57% tej kwoty stanowiły zasiłki rodzinne z dodatkami, następnie świadczenia opiekuńcze – 21% oraz zasiłki pielęgnacyjne – 16%. Najmniejszy jednoprocentowy udział miał fundusz alimentacyjny, jednorazowa zapomoga i dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego.

W Gminie Siechnice realizowanych jest wiele programów i projektów przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu.

5.7. SPORT I REKREACJA

Sport i rekreacja,bezpośrednio związane z turystyką, są jednym z priorytetów rozwoju Gminy Siechnice. Systematycznie wdrażane działania związane z rozbudową bazy sportowej i rekreacyjnej koordynowane są przez Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Siechnicach (GOSiR). Obecnie trwają zmiany związane z systemem zarządzania infrastrukturą sportową oraz rekreacja i wypoczynkiem na terenie gminy- w ich wyniku nastąpi w pierwszej połowie roku 2016 likwidacji GOSiR, którego zadania przejmie w odniesieniu do zarządzania infrastrukturą Siechnicka Inwestycyjna Spółka Komunalna oraz nowo powołany Wydział Urzędu Miejskiego w Siechnicach. Aktualnie do podstawowych zadań Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji należy:

1) popularyzacja walorów rekreacji ruchowej;
2) organizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowo – rekreacyjnych oraz turystycznych;
3) zapewnienie kadry instruktorów do prowadzenia zajęć rekreacyjnych;
4) rozwijanie usług w zakresie rekreacji ruchowej;
5) tworzenie i udostępnienie bazy sportowo – rekreacyjnej;
6) prowadzenie wypożyczalni sprzętu sportowo – rekreacyjnego i turystycznego;
7) stwarzanie bezpiecznych i higienicznych warunków prowadzonych zajęć;
8) współdziałanie w upowszechnianiu sportu, turystyki i rekreacji z organizacjami i stowarzyszeniami sportu, kultury fizycznej i rekreacji oraz szkołami;
9) promocja gminy w zakresie sportu i rekreacji;
10) obsługa turystyczna i prowadzenie informacji turystycznej;
11) prowadzenie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
12) wykonywanych zleconych przez Gminę prac związanych z utrzymaniem gminnej zieleni publicznej i terenów parkowych.

Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji prowadzi swoją działalność na obiektach:

- Hala sportowa i tereny rekreacyjno-sportowe w Siechnicach, ul. Świerczewskiego;
- Hala sportowa i tereny sportowo-rekreacyjne w Świętej Katarzynie, ul. Główna;
- Kompleks sportowo- rekreacyjny stadionu lekkoatletycznej w Siechnicach;
- Kompleks sportowo-rekreacyjny w Żernikach Wrocławskich ul. Parkowa;
- Kompleks sportowo-rekreacyjny w Radwanicach ul. Kolejowa;

- Obiekt sportowo-rekreacyjny „Orlik 2012” w Siechnicach, ul. Szkolna;
- Obiekt sportowo-rekreacyjny „Orlik 2012” w Radwanicach ul. Lazurowa;
- Obiekt rekreacyjno-sportowy i obrony cywilnej w Iwinach;
- Inne obiekty rekreacyjno-sportowe powierzone ośrodkowi (w tym hala sportowa przy Szkole Podstawowej w Radwanicach, Punkty Informacji Turystycznej Mokry Dwór i Trestno).

Dzięki konsekwentnemu inwestowaniu mieszkańcy Gminy Siechnice mogą pochwalić się terenami sportowymi wybudowanymi w ostatnich latach:
- pełnowymiarowa hala sportowa w Siechnicach;
- sala gimnastyczna w Świętej Katarzynie;
- sala gimnastyczna w Żernikach Wrocławskich;
-sala gimnastyczna w Radwanicach;
- dwa boiska ze sztuczną murawą i oświetleniem (Siechnice, Święta Katarzyna);
- kompleks boisk Orlik w Siechnicach;
- kompleks boisk Orlik 2012 (boisko ze sztuczną murawą i oświetleniem, boisko tartanowe, boisko do piłki plażowej) w Radwanicach;
- dwa nowopowstałe boiska trawiaste w Żernikach Wrocławskich;
- zespół tartanowych kortów tenisowych oraz boiska do koszykówki w Siechnicach i Żernikach Wrocławskich.

Kompleks sportowo-rekreacyjny w Siechnicach wraz z Orlikiem

Kompleks jest systematycznie rozbudowywany od 2004 roku. W tym czasie stał on się największym i najchętniej wybieranym miejscem uprawiania sportu w Gminie Siechnice. Wyposażenie tego obiektu to między innymi:

1) Pełnowymiarowa hala sportowa im. Huberta Wagnera, posiadająca trybunę na kilkaset miejsc. W obiekcie znajduje się też siłownia, salka fitness oraz ścianka wspinaczkowa. Zaplecze socjalne hali to szatnie, natryski oraz pokoje trenerów.

2) Boisko do piłki nożnej ze sztuczną murawą i oświetleniem.

3) Kompleks boisk tartanowych, które mogą być wykorzystywane do uprawiania takich dyscyplin jak: tenis, koszykówka, siatkówka itp.

4) Bieżnia, plac zabaw oraz „siłownia na świeżym powietrzu”.

5) Kompleks sportowo-rekreacyjny, znajdujący się przy Szkole Podstawowej przy ulicy Szkolnej. Orlik składający się z boiska ze sztuczną murawą przeznaczonego do gry w piłkę nożną, boiska ze sztuczną nawierzchnią do gry w koszykówkę lub siatkówkę

6) stadion lekkoatletyczny wraz z budynkiem zaplecza.

Kompleks sportowo-rekreacyjny w Radwanicach wraz z Orlikiem

Kompleks zlokalizowany jest w Radwanicach przy ul. Kolejowej. Obiekt dysponuje następującym wyposażeniem:

1) pełnowymiarowe boisko trawiaste do piłki nożnej wraz z oświetleniem;

2) kort tenisowy;

3) boisko asfaltowe do koszykówki;
4) bulodrom.
W listopadzie 2009 roku przy obiekcie wybudowano też boiska wielofunkcyjne w ramach programu Orlik 2012. W skład nowo wybudowanego obiektu,przystosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych wchodzą:
1) oświetlone boisko do piłki nożnej o wymiarach płyty w granicach ogrodzenia 44x66 m - nawierzchnia z trawy syntetycznej;
2)oświetlone boisko wielofunkcyjne (koszykówka, piłka ręczna, tenis) o wymiarach w granicach ogrodzenia: 44x19,10 m - nawierzchnia pól gry z tartanu;
3) boisko do piłki plażowej;
4) budynek zaplecza szatniowo-sanitarnego (toalety, szatnie z prysznicami, pokój trenera, magazyn) - obiekt segmentowy modułowy o powierzchni całkowitej 116,06 m^2.
5) hala sportowa wraz z zapleczem przy Szkole Podstawowej w Radwanicach.

Kompleks sportowo-rekreacyjny w Żernikach Wrocławskich

Kompleks znajduje się przy ulicy Parkowej. W obiekcie, którego II etap budowy zakończył się w 2009 roku skorzystać można z:
- dwóch boisk piłkarskich (jedno z nich posiada trybunę dla kibiców);
- tartanowych boisk wielofunkcyjnych;
- boiska do koszykówki;
- budynku socjalnego z szatniami
- hala sportowa wraz z zapleczem przy Szkole Podstawowej w Żernikach Wrocławskich

Kompleks sportowy w Świętej Katarzynie

Kompleks sportowy w Świętej Katarzynie znajduje się przy Szkole Podstawowej przy ulicy Głównej. W kompleksie znajdują się:
- hala sportowa wraz z zapleczem;
- boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią i oświetleniem;
- boisko do piłki nożnej wraz z oświetleniem;
- ścieżka zdrowia na terenie parku.

Kompleks rekreacyjny w Zębicach- Groblicach

• kompleks rekreacyjny przy świetlicy wiejskiej w Zębicach z boiskiem trawiasty oraz plażowym do siatkówki

• kompleks rekreacyjny sportowy w Groblicach z płytą boiska

Na terenie Gminy Siechnice działa kilkanaście klubów sportowych i innych organizacji promujących zdrowy tryb życia oraz aktywny wypoczynek. Organizacje te wspierane są dotacjami z budżetu gminnego, w ramach konkursu na dofinansowanie zadań z zakresu sportu realizowanych

na terenie Siechnic.Poniżej przedstawiono kluby, koła i inne organizacje zajmujące się sportem w Gminie:

1) KOSZYKÓWKA:KKS Wrocław VB-Leasing Siechnice II - ligowy zespół koszykówki mężczyzn

2) PIŁKA NOŻNA:

- Europejski Klub Sportowy "Kolektyw" Radwanice
-LudowyKlub Sportowy "Energetyk" Siechnice
- Klub Sportowy "Orzeł" Święta Katarzyna
-Klub Sportowy Szaluna w Zębicach
- Klub Sportowy Futsal Siechnice
- Ludowy Klub Sportowy "Sokół" Święta Katarzyna
- Ludowy Klub Sportowy "Olimpia" Żerniki Wrocławskie
-Towarzystwo Sportowe MPWiK Mokry Dwór

3) WĘDKARSTWO:

- Koło PZW Zacisze w Siechnicach
-Koło PZW "Czarna Łacha" w Siechnicach
-Koło PZW "Harpun" w Świętej Katarzynie

4) KARATE:

- Siechnicki Klub Karate w Mokrym Dworze
- Stowarzyszenie Sportu i Rekreacji ARAWASHI

INNE DYSCYPLINY:

- Klub Sportowy „ULTRA TENIS” Radomierzyce
- Koszykarski Klub Sportowy Siechnice
- Klub TRAVEL - BIKE Święta Katarzyna
- Uczniowski Klub Sportowy "SIECHNICE" przy Szkole Podstawowej w Siechnicach
- Uczniowski Klub Sportowy "RELAKS" przy Gimnazjum w Siechnicach
- Uczniowski Klub Sportowy "OLIMP" przy Szkole Podstawowej w Świętej Katarzynie
- Uczniowski Klub Sportowy "MALUCH" przy Szkole Podstawowej w Żernikach Wrocławskich
- Uczniowski Klub SportowySzkoły Podstawowej w Kotowicach
-Międzyszkolny Uczniowski Klub Tańca Sportowego "STARDANCE" Siechnice.

W 2012r. we wszystkich klubach sportowych zrzeszonych było 872 członków. W 19 sekcjach sportowych ćwiczyło 766 osób, w tym 669 mężczyzn i 97 kobiet, pod opieką 18 trenerów, 12 instruktorów sportowych i 5 innych osób prowadzących zajęcia sportowe. 68% ćwiczących stanowili niepełnoletni, a wśród nich zdecydowana większość to chłopcy (447 z 526 ćwiczących do lat 18 ogółem).

W ramach poprawy atrakcyjności oferty Gminy w zakresie sportu oraz rekreacji w fazie realizacji znajduje się stadion lekkoatletyczny w mieście Siechnice, którego budowa jest częścią projektu „Odra Velo – system turystyki aktywnej w gminie Siechnice”, w znacznym stopniu dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej.

5.8. KULTURA

Centrum Kultury w Siechnicach (CK) jest samorządową instytucją kultury, jedyną w Gminie Siechnice, w której strukturę wchodzi sześć bibliotek i pięć klubów, rozproszonych w siedmiu miejscowościach. Podstawową działalnością kulturalną Centrum Kultury w Siechnicach są cykliczne wydarzenia związane z kalendarzem zarówno świąt jak i życia gminy. Rokrocznie CK organizuje Gminne Dożynki, dni gminy,festyny, imprezy plenerowe oraz mikołajki, andrzejki, bale karnawałowe, uroczyste obchody świąt państwowych, bale seniorów i tym podobne. Kalendarz wydarzeń kulturalnych CK jest bardzo bogaty.

Funkcjonując również jako wielopodmiotowa biblioteka publiczna Centrum Kultury w Siechnicach prowadzi bogatą działalność czytelniczą oraz promocyjną w zakresie czytelnictwa.

Ponadto w okresie wrzesień-czerwiec CK staje się miejscem, gdzie odbywa się ponad 50 różnorodnych zajęć hobbistycznych. W swojej ofercie Centrum Kultury posiada zajęcia teatralne, muzyczne, plastyczne, ceramiczne, taneczne, ruchowe, kreatywne (robotyka, science kitchen) i językowe i wiele innych. W CK prężnie działają również kluby dyskusyjne, kluby seniorów i zespoły muzyczno-śpiewacze.Jedną z nowości jest też znakomicie rozwijający się Klub Malucha, adresowany do rodziców z najmłodszymi dziećmi (03).

Dzięki pozyskaniu funduszy zewnętrznych, w CK przeprowadzono w ostatnich latach modernizację pomieszczeń oraz wyposażono poszczególne budynki w nowoczesny sprzęt i meble. W tej chwili Centrum Kultury jest placówką w znacznym stopniu odpowiadającą współczesnym standardom, dobrze wyposażoną, dostosowaną również do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Miejska Biblioteka Publiczna wchodząca w struktury Centrum Kultury w Siechnicach funkcjonuje
w układzie: biblioteka główna (Siechnice) oraz pięć filii (Święta Katarzyna, Radwanice, Żerniki Wrocławskie, Groblice, Kotowice).

W wyniku przeprowadzonych remontów oraz realizacji wymogów programów dofinansowujących biblioteki CK w znacznym stopniu zrealizowały kryteria wymagane do otrzymania Certyfikatu Biblioteki + poprzez:

- cykliczne aktualizowanie księgozbioru dzięki regularnym zakupom nowości wydawniczych oraz systematycznemu ubytkowaniu
- wprowadzenie cyfrowego programu bibliotecznego MAK+ (cyfryzacja biblioteki)
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych personelu merytorycznego bibliotek
- udostępnianiesprzętukomputerowegodlaczytelników
- świadczenie usług pozastandardowych dla czytelników i innych mieszkańców gminy

W roku 2015 biblioteki CK odwiedziło 3433 czytelników, co daje średni wynik wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach na poziomie 14. Od 2010r. rośnie liczba czytelników, w ciągu pięciu ostatnich lat odnotowano wzrost ogółu czytelników, jednak w przeliczeniu na 1000 ludności wskaźnik dotyczący ilości czytelników pozostaje na względnie stałym poziomie (Tabela 40).

WYSZCZEGÓLNIENIE	J. m.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Biblioteki i filie	ob.	6	6	6	6	6	6	6
Ludność na 1 placówkę biblioteczną	os.	2520	2704	2797	2900	3032	3002	3135
Księgozbiór	wol.	78838	78996	73779	70719	68572	69871	67933
Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	wol.	5213,8	4869,4	4396,6	4065,0	3770,0	3879	3612
Czytelnicy w ciągu roku	os.	2622	2761	2872	3113	3112	3286	3433
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	os.	176	174	174	182	175	182	182
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	wol.	20,9	18,8	18,7	16,5	16,0	11,3	14,0
Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	54768	51944	53615	51444	49670	45442	49391

Tabela 40. BIBLIOTEKI W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2009-2015

Poza działalnością czytelniczą biblioteki CK prowadzą bogatą działalność edukacyjną i promocyjną. Kilkukrotnie w ciągu roku organizowane są w placówkach CK spotkania literackie z wybitnymi autorami oraz wystawy tematyczne dla dzieci i młodzieży a także lekcje biblioteczne, lekcje historyczne, wykłady i odczyty, gry terenowe czy czytania familijne. Adresatami przeważającej części wydarzeń bibliotecznych CK są dzieci i młodzież z siechnickich szkół i przedszkoli. W każdym takim spotkaniu uczestniczy jednorazowo od 30-100 uczniów. Biblioteki CK prowadzą również działalność pozaczytelniczą adresowaną do dorosłych mieszkańców gminy jak konkursy literacki i spotkania z poezją, *Spotkanie z autorem o winie*, *Czytanie na wysokim szczeblu*, czy Dyskusyjny Klub Książki. Ponadto CK w roku 2015 po raz drugi wzięło udział w ogólnopolskiej akcji bibliotecznej - Narodowe Czytanie.

Centrum Kultury w Siechnicach prowadzi pięć klubów i świetlic. W skład struktury organizacyjnej CK wchodzi: Klub „Relaks” w Siechnicach, Klub „Tęcza” w Świętej Katarzynie, Klub „Słońce”
w Radwanicach, Klub „Kuźnia” w Żernikach Wrocławskich oraz Świetlica w Iwinach.

Działalność animacyjna klubów i świetlic CK adresowana jest do wszystkich grup wiekowych mieszkańców Gminy Siechnice. W ramach struktury CK funkcjonują różnorodne zajęcia hobbistyczne, których oferta jest stale aktualizowana. Centrum Kultury zwraca bardzo dużą uwagę na zapotrzebowanie i preferencje mieszkańców gminy.

Ponadto Centrum Kultury organizuje liczne wydarzenia o charakterze cyklicznym, takie jak: bale i zabawy taneczne, imprezy okolicznościowe (Andrzejki, Walentynki itp.), historyczne spotkania upamiętniające i rocznicowe, spotkania z hobbystami, koncerty i recitale, itp. Istotnymi wydarzeniami w kalendarzu rocznym są również: Festiwal Teatralny „BOMBEL” oraz Kongres Animatora i Bibliotekarza.

CK prowadzi również „Akcję Lato” i „Akcję Zima”, adresowane dla dzieci i młodzieży z siechnickich szkół i przedszkoli. Podczas miesięcy wakacyjnych i ferii zimowych w klubach CK odbywają się warsztaty artystyczne dla dzieci i młodzieży.

Współczesne standardy życia bardzo się różnią od tych z minionych epok. W Polsce powoli dojrzewa społeczeństwo obywatelskie, które zaczyna dostrzegać potrzebę spędzania swojego czasu wolnego kreatywnie i z pasją. Takie też są dzisiejsze oczekiwania stawiane wobec instytucji kultury. Kierunek rozwoju Centrum Kultury w Siechnicach zmierza do uformowania w pełni nowoczesnej instytucji kultury odpowiadającej obecnym standardom europejskim i światowym[35]. Poprzez wielostronne działania kulturalne, animacyjne i edukacyjne CK będzie miejscem aktywizującym i integrującym mieszkańców, inspirującym i odpowiadającym na potrzeby kulturalne i rozrywkowe. Miejscem działającym na rzecz wzrostu poczucia wspólnoty, tożsamości lokalnej i świadomości dziedzictwa historycznego.

Planowane budowy nowych budynków wielofunkcyjnych zapewnią adekwatne, świetnie wyposażone, dostosowane również do potrzeb osób niepełnosprawnych zaplecze lokalowe dla licznych działań instytucji. Centrum Kultury stanie się w przyszłości otwarte na region, na placówki oświatowe, na uczelnie wyższe miasta Wrocławia oraz będzie wychodzić na przeciwpotrzebom swoich klientów. Przy zachowaniu dotychczasowych satysfakcjonujących aktywności, rozszerzy zakres działań dążąc do jak najszerszego spektrum, mającego także charakter ponadgminny. Rozwój CK łączy się z rozwojem społeczno-gospodarczym aglomeracji wrocławskiej.

CK jako prężnie działająca samorządowa instytucja kultury - dobrze funkcjonująca, profesjonalnie zarządzana i unowocześniona, poszukująca współpracy z ośrodkami zagranicznymi, otwarta na turystów i wymiany międzynarodowe a dodatkowo ściśle współpracująca z mieszkańcami Gminy Siechnice będzie budować zaufanie odbiorców na kolejnych płaszczyznach

jako placówka ambitna, oryginalna i przyjazna. Wśród krótko i długoterminowych zadań Centrum należy wyliczyć:

- Budowa Radwanice obiekt świetlicowy + biblioteka
- Budowa Siechnice Centrum Kultury i Aktywności Społecznej za ratuszem + biblioteka
- Projekty: Narodowy Program rozwoju Czytelnictwa – Priorytet 2: Infrastruktura Bibliotek 2016-2020: Radwanice, Groblice
- UzyskanieCertyfikatuBiblioteki +
- Nakładynabazęlokalową
- Wykorzystanie nowych technologii w działalności placówki
- OgólnopolskaNocBibliotek
- Działalność wydawnicza – materiały historyczne dot. gminy, monografie
- Nowe oddziały: oddział książki mówionej, fonoteka
- Gminne imprezy o zasięgu masowym, koncerty gwiazd, kabarety
- Festiwale
- Udział w imprezachogólnopolskich
- EdukacjaKulturalna

Jak wykazują badania przeprowadzone przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu zasoby dziedzictwa kulturowego w Gminie Siechnice nie należą do wyróżniających się (Mapa 9).

Mapa 9. ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

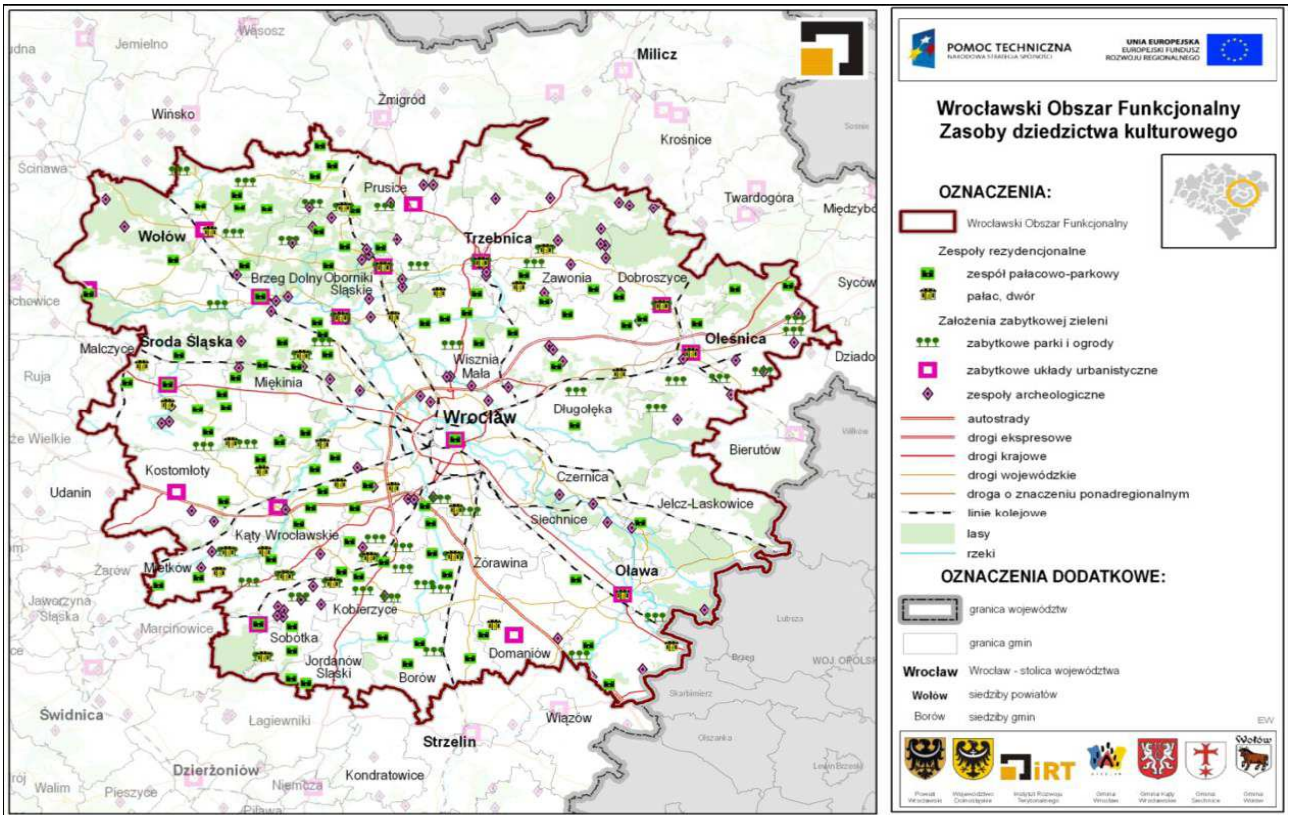

Źródło: „Analiza uwarunkowań środowiska przyrodniczo-kulturowego i rekreacji” przygotowana przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu, w ramach Projektu pn.*: „Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym”* Wrocław 2014, s.46.

Należy zwrócić uwagę, iż coraz bardziej znaczącym animatorem wydarzeń kulturalnych na terenie gminy są działające na jej obszarze formule i nieformalne organizacje pozarządowe, w których działania angażują się mieszkańcy gminy.

5.9. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Stan bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy Siechnice nie budzi zastrzeżeń. O porządek publiczny dbają służby Policji, posiadające posterunek w mieście Siechnice oraz przedstawiciele Straży Miejskiej, z siedzibą w Świętej Katarzynie. W pierwszym kwartale roku 2016 nastąpiły zmiany organizacyjne w ramach Urzędu Miejskiego mające na celu poprawę jakości funkcjonowania administracji- co dotyczył również kwestii zwianych z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego- Biuro Obronności i Zarządzania Kryzysowego. Pod opieką trzech dzielnicowych (koordynowanych przez Kierownika Posterunku Policji) i pięciu strażników (koordynowanych przez Komendanta Straży Miejskiej) znajdują się 23 miejscowości.

Dynamikęzmian ilości popełnianych przestępstw i wykroczeń w latach 2010-2014w Gminie Siechnice prezentuje tabela 41.

Tabela 41.ILOŚĆ PRZESTĘPSTW I WYKROCZEŃ POPEŁNIONYCH NA TERENIE GMINY SIECHNICE W LATACH 2010-2014

ROK	PRZESTĘPSTWA	Wskaźnik dynamiki (w stosunku do roku poprzedniego)	WYKROCZENIA	Wskaźnik dynamiki (w stosunku do roku poprzedniego)
2010	111		98	
2011	157	41,4%	119	21,4 %
2012	170	8,3 %	133	11,8 %
2013	221	30 %	128	-3,7 %
2014	229	3,6 %	265	107 %

Źródło: Daneprzekazane przez Posterunek Policji w Siechnicach (20.01.2015r.)

Jak wynika z powyższego zestawienia na terenie podległym Posterunkowi Policji w Siechnicach przestępczość w analizowanym okresie rośnie sinusoildalnie, tj. co drugi rok wzrost ilości przestępstw jest istotnie większy w porównaniu do poprzedniego. Największy przyrost liczby przestępstw wystąpił w 2011r., a najniższy w 2014r. Ilość wykroczeń w wartościach bezwzględnych również rośnie, ale wskaźnik przyrostów procentowych rok do roku maleje, z wyjątkiem 2013r., kiedy nastąpił spadek ilości wykroczeń.

Tabela 42. WPADKI DROGOWE W PODZIALE NA GMINY POWIATU WROCŁAWSKIEGO W LATACH 2008-2010.

Gmina	2008		2009		2010	
Czernica	19		21		19	
Długołęka	27 w tym:		45 w tym:		36 w tym:	
	13	trasa K8	27	trasa K8	21	trasa K8
Jordanów Śląski	14 w tym:		23 w tym:		21 w tym:	
	12	trasa K8	15	trasa K8	15	trasa K8
Katy Wrocławskie	128 w tym:		126 w tym:		133 w tym:	
	34	trasa A4	46	trasa A4	39	trasa A4
	25	trasa K35	23	trasa K35	20	trasa K35
	4	trasa K8	2	trasa K8	8	trasa K8
Kobierzyce	87 w tym:		72 w tym:		81 w tym:	
	28	trasa K8	27	trasa K8	22	trasa K8
	11	trasa K35	7	trasa K35	11	trasa K35
	9	trasa A4	4	trasa A4	8	trasa A4
Mietków	9		10		7	
Sobótka	43 w tym:		27 w tym:		44 w tym:	
	23	trasa K35	16	trasa K35	22	trasa K35
Siechnice	17		21		23	
Żórawina	32 w tym:		28 w tym:		37 w tym:	
	8	trasa A4	4	trasa A4	8	trasa A4

Źródło: „Strategia rozwoju powiatu wrocławskiego na lata 2012-2020", s. 51-52

Wypadki drogowe jak w całej Polsce, tak i na drogach w Gminie Siechnice stwarzają duże zagrożenie. Jest to związane z ciężkim transportem (tiry) przejętym z transportu kolejowego, zwiększoną liczbą pojazdów, jak również stanem technicznym dróg. Jednak w porównaniu do innych gmin powiatu wrocławskiego Siechnice nie wypadają najgorzej, tylko w trzech gminach liczba wypadków jest mniejsza niż w badanej Gminie (Tabela 42).

5.9.1. STAN ZABEZPIECZENIA I OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ ORAZ PRZECIWPOŻAROWEJ

Na terenie Gminy Siechnice występują cztery podstawowe rodzaje zagrożeń związane z:

– zagrożeniem powodziowym,
– zagrożeniem kolejowym,
– zagrożeniem drogowym,
– zagrożeniem przestępczością.

Najistotniejsze dla mieszkańców Gminy zagrożenie stanowi groźba powodzi, na co bezpośredni wpływ ma położenie Gminy oraz istniejący na jej obszarze niezwykle rozbudowany system hydrologiczny. Gmina Siechnice zlokalizowana jest na terenie dwóch dolin rzecznych - rzeki Odry i Oławy. Przez jej obszar przepływa rzeka Zielona, która nie posiada własnej doliny oraz przepływają wody z całego szeregu potoków. Wody powierzchniowe z obszaru Gminy są również odprowadzane do rzeki Ślęzy płynącej w niewielkim oddaleniu od jej granic. Rzeka Odra stanowi granicę gminy od strony północno-wschodniej. Ta wielka, żeglowna rzeka obejmuje swoją zlewnią całość terenu gminy Siechnice. Gmina Siechnice jest obszarem regularnie poddawanym powodziom i podtopieniom. Negatywne zjawiska o podłożu hydrologicznym wystąpiły szczególnie w latach 1997 (powódź „tysiąclecia" - długookresowe zalanie prawie 50% pow. Gminy Siechnice), 2006, 2009, 2010. W latach 2003-2012 zjawiska klęskowe wystąpiły siedem razy w okresie 10 letnim. Obecnie wszystkie tereny zabudowane chronione są wałami przeciwpowodziowymi.Na terenie Gminy jest około 40 km wałów przeciwpowodziowych oraz dwa poldery zalewowe Oławka i Blizanowice-Trestno,które mają za zadanie ochronić przed powodzią przede wszystkim tereny miasta Wrocławia, leczprzy okazji chronią obszar Gminy Siechnice w tym zakresie.Docelowo wszystkiemiejscowości, oprócz Mokrego Dworu, Trestna, Blizanowic, Kotowic i Duroku mają byćzabezpieczone przed powodzią wałami I klasy, chroniącymi mieszkańców i ich dobytekprzed zalewem wodami 0,1%[36].

Do zlewni rzeki Odry trafiają wody powierzchniowe poprzez kilka rzek, tj. Ślęzę, Oławę i Zieloną. Z tego rzeki Zielona oraz Oława przepływają przez teren gminy. Część wód powierzchniowe odprowadzanych jest również w sposób bezpośredni do rzeki Odry. W skład podstawowego systemu melioracyjnego wchodzą również cieki o statusie urządzeń melioracji podstawowych, takie jak: potok Brochówka, potok Miłoszowska Struga, potok Kuna oraz rów melioracyjnych Z.6 zwany potocznie Katarzynką. To poprzez te właśnie cieki większość wód kierowanych jest do mniejszych rzek i dalej do Odry. Druga pod względem wielkości rzeka na terenie Gminy Siechnice, jaką jest rzeka Oława, co prawda nie generuje bezpośredniego zagrożenia powodziowego to jednak jej corocznewylewy powodują zalewanie, znajdujących się w jej sąsiedztwie, terenów rolnych i użytkówzielonych. Powodują one również utrudnienia w ruchu drogowym na drodze powiatowejz Groblic do Kotowic, która regularnie znajduje się pod wodą – praktycznie co roku nawiosnę – i jest wtedy nieprzejezdna. Ponadto na terenie gminy występują lokalne podtopienia związane z wiosennymi opadami odprowadzanymi przez rzekę Zieloną, potoki Brochówkę, potok Miłoszowska Struga, potok Kuna oraz rów melioracyjnych Z.6 zwany potocznie Katarzynką. Wszystkie te cieki wodne która wymagają w zakresie ochrony przeciwpowodziowej regulacji i ewentualnej budowy obwałowań. Podtopienia pojawiają się głównie przy lokalnym wystąpieniu szczególnie niekorzystnych warunków pogodowych i spowodowane są niewłaściwą i niewystarczającą konserwacją i utrzymaniem ww. cieków wodnych.Najważniejszym działaniem pozwalającym na uniknięcie potencjalnych podtopień terenów zlokalizowanych wzdłuż cieków wodnych jest ich regularna konserwacja. Działanie takie pozwoli nie tylko na uniknięcie zalań, ale

[36] *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siechnice.* Uchwała nr XXXIX/291/10 Rady Miejskiej w Siechnicach z dnia 19 sierpnia 2010r.

także zapewni właściwe działanie innych cieków podstawowych. Ważny problem stanowią tutaj jeszcze drzewa rosnące na skarpach cieków, a nawet rosnące w ich dnie, w znaczny sposób ograniczając możliwość odprowadzania wody.

Ponadto na terenie gminy zewidencjonowane są 53 zbiorniki małej retencji o łącznej powierzchni 17,87 ha. o wielkości od 0,02do 3,78 ha. Z uwagi na małe urozmaicenie terenu – na obszarze gminy o powierzchni około 100 km2 różnica w poziomach terenu nie przekracza 30 metrów – bardzo ważną rolę pełnią zbiorniki małej retencji. Ich rola jest na tyle istotna, gdyż zlokalizowane są często w miejscach obniżeń i niejednokrotnie bez możliwości odprowadzenia gromadzonej w nich wody. Ważność tych zbiorników dla systemu podkreśla fakt, iż znajdują się one nierzadko w centrum miejscowości i ich zły stan może być przyczyną wystąpienia podtopień miejscowych zabudowań mieszkalnych i gospodarskich. Z uwagi na tereny dolin rzecznych oraz niezbyt zróżnicowane ukształtowanie terenu na obszarze Gminy występuje bardzo gęsta siec urządzeń melioracji podstawowej i szczegółowej, w części wytworzona w okresie przedwojennym. Na terenie gminy Siechnice znajduje się 140 705 m rowów melioracyjnych – urządzeń melioracji szczegółowych i 32 418 rowów komunalnych. Jeżeli do systemu melioracyjnego zaliczymy rowy pełniące funkcje melioracyjne, a znajdujące się w pasach drogowych, czy na terenach leśnych, to łączna ich długość przekroczy liczbę 200 km. Daje to gęstą sieć rowów melioracyjnych o współczynniku 2km rowu na 1km^2 powierzchni gminy. Z uwagi na liczna siec melioracyjna, zaległości w utrzymaniu tych urządzeń w latach ubiegłych, specyfikęzastosowanych rozwiązań konserwacyjnych nie spełniających aktualnych wymogów i ograniczone środki naich właściwe utrzymanie oraz modernizacje, w ostatnich latach znacząco nasiliło sie występowanienegatywnych zjawisk związanych z występowaniem szkód w uprawach i mieniu spowodowane lokalnymipodtopieniami lub susza. Konieczne jest uregulowanie gospodarki wodnej poprzez zmodernizowanie sieci zbiorników małej retencji wodnej oraz sieci melioracyjnej, co będzie miało bezpośredniepprzełożenie nie tylko na podniesienie standardów bezpieczeństwa przeciwpowodziowego obszaru, na którymmożna zaobserwować jeden z największych na terenie Województwa Dolnośląskiego wzrost liczby ludności,ale także zwiększenia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego miasta Wrocław.

Lokalne podtopieniawystępują również w północnym rejonie miejscowości Święta Katarzyna, co związane jest zniewydolnością systemu odprowadzenia wód deszczowych oraz urządzeń melioracjiszczegółowych, których system należy usprawnić. Obszarem szczególnie narażonym na terenie gminy występowanie tego typu negatywnych zjawisk jest teren obejmujący miejscowości Iwiny oraz Żerniki Wrocławskie. Ma na to wpływ nie tylko stan rzeki Brochówki oraz niewydolność systemu melioracyjnego na terenie gminy, ale także stan infrastruktury wodnej na terenie miasta Wrocławia, na obszarze którego doszło do bardzo wielu zaniedbań w obszarze konserwacji i przerywania systemu melioracji szczegółowych. Konieczne jest nowe uregulowanie systemu w gminie Siechnice oraz Wrocław, a możliwym rozwiązaniem niepożądanej sytuacji jest budowa nowych zbiorników melioracyjnych i retencyjnych na tym obszarze.

Na terenie Radwanic i Zacharzyc występuje potencjalne zagrożenie związane z lokalizacjąmiędzy tymi miejscowościami potężnej kolejowej stacji rozrządowo-towarowej Wrocław-Brochów, na terenie której następuje znaczne skoncentrowanie substancji niebezpiecznychprzewożonych w wagonach kolejowych. Stwarza to istotne, potencjalne zagrożenie dlasąsiednich terenów mieszkaniowych Radwanic i Zacharzyc.

Znaczne zagrożenie na obszarze Gminy generuje sieć drogowa przebiegająca przez Groblice, Siechnice oraz Radwanice. Szczególne zagrożenie generuje droga krajowa nr 94 z natężeniem ruchu powyżej 10 tys.pojazdów na dobę, w ciągu której znajduje się tylko jedno przejście dla pieszych zsygnalizacją świetlną i brakiem przejść w innym, niż ruch drogowy, poziomie. Na większościprzebiegu tej drogi nie ma możliwości poruszania się wzdłuż niej pieszo, ani na rowerze.Podobne zagrożenia, z tym że o mniejszej skali, generuje droga wojewódzka nr 395, czemusprzyja dodatkowo brak pasów zjazdowych z tej drogi na inne drogi – gminne lubpowiatowe, co prowadzi do częstych kolizji i wypadków. Generalnym problememzwiązanym z zagrożeniem pochodzącym od ruchu drogowego jest brak oddzielonego pasadla ruchu pieszego i rowerowego lub pieszo-rowerowego, umożliwiającego poruszanie sięwzdłuż dróg, szczególnie pomiędzy poszczególnymi miejscowościami, a zwłaszcza międzyBiestrzykowem, Żernikami Wrocławskimi, Smardzowem i Świętą Katarzyną. Tego typu niepożądana sytuacja występuje również w znaczącym natężeniu w przebiegu Wschodniej Obwodnicy Wrocławia w czasie realizacji której nie wykonano w pełni funkcjonalnego i bezpiecznego układu zjazdów i wjazdów na powyższą drogę (brak regulacji świetlnej). Przykładem tej sytuacji są utrudnienia we włączaniu się w ruch samochodowy w rejonie Blizanowic oraz Iwin i Zacharzyc. Na pogorszenie standardów życia mieszkańców ma wpływ również brak ekranów akustycznych chroniących przed hałasem generowanym przez intensywny ruch samochodowy.

Działania w zakresie ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej na terenie Gminy Siechnice prowadzą (we współpracy z funkcjonariuszami Policji oraz Straży Miejskiej) Jednostki Ratownictwa Gaśniczego Państwowej Straży Pożarnej z Wrocławia we współpracy z Jednostkami Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu Gminy, tj.:

1. OSP Siechnice,
2. OSP Święta Katarzyna,
3. OSP Sulimów,
4. OSP Kogeneracji S.A. Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich Elektrociepłownia Czechnica w Siechnicach.

Dwie pierwsze jednostki należą do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, dwie ostatnio wymienione nie należą.W Gminie działa również Grupa Ratowniczo-Poszukiwawcza, Grupa Ratownictwa Wodnego.Wszystkie jednostki wyposażone są w specjalne samochody pożarnicze i specjalistyczny sprzęt[37]:

1. OSP Siechnice:

[37] Dane Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu

a)GBA 2,5/20 - 339[D]31 - Mercedes Benz Atego 1326;
b)SLRt - 339[D]32 - Lublin II;
c)SLRt - 339[D]33 - Land Rover.
2. OSP Święta Katarzyna:
a) GCBA 4/32 - 339[D]41– Mercedes;
b)GLBM 0,2/8 - 339[D]42 - Lublin II
3. OSP Sulimów:
a)GCBA 6/32 - 338[D]31 - Jelcz 004;
b)SLRt 0,2/8 - 338[D]32 - Ford Transit.
4. OSP Kogeneracja:
a) GLBM 0,2/8 - 338[D]41 – Lublin.

Ważnym elementem bezpieczeństwa jest ostrzeganie i alarmowanie przed zagrożeniami jak najwcześniej, dlatego też w celu skrócenia czasu reakcji na obszarze Gminy Siechnice funkcjonuje system Informator SMS, któryumożliwia:

• przesyłanie ważnych informacji bezpośrednio do mieszkańców(komunikaty dotyczące awarii wody, prądu, gazu);
• ostrzeganie przed zagrożeniami (zarządzanie kryzysowe)meteorologicznymi (burze, wichury, śnieżyce) czy powodziowymi (stany wód, alarmy itp.);
• podniesienie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.

Administratorami systemu są pracownicy Urzędu Miejskiego w Siechnicach odpowiedzialni za zarządzanie kryzysowe- Biuro Obronności i Zarządzania Kryzysowego, Komendant Gminny Obrony Przeciwpożarowej oraz Straż Miejska w Siechnicach.

5.10. WNIOSKI Z OBSZARU DIAGNOZY

Liczba mieszkańców Gminy systematycznie i dynamicznie rośnie. Gmina Siechnice w ostatnich latach odnotowuje bardzo wysokie, dodatnie saldo migracji (w 2012r. według tego kryterium Gmina zajmowała 1 miejsce w powiecie wrocławskim i drugie w województwie dolnośląskim), zgodnie z danymi udostępnionymi w I kw. roku 2016 przez Główny Urząd Statystyczny miasto Siechnice zajęło drugie miejsce w zestawieniu dodatniego przyrostu naturalnego w całym kraju na dzień 31.12.2014 roku. Walory przyrodnicze, dobry stan infrastruktury, korzystne ceny wartości nieruchomości na terenie gminy w stosunku do miasta Wrocław, a przede wszystkim bliskość aglomeracji wrocławskiej sprawiają, że chętnie osiedlają się tutaj mieszkańcy Wrocławia. Takie zjawisko stanowi istotną szansę dla analizowanego obszaru tym bardziej, że powstaje tu również coraz więcej mieszkań. Z drugiej strony rodzi również problemy w zarządzaniu przestrzenią gminną w szczególności w odniesieniu do uzbrojenia terenu oraz stanu infrastruktury edukacyjnej której rozbudowa i modernizacja będzie wymagała znaczących nakładów. Kolejny bardzo pozytywny trend demograficzny związany jest z przewagą liczby urodzeńnad zgonami. W konsekwencji powyższych danych, przyrost rzeczywisty dla Gminy Siechnice, liczony jako suma wartości przyrostu naturalnego oraz salda migracji, jest również bardzo wysoki. Miejscowościami o największej dynamice przyrostu mieszkańców są Radomierzyce

(366,6%), Groblice (169,9%), Iwiny (144,7%), Zacharzyce (135,7%),Biestrzyków (128,6%). Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku jest korzystna i bardzo zbliżona do struktury powiatowej. 66% ogółu mieszkańców w Gminie stanowi ludność w wieku produkcyjnym.Należy jednak wyraźnie podkreślić, iż zwiększająca się liczba osób młodych i utrzymująca się na względnie stałym poziomie liczba osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym świadczą, że w dłuższej perspektywie wskaźnik obciążenia społecznego nie będzie rósł tak dynamicznie.

Dominująca grupaludności w wieku produkcyjnym pozytywnie wpływa na możliwości rozwojowe Gminy. W ostatnich latach w Siechnicach zaobserwować można stały wzrost liczby pracujących. Stopa bezrobocia utrzymuje się mniej więcej na poziomie wojewódzkim i ogólnopolskim, natomiast jest znacznie wyższa od średniej powiatowej. Pozytywną tendencją jest zmniejszanie się bezrobocia w ciągu ostatnich dwóch lat. Wynika to z bliskości aglomeracji wrocławskiej i coraz większej przedsiębiorczości mieszkańców Gminy.Negatywnym zjawiskiem jest natomiast stosunkowo wysoki, utrzymujący się na stałym poziomie, odsetek długotrwale bezrobotnych wśródwszystkich bezrobotnych w Siechnicach.

Zasoby mieszkaniowe Gminy są zróżnicowane. Z jednej strony są to bogate, ciekawe architektonicznie zasoby pochodzące głównie z okresu przedwojennego i często wymagające kompleksowej rewitalizacji, z drugiej strony na terenie miasta i Gminy znajduje się coraz więcej budynków nowych, zmodernizowanych bądź wyremontowanych. Warunki mieszkaniowe w Siechnicachw ostatnich latach istotnie poprawiały się, zwiększała się liczba mieszkań, zmniejszała liczba osób przypadających na jedno mieszkanie oraz zwiększało się techniczne uzbrojenie mieszkań. Warunki mieszkaniowe w Gminie są lepsze niż warunki mieszkaniowe w powiecie, czy w województwie dolnośląskim. Różnice pomiędzy wsią i miastemw powyższym zakresie są niewielkie.

Gmina w ostatnich latach podjęła działania mające dostosować sieć placówek oświatowych do lokalnych potrzeb. Dokonano wielu remontów, wybudowano również nowe sale gimnastyczne oraz żłobek publiczny. Wzrost liczby ludności i zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach spowodował, że w ostatnich latach zwiększona została liczba placówek świadczących tego typu usługi. Jest to szczególnie istotne z punktu widzenia atrakcyjności Gminy, jako miejsca do osiedlania się. Rozwiązanie problemu dostępności do żłobków i przedszkoli, a przede wszystkim szkół podstawowych stanowić może istotny atut rozwojowy Siechnic, a w przypadku nie rozwiązania występującej sytuacji problemowej istotną barierę wzrostu.

Gmina zapewnia podstawowy zakres usług opieki zdrowotnej. Jednak wyniki analizy statystycznej nie są zadowalające. Dostępność obywateli do punktów opieki medycznej, stanowiąca o standardzie życia i poczuciu bezpieczeństwa mieszkańców, jest jedną z najniższych w powiecie wrocławskim. Znaczącą szansą na poprawę obecnego stanu rzeczy oraz rozszerzenie

zakresu świadczonych usług zdrowotnych może być planowane w 2015 roku otwarcie pierwszego prywatnego szpitala onkologicznego w Żernikach Wrocławskich.

Działalnością w zakresie pomocy społecznej zajmuje się w Siechnicach Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Odsetek ludności korzystającej ze środowiskowej pomocy społecznej jako % ludności gminy ogółem jest w Gminie stosunkowo niski w porównaniu do innych gmin powiatu wrocławskiego i maleje od 2010 roku (z minimalnym wzrostem w 2013r.).Stąd, szczególną uwagę zwraca fakt stosunkowo wysokich wydatków ponoszonych przez Gminę na cele społeczne, z tendencją rosnącą z roku na rok. Z punktu widzenia możliwości rozwojowych warto przeprowadzić analizę efektywności środków wydawanych na pomoc społeczną, gdyż ich udział w budżecie jest zdecydowanie wyższy niż w innych, porównywalnych gminach.

Na terenie Gminy istnieje Ośrodek Sportu i Rekreacji, zapewniający atrakcje sportowe i turystyczne mieszkańcom Siechnic, a także turystom. Oferta Gminy w zakresie sportu i rekreacji jest stale poszerzana dzięki nowym inwestycjom obejmującym sale gimnastyczne, boiska wielofunkcyjne czy też budowany stadion lekkoatletyczny.

Siechnicenie należą do wyróżniających się gmin pod względem zasobów dziedzictwa kulturowego, ale liczba placówek kulturalnych oraz bogata oferta organizowanych imprez jest znacząca. Kultura pełni bardzo ważną rolę w życiu mieszkańców i tworzy atrakcyjne miejsce w przestrzeni społecznej Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. Warto promować unikalność Gminy i jej wyjątkowy charakter.

Bezpieczeństwo publiczne oraz stan zabezpieczeń i ochrony przeciwpowodziowej oraz przeciwpożarowej w Gminie nie budzi większych zastrzeżeń. W długookresowej perspektywie warto kontynuować i poszerzać wzajemną współpracę samorządu oraz innych podmiotów odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa publicznego (Staż Pożarna, Policja,Straż Miejska).

Ze względu na charakter strategii, przy analizie gospodarki gminy i jej perspektyw rozwoju należy zachować odpowiednio długi horyzont czasowy. W związku z tym, ze strategicznego punktu widzenia nadrzędnym priorytetem jest zachowanie zasobów naturalnych i oparcie rozwoju gospodarczego gminy Siechnice na idei zrównoważonego rozwoju. Praktycznym wyrazem tego rodzaju dążeń jest m.in. wzrost innowacyjności i wdrażanie nowych technologii służących poprawie jakości powietrza, wody i innych zasobów naturalnych. Przyjęcie i wdrożenie przez gminę Siechnice Planu Gospodarki Niskoemisyjnej przełoży się na realizację ww. celów poprzez oszczędności
w zakresie kosztów ochrony zdrowia i kosztów energii, przyczyni się do zastosowania nowych bardziej efektywnych technologii w zakresie użytkowania energii, zapewni wzrost konkurencyjności gospodarki, poprawi jakość życia mieszkańców, bezpieczeństwo energetyczne, usprawni mobilność regionalną i transport zbiorowy a także przyczyni się do rozwoju terenów zielonych.

Konieczne jest wypracowanie spójnego podejścia zmierzającego do maksymalizacji szans rozwojowych gminy poprzez zaproponowanie rozwiązańwielu zdiagnozowanych obszarów problemowych w pojedynczych projektach. Przykładem takiego podejścia może być podejmowanie decyzji o realizacji inwestycji związanych z budową lub modernizacją obiektów służących systemowi edukacji w formule budynków niskoenergetycznych lub pasywnych, co przyczyni się do ograniczenia emisji gazów CO2 i pokrewnych, zmniejszy energochłonności infrastruktury publicznej oraz przyczyni się do lepszego dostosowania bazy edukacyjnej do potrzeb mieszkańców.

5.11. KLUCZOWE ZAGADNIENIA

- bardzo wysokie, dodatnie saldo migracji (chętnie osiedlają się tutaj mieszkańcy Wrocławia);
- dodatni, jeden z najwyższych w kraju przyrost naturalny;
- w Gminie dominującą grupą jest ludność w wieku produkcyjnym, stanowiąca około 66% ogółu mieszkańców, co pozytywnie wpływa na możliwości rozwojowe gminy;
- lokalny rynek pracy nie jest wystarczający, część osób poszukuje pracy w pobliskich miejscowościach;
- spadająca stopa bezrobocia, utrzymująca się na poziomie zbliżonym do średniej z terenu województwa dolnośląskiego i całego kraju, jest jednak dwukrotnie wyższa niż średnia dla powiatu wrocławskiego;
- niepokojąco wysoki odsetek długotrwale bezrobotnych wśród wszystkich bezrobotnych w Siechnicach, dodatkowo utrzymujący się na względnie stałym poziomie;
- dynamicznie postępujący rozwój infrastruktury mieszkalnej, wzrost liczby mieszkań, spadek liczby osób przypadających na jedno mieszkanie;
- stan powietrza wymagający poprawy;
- średnia wielkość mieszkania na terenie Gminy większa niż w województwie dolnośląskim, ale mniejsza niż w powiecie wrocławskim;
- zróżnicowane zasoby mieszkaniowe, wzrost ilości budynków nowych zmodernizowanych bądź wyremontowanych;
- intensywny wzrost liczby dzieci korzystających z opieki żłobkowej, przedszkolnej i szkolnej wymagający inwestycji w obszarze bazy oświatowej ze szczególnym uwzględnieniem szkół podstawowych);

- rosnący współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół gimnazjalnych Siechnic, pozwalający pozytywnie odróżnić Gminę od zaobserwowanej, malejącej tendencji w powiecie wrocławskim (spadek o 5%) i całym województwie dolnośląskim (spadek o ok. 2%);
- niewystarczająca dostępność obywateli do punktów opieki medycznej (jeden z najniższych wskaźników w powiecie wrocławskim);
- niski, i co ważne malejący w analizowanym okresie, odsetek ludności korzystającej ze środowiskowej pomocy społecznej jako % ludności ogółem Gminy;
- wysoki udział wydatków socjalnych w ogólnych wydatkach Gminy;
- interesująca, stale rozwijana baza i infrastruktura sportowo–rekreacyjna;
- duża liczba organizacji i stowarzyszeń, których głównym celem jest zapewnienie mieszkańcom wielu różnych możliwości spędzania wolnego czasu;
- rosnąca liczba klubów osiedlowych oraz różnego rodzaju kół zainteresowań, świadcząca o dużej aktywności mieszkańców i chęci integracji;
- stan bezpieczeństwa publicznego nie budzący większych zastrzeżeń;
- poprawiający się stan zabezpieczeń i ochrony przeciwpowodziowej, wymagający w dalszym ciągu intensyfikacji działań zarówno o charakterze infrastrukturalnym, jak i koordynacyjnym.
- realizacja planów dotyczących sfery społecznej musi uwzględniać konieczność zachowania zasobów naturalnych i ideę zrównoważonego rozwoju poprzez wprowadzania w życie zapisów Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.

6. OBSZAR DIAGNOZY E – FINANSE

6.1. BUDŻET GMINY

Rola i znaczenie samorządów terytorialnych w kreowaniu inicjatyw na rzecz rozwoju lokalnego przejawia się głównie przez ich udział w gromadzeniu i rozdysponowywaniu środków publicznych. Podstawowe dane w tym zakresie prezentuje tabela 43.

Tabela 43.DOCHODY I WYDATKI BUDŻETOWE GMINY SIECHNICE W LATACH 2009-2015

(Dane w zł)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 (Plan)
Dochody ogółem	47 781257,09	55332336,54	54805082,55	64924518,67	68332211,33	70376750,28	88520141,29

Wydatki ogółem	52 908750,97	66411692,76	57295963,57	64127384,09	76324494,70	70161304,13	94635519,29
Deficyt budżetowy	- 5 127493,88	- 11079356,22	- 2490881,02	797134,58	- 7992283,37	215446,15	-6115378,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (17.12.2014r.) i Urzędu Miejskiego w Siechnicach (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr VI/18/15 z dnia 15 stycznia 2015 roku w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej na lata 2015-2027, Siechnice styczeń 2015, Załączniki nr 1 i 2 do Uchwały Nr XIV/82/15 z dnia 24 września 2015 roku zmieniającą uchwałę budżetową na rok 2015 Gminy Siechnice, Siechnice wrzesień 2015, Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XIV/83/15 z dnia 24 września 2015 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Siechnice na lata 2015-2027, Siechnice wrzesień 2015)

Dochody i wydatki Gminy w analizowanym okresie systematycznie rosły, z wyjątkiem 2011 roku, w którym odnotowano w porównaniu do roku 2010 minimalny spadek dochodów na poziomie 0,95%, a wydatków na poziomie 13,7%. W 2014r. dochody wzrosły o 2,99% w stosunku do roku poprzedniego i wyniosły 70 376 750,28zł. Wydatki ogółem Gminy w tym samym czasie zostały obniżone o 8,07% i wyniosły 70 161 304,13zł. Efektywne zarządzanie finansami gminnymi spowodowało, że w 2014r. osiągnięto nadwyżkę budżetową w kwocie 215 446,15zł. W 2015 roku planowane dochody i wydatki ogółem wzrosną jeszcze bardziej w porównaniu do lat poprzednich (odpowiednio dochody wzrost o 25,78% do roku 2014 i o 29,54% do roku 2013; wydatki wzrost o 34,88% do roku 2014 i o 23,99% do roku 2013).Wystąpi zatem planowany deficyt budżetowy na poziomie 6 115 378zł.

Biorąc pod uwagę specyfikę działalności samorządu gminy istotne jest wyodrębnienie w wyniku budżetowym salda operacyjnego, będącego efektem porównania dochodów bieżących i wydatków bieżących. Dochodami bieżącymi jednostek samorządu terytorialnego są wszystkie strumienie pieniężne określane, jako ich dochody, zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, z wyłączeniem środków przekazanych im na inwestycje oraz dochodów z majątku. Wydatkami bieżącymi są wydatki z wyłączeniem środków przeznaczanych na inwestycje o charakterze rzeczowym i finansowym. W rezultacie analiza salda operacyjnego jest jednym z elementów oceny zdolności finansowania inwestycji środkami pozyskanymi w toku bieżącej działalności oraz oceny zdolności kredytowej samorządów.

Tabela 44. SALDO OPERACYJNE BUDŻETÓW GMINY SIECHNICE W LATACH 2009-2015

Wyszczególnienie	[w zł]						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 (Plan)
Dochody bieżące	43312859,21	48934752,65	50257764,63	56982644,22	58474288,51	63945877,21	79899628,68
Wydatki bieżące	38909921,10	48813576,65	42688240,49	48958118,22	58267280,81	58093516,20	63275488,29
Saldo operacyj	4402938,11	121176	7569524,14	8024526	207007,7	5852361,01	16624140,39

ne							

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS(17.12.2014r.) i Urzędu Miejskiego w Siechnicach (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr VI/18/15 z dnia 15 stycznia 2015 roku w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej na lata 2015-2027, Siechnice styczeń 2015, Załączniki nr 1 i 2 do Uchwały Nr XIV/82/15 z dnia 24 września 2015 roku zmieniającą uchwałę budżetową na rok 2015 Gminy Siechnice, Siechnice wrzesień 2015, Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XIV/83/15 z dnia 24 września 2015 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Siechnice na lata 2015-2027, Siechnice wrzesień 2015)

Przedstawione w tabeli dane wskazują, iż w każdym z analizowanych lat Gmina Siechnice wypracowywała nadwyżkę w zakresie działalności operacyjnej, co przekłada się na wzrost możliwości Gminy do finansowania działalności majątkowej dochodami bieżącymi. Tym samym wzrastała zdolność kredytowa Gminy oraz jej zdolność do realizacji inwestycji.Warto podkreślić, iż w 2015r. planowany jest rekordowy wzrost dochodów bieżących (o 24,94% do roku poprzedniego) i w konsekwencji wypracowanie znacząco dodatniego salda operacyjnego na poziomie 16 624 140,39zł, największego w całym analizowanym okresie.

Od roku 2010 zaczęła pojawiać się korzystna,spadkowa tendencja w postaci zmniejszającej się coraz wyraźniej różnicy między dochodami i wydatkami Gminy per capita, a średnią dla gmin z powiatu wrocławskiego. Niestety w 2013r. różnica ta zwiększyła się i wyniosła dla Siechnic prawie 450zł (Tabela 45 i 46).Niemniej jednak w całym analizowanym okresie(z wyjątkiem 2011r. i 2014r.) Gmina charakteryzowała się systematycznie rosnącym, wysokim wskaźnikiem dochodów na 1 mieszkańca (w latach 2012-2013 druga pozycja wśród gmin powiatu wrocławskiego po Kobierzycach, a w 2014r. trzecia po Kobierzycach i Mietkowie) ze średnim 20% przyrostem. Również poziom dochodów własnych budżetu Gminy per capita jest bardzo wysoki (2712,12zł) i lokuje Siechnice na trzeciej pozycji w powiecie wrocławskim (po Kobierzycach i Mietkowie) i jedenastej w województwie dolnośląskim (dane za 2014r.). Wydatki na 1 mieszkańca w Gminie nie należą do najniższych w skali powiatu wrocławskiego, ale pomimo corocznego wzrostu na przestrzeni pięciu ostatnich lat (za wyjątkiem 2011r. i 2014r.) pozwalają na zróżnicowaną klasyfikację Siechnic według tego kryterium, tj. kolejno w latach na miejscu: czwartym w 2009r., drugim w 2010r., czwartym w 2011r. i 2012r. (dwudziestym czwartym w województwie dolnośląskim w 2012r.) orazdrugim w 2013r. i 2014r.Stała korzystna tendencja dla Siechnic występuje natomiastw kategorii udziału dochodów własnych Gminy w dochodach ogółem i pozwala na zajęcie drugiej lokaty po Kobierzycach (średnia z lat 2009-2012). Warto jednak podkreślić, że w 2012 roku Siechnice,gromadząc dochody własne na poziomie 72,51% dochodów ogółem, wyprzedziły Wrocław, którego wskaźnik dochodów własnych osiągnął wielkość 71,33%. W tymże roku udział wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach własnych Gminy wyniósł 30,2%.

Tabela 45.DOCHODY NA 1 MIESZKAŃCA GMIN POWIATU WROCŁAWSKIEGO W LATACH 2009-2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012	2013	2014

	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]
Siechnice	3210,03	3480,90	3319,11	3800,76	3840,18	3779,63
Kąty Wrocławskie	2881,52	3164,12	3021,87	3567,11	3536,95	3552,54
Kobierzyce	5421,19	5375,50	5254,64	6025,10	6238,78	6536,01
Długołęka	3056,50	3570,15	2867,28	3519,30	3520,00	3498,09
Czernica	2939,45	2823,37	2685,86	2701,06	3102,72	3448,87
Jordanów Śląski	2985,72	3857,46	3374,84	2584,68	2842,04	3144,72
Sobótka	2538,45	2726,07	2459,27	2493,21	2750,01	3020,27
Mietków	2476,99	2529,30	3659,46	3443,91	3034,28	4158,74
Żurawina	2314,79	2328,35	2584,98	2772,36	2706,18	3003,67

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 02.10.2015r.

Tabela 46.WYDATKI NA 1 MIESZKAŃCA GMIN POWIATU WROCŁAWSKIEGO W LATACH 2009-2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]
Siechnice	3554,50	4177,89	3469,96	3754,09	4289,34	3768,06
Kąty Wrocławskie	3532,96	3613,91	3506,81	3553,80	3397,71	3622,60
Kobierzyce	5248,77	5039,03	5118,97	5747,67	5941,22	6500,26
Długołęka	3700,24	3512,98	3084,84	3909,34	3706,12	3571,66
Czernica	2928,14	2894,01	2932,12	2975,55	3063,72	3410,97
Jordanów Śląski	4008,89	4073,49	3496,33	2378,69	2970,47	3041,33
Sobótka	2806,78	2886,84	2355,66	2441,22	2719,25	3067,55
Mietków	2299,13	3417,59	2834,14	3825,89	3429,12	3746,33
Żurawina	2551,71	2606,72	2651,32	2556,51	2600,64	3132,88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 02.10.2015r.

Analizując strukturę gminnych wydatków budżetowych w kolejnych latach można zauważyć, że największe obciążenie budżetów Gminy, stanowi realizacja zadań w działach: oświata i wychowanie, gospodarka mieszkaniowa, administracja publiczna, transport i łączność,pomoc społeczna, gospodarka komunalna i ochrona środowiska oraz kultura fizyczna. Wymienione obszary działań w każdym z badanych lat stanowiły ponad 85% wszystkich wydatków budżetowych. Obserwowana w gminie hierarchia głównych kierunków wydatkowania środków budżetowych nie różni się zbytnio od innych gmin powiatu wrocławskiego czy też gmin województwa dolnośląskiego. Uwagę zwracać może jedynie charakterystyczny fakt spadku udziału wydatków w dziale gospodarka mieszkaniowa, transport i łączność (choć udział wydatków na drogi publiczne w wydatkach ogółem wzrósł z 6% w 2012r. do 13,2% w 2013r.)oraz gospodarka komunalna i ochrona środowiska na rzecz wydatków w dziale oświata i wychowanie,kultura fizyczna i pomoc społeczna.

6.2. WYDATKI INWESTYCYJNE

Dokonując analizy sytuacji finansowej Gminy Siechnice należy zwrócić szczególną uwagę na realizowane wydatki inwestycyjne. Ich wartość oraz dynamikę ilustruje wykres 17.

Wykres 17. WYDATKI INWESTYCYJNE W GMINIE SIECHNICE W LATACH 2009-2014

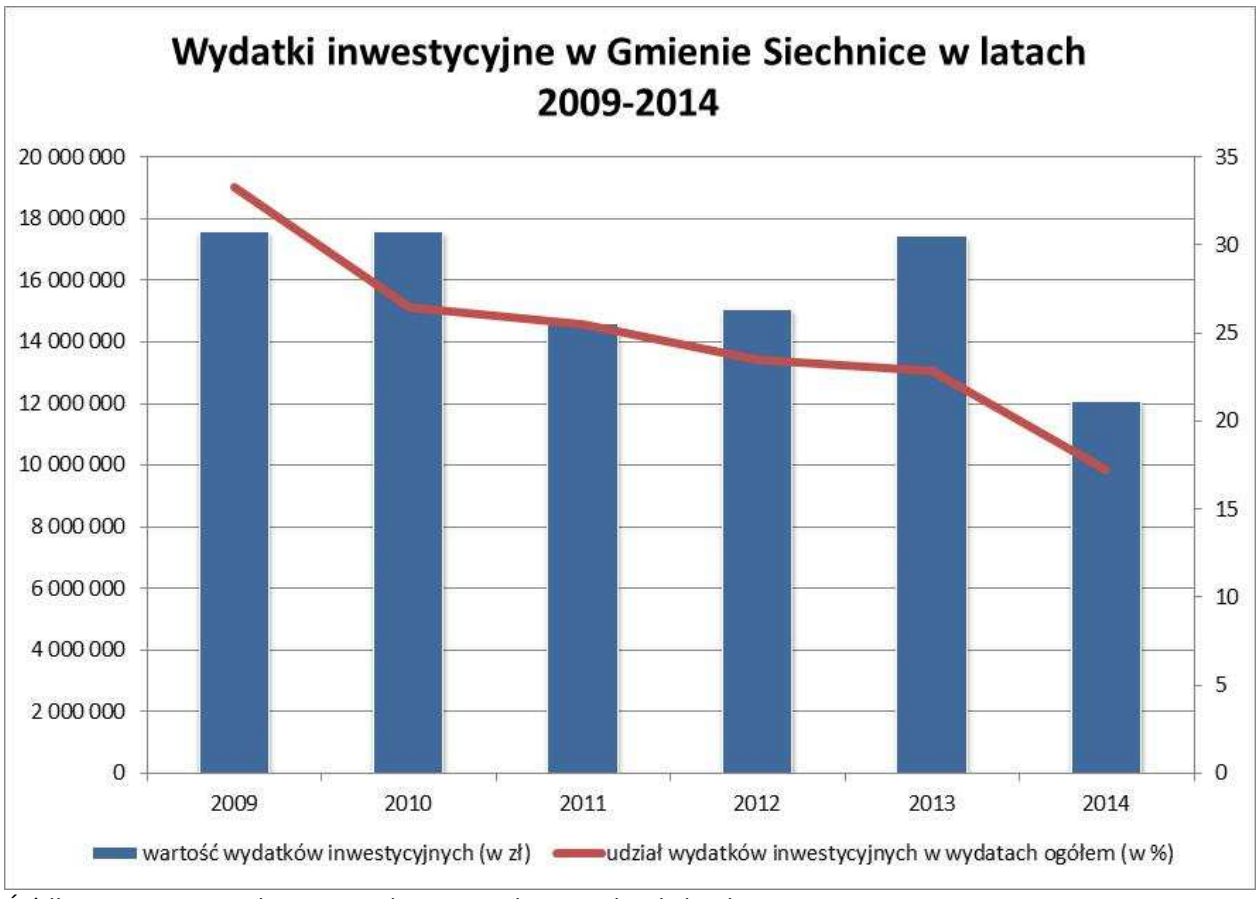

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 28.01.2015 r.

Przedstawione na wykresie dane pozwalają zaobserwować systematyczny wzrost wydatków inwestycyjnych w wartościach bezwzględnych w latach 2011-2013.W 2014r. nastąpił jednak spadek (o 30,76%) wartości wydatków inwestycyjnych z poziomu 17 429 413,89zł w 2013r. do 12 067 787,93zł w 2014r. Wynika to między innymi z zakończenia inwestycji finansowanych w ramach poprzedniego okresu programowania, tj. w latach 2007-2013. W całym analizowanym okresie dynamika ich udziału w strukturze wydatków ogółem spada, odpowiednio z poziomu 26,49%
w 2010r., 22,83% w 2013r. do 17,2% w 2014r.Tendencji tej nie należy jednak oceniać negatywnie (zwłaszcza, że w liczbach bezwzględnych utrzymuje się względnie wysoki poziom tych wydatków). Fluktuacje w tym zakresie wynikają między innymi z zakończenia inwestycji finansowanych w ramach poprzedniego okresu programowania (tj. w latach 2007-2013), a także z natury samych procesów inwestycyjnych. W tym aspekcie należy ponadto oczekiwać odwrócenia trendu (zwłaszcza w latach 2016-2020) z tytułu pojawienia się w budżecie Gminy Siechnice nowych (znaczących i stabilnych) wpływów ze źródeł podatkowych, ale także ze względu na dostępność pomocy inwestycyjnej ze źródeł zewnętrznych (w tym np. subregionalnych jak ZIT WrOF oraz regionalnych i krajowych).

Gospodarka finansowa gmin w Polsce tradycyjnie prowadzona jest w warunkach ograniczonego poziomu dostępnych środków finansowych na realizację zadań w wymiarze

lokalnym. Sytuacja taka zmusza władze samorządowe do poszukiwania alternatywnych możliwości zasilania finansowego prowadzonych działań. Fakt ten rodzi jednak istotne konsekwencje, gdyż ich wykorzystanie, umożliwiając znaczne poszerzenie skali realizowanych zadań w danym roku budżetowym, przyczynia się do powstania zadłużenia, które pociąga za sobą konieczność ponoszenia kosztów finansowych jego obsługi. Prezentuje to tabela 47.Co ciekawe w 2012r. Gmina zajmowała ostatnie miejsce wśród gmin powiatu wrocławskiego pod względem wysokości udziału wydatków związanych z obsługą długu publicznego w wydatkach ogółem.W latach 2009-2013 wskaźnik zadłużenia Gminy w relacji do dochodów kształtował się na poziomie wyższym niż dla powiatu wrocławskiego i gmin województwa dolnośląskiego ogółem. Jednak już w roku 2014 w stosunku do 2013r. Siechnice miały mniejsze zadłużenie zarówno w wartościach bezwzględnych jak i w porównaniu do średniej w powiecie wrocławskim.

Tabela 47. ZADŁUŻENIE GMINY SIECHNICE W LATACH 2009-2015

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 (plan)
Zadłużenie ogółem [zl]	**20 195 978**	**29 892 978**	**31 190 978**	**31 022 977**	**40 354 354**	**40 163 470**	**43 138 612**
Zadłużenie w relacji do dochodów [w %]							
Siechnice	42,26	54,02	56,91	47,78	59,05	57,07	48,73
Powiatu wrocławski	45,10	36,76	37,34	47,34	55,67	62,48	b.d.
Gminy województwa dolnośląskiego ogółem	27,95	33,41	36,63	35,89	33,83	35,05	b.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, 02.10.2015r.

W świetle przytoczonych danych wynika, iż problem zadłużenia był w odniesieniu do Gminy Siechnice szczególnie istotny. Wartość bezwzględna zadłużenia wykazuje tendencję wzrostową i co istotniejsze w relacji do dochodów budżetowych również zaobserwować można znaczący przyrost. Pod tym względem Gmina prezentowała się w ostatnich latachgorzej niż inne gminy powiatu wrocławskiego, niebezpiecznie zbliżając się do progu 60% zadłużenia.Gminawypadła również gorzej na tle średnich wskaźników zadłużenia obliczonych dla wszystkich gmin województwa dolnośląskiego. Pozytywny jest jednak fakt, iż w 2014 roku kwota długu nieznacznie spadła (o 0,47% w stosunku do 2013 roku) do poziomu 40 163470,99zł, co w konsekwencji oznaczało spadek zadłużenia w relacji do dochodów Gminy do poziomu 57,07%. W 2015 roku, według uchwalonej 24.09.2015r. Wieloletniej Prognozy Finansowej, kwota długu co prawda wzrośnie do poziomu

43 138612,61zł[38], lecz relatywnie się on obniży, a jego udział w dochodach ogółem spadnie do poziomu 48,73%.

Głównym, a zarazem jedynym składnikiem zobowiązań Gminy Siechnice w analizowanych latach 2009-2014 były zaciągane kredyty i pożyczki, z wyjątkiem 2014 roku kiedy pojawiły się zobowiązania wymagalne na bardzo niskim poziomie 24 858,38zł (Wykres 18). Przywiązanie do tradycyjnych źródeł wsparcia finansowania działalności Gminy, jakim są kredyty, istotnie ograniczyło ją w dążeniu do wykorzystywania innych zwrotnych instrumentów finansowania. Alternatywę w tym zakresie mogą stanowić obligacje municypalne, którychGmina do tej pory nie wykorzystywała, ale w 2015r. planuje ich emisję (w kwocie 7 500 000zł - 7500 obligacji o wartościnominalnej 1000 zł każda)[39]. Środki uzyskane z emisji obligacji komunalnychprzeznaczone zostaną na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy wkwocie 3 000 000 zł oraz na spłatę wcześniej zaciąganych kredytów i pożyczekw kwocie 4 500 000 zł.Ich zastosowanie stanowisygnałkorzystnejzmiany
w zakresie podejścia Gminy do kwestii zarządzania długiem lokalnym.

Wykres 18.STRUKTURA ZADŁUŻENIA GMINY SIECHNICE W LATACH 2009-2014

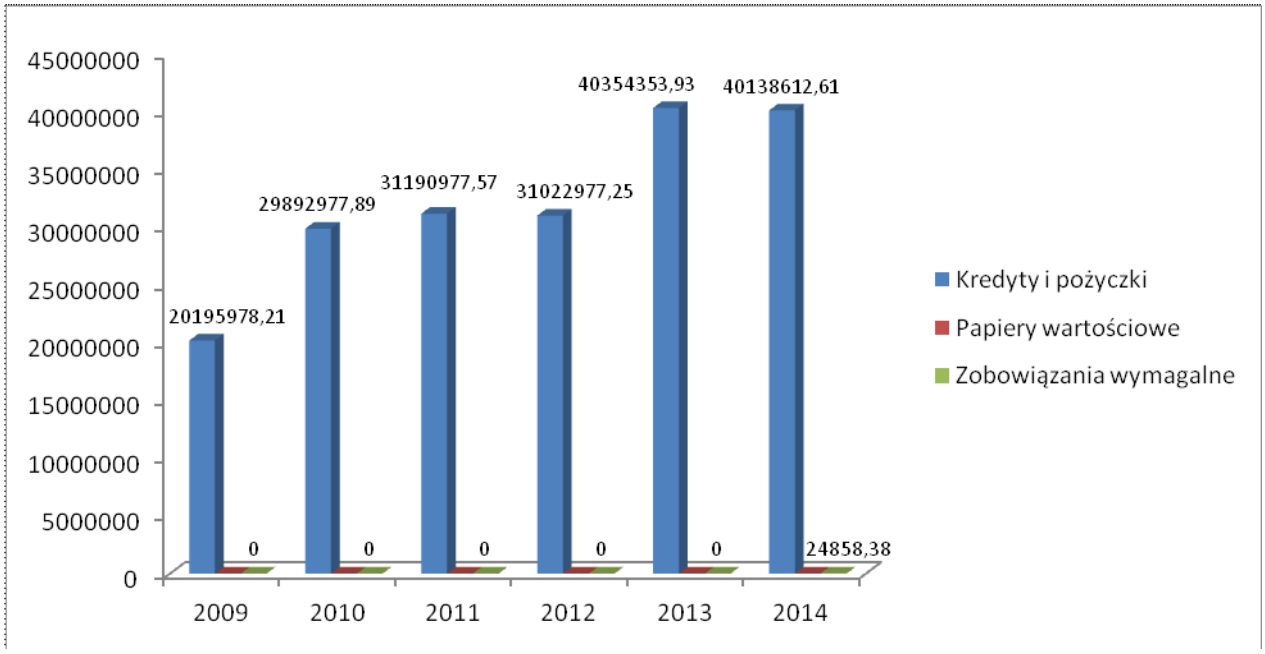

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, 02.10.2015r.

Choć diagnoza społeczno-gospodarcza wybranej jednostki terytorialnej z definicji ma charakter statyczny, tzn. jej treść stanowią dogłębne charakterystyki poszczególnych obszarów, wsparte danymi statystycznymi oraz wnioski wypływające z analiz, dotyczące bieżącej sytuacji Gminy, to w przypadku diagnozy prospektywnej możliwe jest wskazanie już na tym etapie opracowania pewnych syntetycznych prognoz, które następnie będą wykorzystane przy

[38]Uchwała Nr XIV/83/15 z dnia 24 września 2015 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Siechnice na lata 2015-2027, Siechnice wrzesień 2015 (Załącznik nr 1)
[39]Uchwała budżetowa na rok 2015 Gminy Siechnice Nr VI/19/15 z dnia 15 stycznia 2015 roku

identyfikacji kluczowych obszarów problemowych oraz słabych, mocnych stron, jak również szans i zagrożeń (analiza SWOT)w rozwoju Gminy.Z tego względu istotne jest przedstawienie przyjętych założeń w ramach Wieloletniej Prognozy Finansowej Siechnicna lata 2016-2027. W myśl przyjętych ustaleń od 2016 roku ma nastąpić zwiększenie dochodów z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych w związku z wygaśnięciem wieloletnich zwolnień od podatku wprowadzonych uchwałami Rady Gminy. W latach 2016-2017 planowane jest zwiększenie dochodów dzięki wpływom ze sprzedaży gruntów położonych na terenie gminy. Dodatkowo w okresie 2017-2019 zakłada się wzrost dochodów w podatku od nieruchomości o 2,5% rocznie oraz wzrost dochodów w podatku od środków transportu o 30% rocznie. Założenia te mają związek z podejmowanymi od kilku lat działaniami w tym zakresie. Dochody w podatku rolnym i leśnym w latach 2017-2019 zaplanowano na poziomie roku 2016.Natomiast jeśli chodzi o wydatki to w 2017 roku przewidywany jest nieznaczny spadek wydatków bieżących w stosunku do roku 2016, głównie ze względu na jednoroczność części zaplanowanych zadań. Ze względu na zachodzące zmiany społeczno-demograficzne w okresie 2016-2019 zakładany jest także coroczny wzrost wydatków bieżących
z tytułu wykonywania zadań oświatowo-wychowawczych.

6.3. WNIOSKI Z OBSZARU DIAGNOZY I KLUCZOWE ZAGADNIENIA

Reasumując, analiza potencjału finansowego gminy Siechnice prowadzi do sformułowania wniosków kluczowych dla dalszych prac nad *Strategią Gminy Siechnice2030+*:

- Wysoki udział dochodów własnych w strukturze budżetu Gminy stwarza korzystne warunki wyjściowe do swobodnego planowania wydatków związanych z realizacją strategii rozwoju. Fakty te stwarzają dogodne perspektywy dla planowania wszelkich wydatków rozwojowych (inwestycyjnych i finansowych).
- Rosnąca dynamika inwestycji (w wartościach bezwzględnych) w latach 2011-2013, zapewniająca Gminie względną poprawę lub przynajmniej utrzymanie stanu wyjściowego (wobec zmniejszenia wydatków inwestycyjnych w 2014r.) infrastruktury technicznej.
- Systematyczny spadek udziału wydatków inwestycyjnych w strukturze wydatków ogółem wymaga podjęcia działań optymalizacyjnych mających na celu zminimalizowanie niekorzystnych proporcji.
- Regularne zwiększanie się wydatków na oświatę i wychowanie, kulturę fizyczną i pomoc społeczną.
- Spadek udziału wydatków w dziale gospodarka mieszkaniowa, transport i łączność oraz gospodarka komunalna i ochrona środowiska.
- Dodatni wynik operacyjny w każdym z analizowanych lat.

- Istotne znaczenie środków unijnych w finansowaniu zadań Gminy –ważna stymulanta rozwoju.
- Bardzo zróżnicowany poziom deficytu budżetowego Gminy, wynoszący w 2010 roku 20% dochodów ogółem, ~~a~~ dwa lata później jego całkowity brak i odnotowanie nadwyżki budżetowej, a w kolejnych latach na przemian deficyt i nadwyżka budżetowa.
- Bardzo wysokie zadłużenie Siechnic, wyższe w porównaniu do gmin sąsiedzkich i innych gmin województwa dolnośląskiego, aczkolwiek w 2014 roku zaobserwowany nieznaczny spadek kwoty długu, a w konsekwencji spadek zadłużenia w relacji do dochodów Gminy.
- Głównymskładnikiem zobowiązań Gminyw latach 2009-2014 były zaciągane kredyty i pożyczki.
- Siechnice są najbardziej zadłużoną gminą w powiecie wrocławskim, a równocześnie najmniejszy procent wydatków ogółem przeznaczają na obsługę długu publicznego.

Rekapitulując, należy stwierdzić, iż oceniany na podstawie danych budżetowych potencjał finansowy Gminy Siechnice stwarza możliwości wdrożenia długofalowych strategicznych zamierzeń. Jednak dotychczasowy sposób kształtowania gospodarki budżetowej, w tym przede wszystkim zarządzania długiem lokalnymwymaga podjęcia zdecydowanych i skutecznych działań, umożliwiających utrzymanie, a nawet przyspieszenie tempa inicjatyw rozwojowych. Założenia przyjętej Wieloletniej Prognozy Finansowej dla Gminy Siechnice na lata 2016-2027 pozwalają sądzić, iż takie działania zostaną przeprowadzone. Prognoza finansowa zakłada bowiem stopniowy spadek deficytu w 2016 roku do 2 513 500 zł oraz generowanie wzrastającej nadwyżki latach 2017-2020.

SPIS TABEL

Tabela1. Podział terytorialny gminy Siechnice..... **s. 7**

Tabela2. Portret miejscowości statystycznych w gminie Siechnice w 2010r. ..... **s. 11,12**

Tabela3. Gmina Siechnice na tle gmin powiatu i województwa w 2012r. ..... **s. 13**

Tabela4. Stan ludności gminy Siechnice w latach 2009 – 2013 ..... **s. 14**

Tabela5. Ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w gminie Siechnice w latach 2009 – 2013 ..... **s. 15**

Tabela6. Podmioty gospodarki narodowej w gminie Siechnice wpisane do rejestru REGONw latach 2009-2013 w podziale na sektor publiczny i prywatny ..... **s. 18**

Tabela7. Dynamika zmian liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGONw gminach i miastach powiatu wrocławskiego w latach 2009-2013 ..... **s. 19**

Tabela8. Podmioty gospodarki narodowej według sekcji PKD w 2013r. ..... **s. 20**

Tabela9. Liczba sklepów i stacji benzynowych na terenie gminy ..... **s. 26**

Tabela10. Powierzchnia użytków rolnych w gminie Siechnice ..... **s. 27**

Tabela11. Ważniejsze dane turystyczne dla gminy Siechnice w 2013r. ..... **s. 31**

Tabela12. Ocena poziomu zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie tras rekreacyjnych ..... **s. 33**

Tabela13. Drogi publiczne gminne ..... **s. 41**

Tabela14. Potok pasażerski na danych odcinkach połączeń kolejowych w Siechnicach w 2012r. ..... **s. 44**

Tabela15. Czas przejazdów pociągów na trasie Wrocław – Opole w 2014r. ..... **s. 44**

Tabela16. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych w gminie Siechnice w latach 2008-2013 ..... **s. 48**

Tabela17. Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone z wyłączeniem odpadów komunalnych) w gminie Siechnice 2008-2013 ..... **s. 49**

Tabela18. Zużycie energii elektrycznej w mieście Siechnice w latach 2009-2013 ..... **s. 50**

Tabela19. Dostęp do sieci gazowej w gminach powiatu wrocławskiego w 2007r. ..... **s. 52**

Tabela20. Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej w gminie Siechnice w latach 2009-2013 ..... **s. 52**

Tabela21. Sieć gazowa w gminie Siechnice w latach 2009-2013 ..... **s. 54**

Tabela22. Stan wód powierzchniowych kontrolowanych w 2008r. ..... **s. 56**

Tabela23. Podstawowe informacje dotyczące zaopatrzenia w wodę w gminie Siechnice w

latach 2009-2013 ..... **s. 57**

Tabela24. Podstawowe informacje dotyczące sieci kanalizacyjnej w gminie Siechnice w latach 2009-2013 ..... **s. 59**

Tabela25. Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w gminie Siechnice w latach 2009-2013 ..... **s. 59**

Tabela26. Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w gminach powiatu wrocławskiego i województwa dolnośląskiego w latach 2009-2013 .....

Tabela27. Tereny zieleni w gminie Siechnice w latach 2010-2013 ..... **s. 60**

Tabela28. Zmiany ilości mieszkańców gminy w latach 2003-2013 ..... **s. 62**

Tabela29. Przyrost naturalny gminy Siechnice w latach 2004 -2013 ..... **s. 67**

Tabela30. Migracje w gminie Siechnice w latach 2004 -2013 ..... **s. 68**

Tabela31. Struktura ludności według wieku gminy Siechnice w 2013r. ..... **s. 69**

Tabela32. Rozkład zaludnienia według miejscowości w gminie Siechnice ..... **s. 70**

Tabela33. Rynek pracy – zatrudnieni w gminie Siechnice w latach 2009 – 2013 ..... **s. 72**

Tabela34. Bezrobocie na terenie gminy Siechnice w latach 2009 – 2013 ..... **s. 73**

Tabela35. Przedszkola w gminie Siechnice w latach 2011 – 2013 ..... **s. 73**

Tabela 36. Liczba uczniów w gminie Siechnice w 2014r. ..... **s. 79**

Tabela37. Porady udzielone w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w gminach w latach 2003, 2007-2012 ..... **s. 81**

Tabela38. Zakłady opieki zdrowotnej w gminie Siechnice w latach 2009-2013 ..... **s. 84**

Tabela39. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w gminach powiatu wrocławskiego w latach 2009-2013 (w %) ..... **s. 85**

Tabela40. Biblioteki w gminie Siechnice w latach 2009-2013 ..... **s. 87**

Tabela41. Ilość przestępstw i wykroczeń popełnianych na terenie gminy Siechnice w latach 2010-2014 ..... **s. 94**

Tabela42. Wypadki drogowe w podziale na gminy powiatu wrocławskiego w latach 2008-2010 ..... **s. 97**

Tabela43. Dochody i wydatki budżetowe gminy Siechnice w latach 2009-2015 ..... **s. 98**

Tabela44. Saldo operacyjne budżetów gminy Siechnice w latach 2009-2015 ..... **s. 106**

Tabela45. Dochody na 1 mieszkańca gmin powiatu wrocławskiego w latach 2009-2014 ... **s. 107**

Tabela46. Wydatki na 1 mieszkańca gmin powiatu wrocławskiego w latach 2009-2014.... **s. 108**

Tabela47. Zadłużenie gminy Siechnice w latach 2009-2014.....**s. 111** **s. 109**

SPIS MAP

Mapa1. Obszar funkcjonalny Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego na tle Polski i województwa dolnośląskiego ze szczególnym uwzględnieniem gminy Siechnice ..... **s. 8**

Mapa 2. Plan gminy Siechnice ..... **s. 9**

Mapa3. Podział administracyjny gminy Siechnice ..... **s. 10**

Mapa4. Układ transportowy gminy Siechnice ..... **s. 40**

Mapa5. Udział dojeżdżających do pracy do Wrocławia w liczbie pracujących wgmiejsca zamieszkania w 2012 roku (%) ..... **s. 43**

Mapa6. Liczba połączeń kolejowych gmin do i z Wrocławia w ciągu doby ..... **s. 45**

Mapa7. Zaopatrzenie w wodę z wodociągów grupowych i zbiorowych ..... **s. 55**

Mapa8. Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów przypadająca na 1 komputer z szerokopasmowym dostępem do Internetu w gminie Siechnice w 2012r. ..... **s. 80**

Mapa9. Zasoby dziedzictwa kulturowego ..... **s. 96**

SPIS WYKRESÓW

Wykres1. Przyrost naturalny w gminie siechnice w latach 2003 – 2013 ..... **s. 15**

Wykres2. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w gminach (stan na 31.12. 2012) ..... **s. 20**

Wykres3. Struktura działalności gospodarczej gminy wg sekcji PKD w 2013r. ..... **s. 22**

Wykres4. Podział działalności gospodarczej prowadzonej na obszarze wiejskim i miejskim gminy Siechnice w 2013r. ..... **s. 22**

Wykres5. Wskaźnik lesistość w gminie Siechnice w latach 2003–2013 ..... **s. 30**

Wykres6. Zmieszane odpady komunalne w gminie Siechnice w latach 2008–2012 ..... **s. 47**

Wykres7. Sieć gazowa w gminie Siechnice w latach 2009–2013 ..... **s. 53**

Wykres8. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Siechnice w latach 2009–2013 ..... **s. 74**

Wykres9. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminach WrOF w latach 2003, 2008 i 2012 (w %) ..... **s. 74**

Wykres10.Długotrwale bezrobotni jako % bezrobotnych ogółem w gminach WrOF w latach 2009 i 2011 ..... **s. 75**

Wykres11. Liczba mieszkań na terenie gminy Siechnice w latach 2009-2013 ..... **s. 76**

Wykres12. Struktura zasobów mieszkaniowych w gminie Siechnice w 2007r. ..... **s. 77**

Wykres13. Struktura przeznaczenia mieszkań oddanych do użytku w gminie Siechnice w 2014r. ..... **s. 77**

Wykres14. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w gminie Siechnice w latach 2009-2013 ..... **s. 86**

Wykres15. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie Siechnice w 2013r. ..... **s. 87**

Wykres16. Przyznawane świadczenia społeczne w gminie Siechnice w 2013r. ..... **s. 88**

Wykres17. Wydatki inwestycyjne w gminie Siechnice w latach 2009-2013 ..... **s. 110**

Wykres 18. Struktura zadłużenia gminy Siechnice w latach 2009-2014..... **s. 112**

BIBLIOGRAFIA

1. *„Analiza polityk rozwoju Gmin Wrocławskiego Obszaru funkcjonalnego na podstawie Studiów Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gmin”* przygotowana przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu, w ramach Projektu pn.*: „Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym”* Wrocław 2014
2. *„Analiza uwarunkowań rozwoju osadnictwa w zakresie mieszkalnictwa i usług”* przygotowana przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu, w ramach Projektu pn.*: „Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym”* Wrocław 2014
3. *„Analiza uwarunkowań środowiska przyrodniczo-kulturowego i rekreacji”* przygotowana przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu, w ramach Projektu pn.*: „Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym”* Wrocław 2014
4. Bank Danych Lokalnych
5. Brodzicki T., Szultka S., *Koncepcja klastrów a konkurencyjność przedsiębiorstw*. „Organizacja i Kierowanie” nr 4 (110), Warszawa 2002
6. BTSearchhttp://beta.btsearch.pl
7. Dane Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu
8. Dane PLK SA
9. Dane Posterunku Policji w Siechnicach
10. Dane Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
11. Dane Starostwa Powiatowego we Wrocławiu
12. Dane Urzędu Miejskiego w Siechnicach
13. Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu
14. Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Św. Katarzynie
15. *„Delimitacja Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego”*, przygotowana przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu, w ramach Projektu pn.*: „Studium spójności funkcjonalnej we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym”* Wrocław 2014
16. Miszczak K.: *Przestrzenne sieci gospodarcze a zmiany bazy ekonomicznej regionów (na przykładzie Polski)*. Rozprawa doktorska. Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu,Wrocław 2004
17. Miszczak K.: *Dylematy rozwoju regionu ekonomicznego w świetle wyzwań XXI wieku.* Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2012
18. *Ocena Stanu Czystości Rzek Województwa Dolnośląskiego w 2008r.*, WIOŚ we Wrocławiu, Wrocław 2009

19. *„Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Dolnośląskiego" Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego,* Wrocław 2014

20. *Porter M.E.: Porter o konkurencji. Wyd. PWE, Warszawa 2001*

21. *Powszechny Spis Rolny przeprowadzony w 2010r.*

22. *Projekt Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego,* czerwiec 2014

23. *Raport o stanie środowiska w woj. dolnośląskim 2012*, Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska

24. *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24.12.2007r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD (publikacja: Dz. U. z 2007 r. nr 251, poz. 1885 oraz z 2009 r. nr 59, poz. 489)*

25. *„Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach za rok 2013"* marzec 2014

26. *„Statystyczne Vademecum Samorządowca"*, Urząd Statystyczny we Wrocławiu, Wrocław 2013

27. *Strategia Rozwoju Powiatu Wrocławskiego na lata 2012-2020*

28. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siechnice.* Uchwała nr XXXIX/291/10 Rady Miejskiej w Siechnicach z dnia 19 sierpnia 2010r.

29. *System Informacji Przestrzennej* Powiatu Wrocławskiego

30. *System Monitorowania Rozwoju (strateg.stat.gov.pl)*

31. *System Wspomagania Analiz i Decyzji* Głównego Urzędu Statystycznego

32. *Uchwała Nr VI/18/15 z dnia 15 stycznia 2015 roku w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej na lata 2015-2027*, Siechnice styczeń 2015 (Załącznik nr 1)

33. *Uchwała budżetowa na rok 2015 Gminy Siechnice Nr VI/19/15 z dnia 15 stycznia 2015 roku*

34. *Uchwała Nr XIV/82/15 z dnia 24 września 2015 roku zmieniająca uchwałę budżetową na rok 2015 Gminy Siechnice,* Siechnice wrzesień 2015 (Załączniki nr 1 i 2)

35. *Uchwała Nr XIV/83/15 z dnia 24 września 2015 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Siechnice na lata 2015-2027,* Siechnice wrzesień 2015 (Załącznik nr 1)

36. Zakrzewska-Półtorak A., Szołek K., Zagórska A., MargolP. *„Strategia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia na potrzeby przygotowania Programu Działań Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) – diagnoza"* Wrocław 2014

ANALIZA SWOT

W ramach analizy strategicznej wykorzystano metodę SWOT, która służy do kompleksowej diagnozy wnętrza gminy oraz jej otoczenia. Analiza SWOT gminy Siechnice miała na celu przede wszystkim określenie trendów, tendencji i czynników sprzyjających rozwojowi gminy lub utrudniających jej funkcjonowanie zarówno obecnie, jak i w długofalowej perspektywie. Analizę SWOT przeprowadzono zarówno w oparciu o sporządzoną diagnozę społeczno-gospodarczą, jak i sesję warsztatową, w której uczestniczyli przedstawiciele lokalnej społeczności i władz. Uczestnicy na podstawie wypełnionych przez siebie ankiet, dokonywali analizy SWOT określając silne i słabe strony gminy oraz jej szanse i zagrożenia rozwojowe.

Zgromadzone silne i słabe strony miały na celu zdefiniowanie obrazu gminy na tle innych jednostek samorządu terytorialnego. Podstawowym założeniem prowadzonych prac było poszukiwanie wszystkich potencjalnych atutów, nawet jeśli obecnie nie są one w pełni wykorzystywane oraz wskazanie tych słabości, które mogą być istotnymi barierami rozwoju gminy. Z kolei analiza szans i zagrożeń z jednej strony koncentrowała się na analizowaniu tendencji i zjawisk zachodzących w otoczeniu gminy, które mogą korzystnie wpłynąć na rozwój lokalny, z drugiej zaś na rozpoznaniu zagrożeń pojawiających się w lokalnym, krajowym i globalnym otoczeniu gminy.

Ze względu na przebieg dalszych prac najcenniejsza jest identyfikacja zjawisk, trendów oraz tendencji, natomiast ich przyporządkowanie do wnętrza, bądź otoczenia gminy ma znaczenie wtórne. Rezultaty sporządzonej diagnozy społeczno-gospodarczej oraz efektów prac warsztatowych zostały przedstawione poniżej:

SFERA GOSPODARCZA

MOCNE STRONY (SG)	SŁABE STRONY (SG)

1. Dobre warunki przyrodnicze oraz korzystne warunki glebowe sprzyjające produkcji rolniczej. 2. Postępująca konsolidacja gospodarstw rolnych. 3. Duży potencjał rozwoju turystyki i rekreacji wynikający ze zróżnicowanych walorów przyrodniczych, wielu możliwości spędzania czasu wolnego oraz rozbudowywanej bazy sportowo-rekreacyjnej. 4. Bardzo duża liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy oraz ich znaczny przyrost w ostatnich latach w porównaniu do innych gmin. 5. Dywersyfikacja bazy ekonomicznej gminy, dominacja sektora prywatnego oraz duża rola lokalnej przedsiębiorczości w tym samozatrudnienia. 6. Duża powierzchnia terenów, które mogą zostać przekształcone do celów budowlanych bądź gospodarczych. 7. Atrakcyjne i profesjonalne otoczenie biznesu – m.in. dzięki obecność podmiotów prowadzących działalność profesjonalną, naukową i techniczną, a także działalności Gminnej Strefy Aktywności Gospodarczej. 8. Obecność na terenie gminy znanych i ważnych gospodarczo firm m.in. Elektrociepłownia Czechnica, TIM, Hasco-Lek, Citronex, Parker Hannifin. 9. Wykształcenie bazy stanowiącej podstawę rozwoju inicjatyw klastrowych. 10. Duży zasięg i stosunkowo dobra dostępność różnego rodzaju infrastruktury technicznej w tym sieci telefonicznej i dostępu do internetu. 11. Wysoka dostępność infrastruktury zapatrzenia w wodę, gaz, energię elektryczną i sieci kanalizacyjnej. 12. Znakomita lokalizacja w odniesieniu do układu transportowego województwa dolnośląskiego. 13. Wystarczająca gęstość sieci drogowej adekwatna do lokalnych potrzeb. 14. Dogodne połączenia komunikacji zbiorowej z Wrocławiem i pobliskimi miejscowościami szczególnie Wrocławiem, Oławą czy Opolem. 15. Unikalne położenie w sieci transportu kolejowego czego efektem jest największa liczba połączeń kolejowych wśród gmin	1. Niewystarczająca w stosunku do potrzeb ilość szlaków i ścieżek rowerowych, oraz słaba promocja istniejących. 2. Niewielki udział gminy w obsłudze ruchu turystycznego na terenie powiatu - malejąca liczba udzielonych noclegów w ciągu ostatnich lat. 3. Niewielka liczba przedsiębiorstw zajmujących się kulturą, rozrywką i rekreacją w stosunku do potencjału gminy. 4. Niezadawalający stan techniczny wielu odcinków i niewystarczająca przepustowość niektórych dróg. Brak dróg w na terenach objętych intensywnymi inwestycjami 5. Zauważalny problem dzikich wysypisk. 6. Zwiększona emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych spowodowana m.in. rosnącym zużyciem gazu (przekroczenia stężeń pyłu zawieszonego). 7. Niewystarczający stan techniczny i parametry oczyszczalni ścieków ze względu na wzrost liczby użytkowników sieci kanalizacyjnej. 8. Systematyczny spadek udziału wydatków inwestycyjnych w strukturze wydatków ogółem. 9. Znaczące zadłużenie gminy w stosunku do innych gmin powiatu i województwa. 10. Infrastruktura w związku z ciągłym systematycznym wzrostem liczby ludności wymagająca dużych nakładów finansowych na modernizację istniejących obiektów oraz budowę nowych- zwłaszcza w odniesieniu do placówek edukacyjnych na poziomie szkół podstawowych.

powiatu. 16. Duży potencjał w zakresie terenów zieleni miejskiej, osiedlowej. 17. Wysoka aktywność gospodarcza społeczności lokalnej i władz. 18. Wysoki udział dochodów własnych w strukturze budżetowej stwarzający podstawy dalszego rozwoju gminy. 19. Duża dynamika inwestycji gminy w wartościach bezwzględnych służąca poprawie jakości życia mieszkańców. 20. Duża liczba projektów i wysoka skuteczność gminy w zakresie pozyskiwania środków unijnych. 21. Doskonały wizerunek gminy – co potwierdzają wyjątkowo liczne nagrody i wyróżnienia otrzymane przez gminę w wielu konkursach. 22. Rosnąca oferta produktów lokalnych.	
SZANSE (SG)	**ZAGROŻENIA (SG)**
1. Poprawa warunków transportu samochodowego w wyniku oddania do użytku kolejnych odcinków Wschodniej Obwodnicy Wrocławia. 2. Rosnące zainteresowanie firm terenami inwestycyjnymi poza Wrocławiem ze względu na niższe koszty. 3. Duże nakłady finansowe na realizację Programu dla Odry 2006 i co za tym idzie poprawa ochrony przeciwpowodziowej. 4. Bardzo duża atrakcyjność inwestycyjna Aglomeracji Wrocławskiej oraz Polski czego efektem są liczne inwestycje zagraniczne i rozwój gospodarczy. 5. Dostępność rekordowej kwoty funduszy unijnych w perspektywie 2014- 2020 – szansa współfinansowania wielu działań gospodarczych ze środków europejskich. 6. Intensywny rozwój budownictwa mieszkaniowego i korzystne perspektywy rozwoju branży w kolejnych latach. 7. Coraz szybszy rozwój mody na aktywny wypoczynek i turystykę (w tym jednodniową) w skali regionu, kraju i globalnie. 8. Rozwój alternatywnych źródeł energii i rosnące możliwości finansowania tego typu inicjatyw. 9. Branża ochrony środowiska za sprawą	1. Niewystarczające nakłady na realizację inwestycji infrastrukturalnych w obszarze sieci liniowych, dróg, obiektów kubaturowych w stosunku do potrzeb wzrastającej liczby ludności. 2. Narastająca konkurencja między gminami dotycząca przyciągania podatników (m.in. akcje wypełnij PIT) i inwestorów. 3. Zmiany polityki regionalnej i ograniczenie możliwości uzyskania środków pomocowych w miarę wzrostu poziomu rozwoju gminy (ze względu na poziom bezrobocia i poziom dochodów). 4. Niestabilna sytuacja polityczna i przedłużający się okres spowolnienia gospodarczego w całej UE (w mniejszym zakresie w Polsce) czego efektem jest niepewność skali aktywności gospodarczej i stopnia realizacji dochodów budżetowych. 5. Coraz częstsze anomalia pogodowe i rosnące zagrożenia klęskami żywiołowymi. 6. W obliczu przedłużającego się kryzysu większość branż poszukuje nowych sposobów na redukcję kosztów.

światowych trendów będzie jednym z najszybciej rozwijających się sektorów – głównymi czynnikami wzrostu będą zmieniająca się mentalność oraz ustawodawstwo. 10. Sektor logistyczny w ostatnich latach odzyskuje dynamikę sprzed kryzysu, ale przedsiębiorstwa branży logistycznej poszukują nowych sposobów na redukcję kosztów. Sprzyjająca temu polityka podatkowa gminy.	

SFERA SPOŁECZNA

MOCNE STRONY (SS)	SŁABE STRONY (SS)
1. Stały, dynamiczny wzrost liczby mieszkańców – wyjątkowo wysokie, dodatnie saldo migracji. 2. Dodatni przyrost naturalny. 3. Bardzo korzystna struktura wiekowa ludności – dominacja grupy ludności w wieku produkcyjnym (66% ogółu mieszkańców). 4. Stały wzrost liczby pracujących. 5. Spadek bezrobocia w ostatnich latach, wynikający m.in. ze zwiększonej przedsiębiorczości mieszkańców gminy. 6. Dynamiczna poprawa warunków mieszkaniowych ludności w ostatnich latach, coraz większy udział budynków nowych, wyremontowanych bądź zmodernizowanych. 7. Warunki mieszkaniowe są lepsze niż średnia w powiecie i województwie, dodatkowo ich różnice między miastem a wsią są niewielkie. 8. Poprawa stanu i rozbudowa sieci placówek oświatowych, czego efektem jest jej coraz lepsze dopasowanie do lokalnych potrzeb. 9. Niski odsetek ludności korzystającej z	1. Stopa bezrobocia znacznie wyższa od średniej powiatowej, utrzymująca się na poziomie średniej dla województwa dolnośląskiego i całego kraju. 2. Stosunkowo wysoki, utrzymujący się odsetek długotrwale bezrobotnych. 3. Niewystarczający lokalny rynek pracy, co zmusza do poszukiwania zatrudnienia w pobliskich gminach. 4. Zróżnicowanie zasobów mieszkaniowych – ciekawe architektonicznie zasoby często wymagają kompleksowej rewitalizacji. 5. Niewystarczająca dostępność mieszkańców do punktów opieki zdrowotnej. 6. Wysoki udział wydatków na cele społeczne ponoszonych przez gminę i jego rosnąca tendencja. 7. Niepełne poczucie więzi z gminą osób osiedlających się.

pomocy społecznej i jego malejąca tendencja w ostatnich latach (poza 2013 r.). 10. Nowe inwestycje służące stałemu poszerzaniu oferty gminy w zakresie sportu i rekreacji. 11. Bogata oferta gminy w zakresie imprez kulturalnych i rozrywkowych. 12. Zadawalający stan bezpieczeństwa publicznego i poprawiający się stan ochrony przeciwpowodziowej oraz przeciwpożarowej. 13. Duża liczba organizacji i stowarzyszeń – przejawy aktywności społecznej mieszkańców.	
SZANSE (SS)	**ZAGROŻENIA (SS)**
1. Poprawa warunków transportu samochodowego w wyniku oddania do użytku kolejnych odcinków Wschodniej Obwodnicy Wrocławia do roku 2018. 2. Rosnące zainteresowanie firm terenami inwestycyjnymi poza Wrocławiem ze względu na niższe koszty. 3. Duże nakłady finansowe na realizację Programu dla Odry 2006 i co za tym idzie poprawa ochrony przeciwpowodziowej. 4. Bardzo duża atrakcyjność inwestycyjna Aglomeracji Wrocławskiej oraz Polski czego efektem są liczne inwestycje zagraniczne i wzrost miejsc pracy. 5. Dostępność rekordowej kwoty funduszy unijnych w perspektywie 2020 – szansa współfinansowania wielu działań społecznych ze środków europejskich. 6. Stopniowa poprawa sytuacji w budownictwie mieszkaniowym i korzystne perspektywy rozwoju branży w kolejnych latach. 7. Coraz szybszy rozwój mody na aktywny wypoczynek i turystykę (w tym jednodniową) w skali regionu, kraju i globalnie. 8. Rosnąca specjalizacja dotycząca zarówno lekarzy, jak i placówek ochrony zdrowia daje szanse na lepszą diagnostykę i wzrost skuteczności leczenia.	1. Narastająca konkurencja między gminami dotycząca przyciągania podatników (m.in. akcje wypełnij PIT) i inwestorów. 2. Zmiany polityki regionalnej i ograniczenie możliwości uzyskania środków pomocowych w miarę wzrostu poziomu rozwoju gminy i Dolnego Śląska. 3. Niestabilna sytuacja polityczna i przedłużający się okres spowolnienia gospodarczego w całej UE (w mniejszym zakresie w Polsce) czego efektem jest niepewność skali aktywności gospodarczej i stopnia realizacji dochodów budżetowych. 4. Coraz częstsze anomalia pogodowe i rosnące zagrożenia klęskami żywiołowymi. 5. W świetle statystyki Polska zajmuje jedno z ostatnich miejsc w krajach OECD pod względem wydatków na ochronę zdrowia. 6. Starzenie się społeczeństwa oraz stałe wydłużanie średniej długości życia trwale zwiększają popyt w zakresie usług ochrony zdrowia. 7. Rosnąca specjalizacja placówek i wzrost znaczenia „spersonalizowanych" usług medycznych generuje zwiększone koszty opieki zdrowotnej.

SYNTEZA OBSZARÓW

MOCNE STRONY - SYNTEZA	SŁABE STRONY - SYNTEZA
1. Znakomite położenie geograficzne stanowiące źródło przewagi konkurencyjnej (ze względu na bliskość Wrocławia i głównych szlaków komunikacyjnych drogowych oraz kolejowych). 2. Różnorodne walory naturalne, klimat sprzyjający rolnictwu, turystyce i rekreacji. 3. Duży potencjał rozwoju turystyki i rekreacji ze względu na walory gminy. 4. Synergiczny charakter atutów - połączenie bliskości aglomeracji z zaletami wiejskiego charakteru obszaru. 5. Imponujący potencjał Siechnic na tle powiatu i województwa – czołowe miejsca pod względem salda migracji, rozwoju infrastruktury technicznej, dochodów własnych czy też środków na finansowanie projektów UE bądź też liczby podmiotów gospodarczych REGON. 6. Stosunkowo niewielkie zróżnicowanie terytorialne potencjału rozwojowego wewnątrz gminy Siechnice. 7. Atrakcyjne i profesjonalne otoczenie biznesu, obecność znanych i ważnych gospodarczo firm. 8. Wysoka aktywność społeczno-gospodarcza społeczności lokalnej i władz. 9. Duży zasięg i dobra dostępność różnego rodzaju infrastruktury technicznej, drogowej. 10. Wysoki udział dochodów własnych gminy, duża dynamika inwestycji w wartościach bezwzględnych.	1. Malejący udział gminy w obsłudze ruchu turystycznego, niewielka liczba firm zajmujących się kulturą, rekreacją i rozrywką. 2. Niewystarczające nakłady na realizację inwestycji infrastrukturalnych w obszarze sieci liniowych, dróg, obiektów kubaturowych w stosunku do potrzeb wzrastającej liczby ludności. 3. Niezadawalający stan techniczny wielu odcinków i niewystarczająca przepustowość niektórych dróg. 4. Niewystarczający stan techniczny i parametry oczyszczalni ścieków ze względu na wzrost liczby użytkowników sieci kanalizacyjnej. 5. Zwiększona emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. 6. Niekorzystne parametry finansowe – znaczące wysokie zadłużenie oparte o jeden instrument finansowy (kredyty i pożyczki). 7. Stopa bezrobocia znacznie wyższa od średniej powiatowej, utrzymuje się na poziomie średniej województwa i kraju. 8. Dosyć wysoki odsetek trwale bezrobotnych. 9. Wysoki udział wydatków na cele społeczne i ich rosnący trend w sytuacji zadłużenia gminy. 10. Niepełne poczucie więzi z gminą osób osiedlających się w gminie (efekt uboczny „sypialni" Wrocławia).

11. Wysoka skuteczność pozyskiwania środków unijnych, duża liczba realizowanych projektów. 12. Doskonały wizerunek gminy, liczna nagrody i wyróżnienia zdobyte w różnych konkursach. 13. Niezwykle korzystna sytuacja demograficzna połączona z trwałym, dynamicznym przyrostem liczby mieszkańców gminy Siechnice. 14. Spadek bezrobocia i malejący odsetek osób korzystających z opieki społecznej w ostatnich latach. 15. Intensywna poprawa warunków mieszkaniowych ludności, statystycznie warunki są lepsze niż w powiecie i województwie. 16. Rozbudowa placówek oświatowych i sportowo-rekreacyjnych. 17. Bogata oferta gminy w zakresie imprez kulturalnych i rozrywkowych.	
SZANSE - SYNTEZA	**ZAGROŻENIA - SYNETZA**
1. Poprawa warunków transportu samochodowego w wyniku oddania do użytku kolejnych odcinków Wschodniej Obwodnicy Wrocławia do roku 2018. 2. Rosnące zainteresowanie firm terenami inwestycyjnymi poza Wrocławiem ze względu na niższe koszty. 3. Duże nakłady finansowe na realizację Programu dla Odry 2006 i co za tym idzie poprawa ochrony przeciwpowodziowej. 4. Bardzo duża atrakcyjność inwestycyjna Aglomeracji Wrocławskiej oraz Polski czego efektem są liczne inwestycje zagraniczne i rozwój społeczno-gospodarczy. 5. Dostępność rekordowej kwoty funduszy unijnych w perspektywie 2020 – szansa współfinansowania wielu działań społeczno-gospodarczych ze środków europejskich. 6. Stopniowa poprawa sytuacji w budownictwie mieszkaniowym i korzystne perspektywy rozwoju branży w kolejnych latach. 7. Coraz szybszy rozwój mody na aktywny wypoczynek i turystykę (w tym jednodniową) w skali regionu, kraju i	1. Narastająca konkurencja między gminami dotycząca przyciągania podatników (m.in. akcje wypełnij PIT) i inwestorów. 2. Zmiany polityki regionalnej i ograniczenie możliwości uzyskania środków pomocowych w miarę wzrostu poziomu rozwoju gminy i Dolnego Śląska. 3. Niestabilna sytuacja polityczna i przedłużający się okres spowolnienia gospodarczego w całej UE (w mniejszym zakresie w Polsce) czego efektem jest niepewność skali aktywności gospodarczej i stopnia realizacji dochodów budżetowych. 4. Coraz częstsze anomalia pogodowe i rosnące zagrożenia klęskami żywiołowymi. 5. W obliczu przedłużającego się kryzysu większość branż poszukuje nowych sposobów na redukcję kosztów. 6. W świetle statystyki Polska zajmuje jedno z ostatnich miejsc w krajach OECD pod względem wydatków na ochronę zdrowia. 7. Starzenie się społeczeństwa oraz stałe wydłużanie średniej długości życia trwale zwiększają popyt i koszty w zakresie usług ochrony zdrowia.

globalnie. 8. Rosnąca specjalizacja dotycząca zarówno lekarzy, jak i placówek ochrony zdrowia daje szanse na lepszą diagnostykę i wzrost skuteczności leczenia. 9. Rozwój alternatywnych źródeł energii i rosnące możliwości finansowania tego typu inicjatyw. 10. Branża ochrony środowiska za sprawą światowych trendów będzie jednym z najszybciej rozwijających się sektorów – głównymi czynnikami wzrostu będą zmieniająca się mentalność oraz ustawodawstwo. 11. Sektor logistyczny w ostatnich latach odzyskuje dynamikę sprzed kryzysu, ale Przedsiębiorstwa branży logistycznej poszukują nowych sposobów na redukcję kosztów.	8. Rosnąca specjalizacja placówek i wzrost znaczenia „spersonalizowanych" usług medycznych generuje zwiększone koszty opieki zdrowotnej.